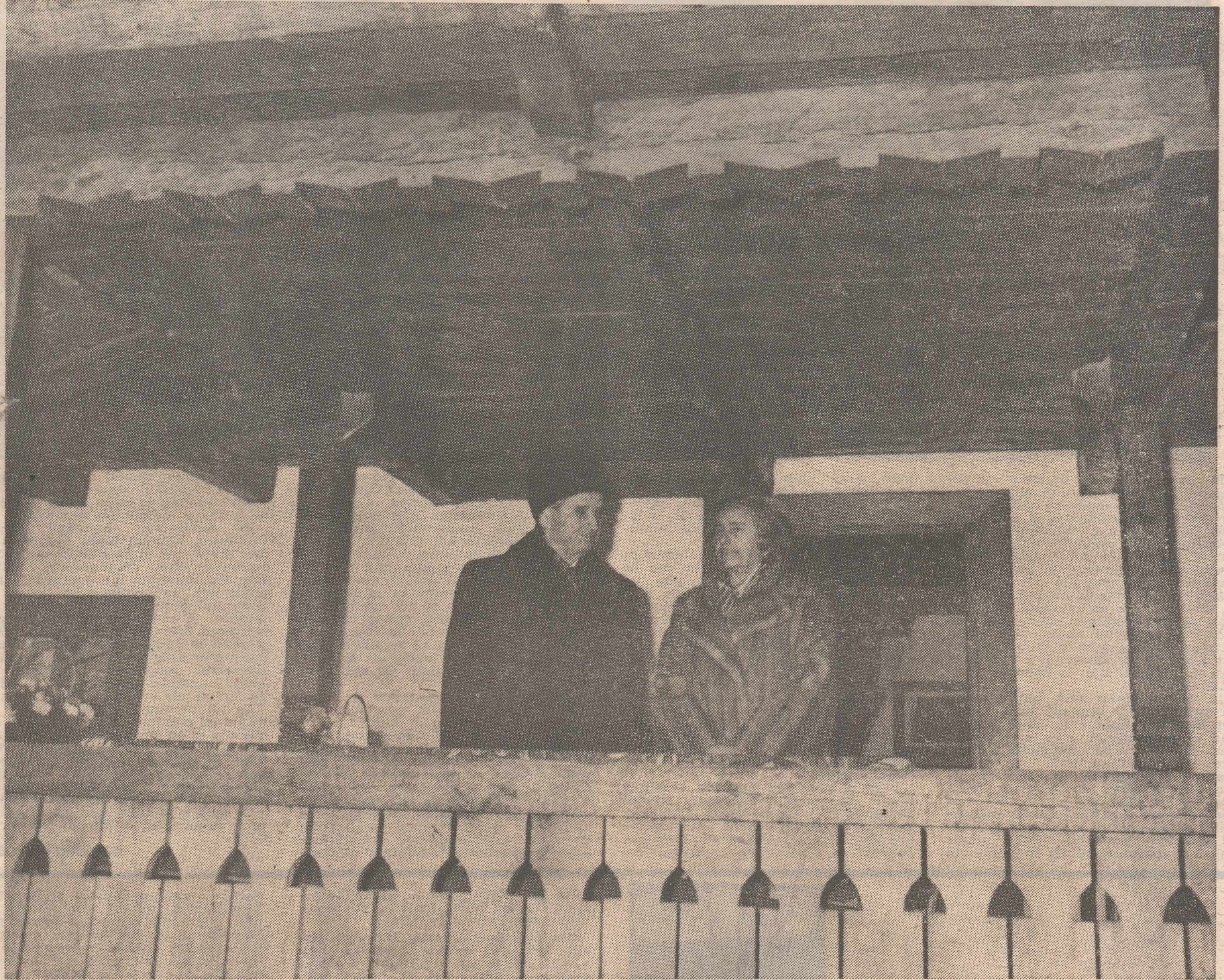

27 ianuarie 1983

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, la Scornicesti

În prispa casei părintești

Oricit de mare ar fi lumea,
pe care zilnic o slujești,
din cînd în cînd ceva te-ntoarce
în prispa casei părintești.

Sînt toate cum le-a pus natura,
pe uliți, pruncii strigă vești,
te-ntorci să-ți re-nnoiești puterea
în prispa casei părintești.

Tumultul luptelor te mină,
cel mai viteaz și bun ne ești,
dar ochii lacrimi au într-inșii
în prispa casei părintești.

Pe-aici, călca odată mama,
cu pasul blind, ca din povești,
acum doar umbra ei tresare
în prispa casei părintești.

Venea trudit pe ușa tata,
erau mușcate la ferești,
acum e totul amintire,
în prispa casei părintești.

Puține sînt aceste clipe,
în care poți să te-odihnești,
în care poți să pui piciorul
în prispa casei părintești.

Acum, copil mi te închipui,
de-un ideal te-nsuflești,
deodată neamul tot încape
în prispa casei părintești.

Eroii îți aprind conștiința,
de marea jertfă te gătești,
simți Putna, Alba și Izlazul
în prispa casei părintești.

De către Olt miroase-a drumuri,
o vei lua spre București,
lăsînd copilăria, toată,
în prispa casei părintești.

Nici vreme n-ai avut, la vreme,
copilăria să-ți trăiești,
nici să te mîngieie părinții
în prispa casei părintești.

Ai fost ursit, de mic, furtunii,
ai fost născut să îndrăznești,
dar un fior te cotropește
în prispa casei părintești.

Căci n-are neam și n-are țară,
nici simțăminte omenești,
cel care nu se simte bine
în prispa casei părintești.

Tiparul cel dintîi al lumii
în satul tău îl deslușești
și țara pentru toți începe
în prispa casei părintești.

Te cheamă patria, cu toate,
ești chipul noii ei nădejdi,
dar, hai, întîrzie o clipă
în prispa casei părintești.

Parcă se-aude focu-n sobă
și aburește ceai în cești
parcă miroase-a piine caldă
în prispa casei părintești.

Istoria pe-aicea trece,
din nou, copil, în ea găsești
exemplul luptei viitoare,
în prispa casei părintești.

Părinte bun, ce bine-ți șade
că nu ne uiți, că veșnic ești
copil al neamului și-al țării
în prispa casei părintești.

Acolo unde-ntîia oară
visai că poți să mîntuiești
o țară-ntregă, cu-o lumină,
în prispa casei părintești.

Și-apoi te-ntorci la fapta mare,
împrospătat te regăsești,
ca să reintri mai puternic
din prispa casei părintești,
în prispa Țării Românești.

ADRIAN PAUNESCU ■

ANUL XXXII — Nr. 5 (1443) Vineri, 4 februarie 1983

flacăra

Săptămînal editat de Frontul Democrației și Unității Socialiste

La Scornicești, vatra Ctitorului

În cuvântarea rostită de secretarul general al partidului nostru la adunarea solemnă consacrată împlinirii a 50 de ani de activitate revoluționară și aniversării zilei sale de naștere, tovarășul Nicolae Ceaușescu dădea cuvintelor sale o emoție aparte și o semnificație de adâncă omenie românească, nepieritoare în temeiurile ei moștenite din generație în generație atunci când, în prag de nouă vîrstă, arăta că gîndurile sale se îndreaptă către părinți, către cei care i-au dat viață și l-au crescut în respectul cinstei, al dreptății și adevărului din a căror slujire și-a făcut o datorie permanentă și a izvorit în-suși crezul luptei sale în rîndurile partidului comunist.

În lumina acestui gînd, lumină curată ca zăpezile lunii ianuarie, satul care a dat Republicii noastre socialiste pe primul ei președinte și care a dat lumii una dintre marile personalități politice ale vremii a trăit, de curînd, ceasuri sărbătorești. Sentimentele de dragoste fierbinte, de profundă recunoștință ale fiilor săi pentru activitatea neobosită pe care conducătorul partidului și statului nostru o consacră bunăstării și fericirii poporului, ridicării prestigiului și rolului României socialiste în

lume, și-au găsit o vibrantă expresie încă din clipele de început ale vizitei pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, a făcut-o joi, 27 ianuarie, în comuna Scornicești.

Această comună se înfățișează astăzi ca o așezare socialistă modernă, cu zeci de blocuri construite în ultimii ani, cu un ridicat potențial economic, cu un grad sporit de civilizație. Pe lângă unitățile componente ale consiliului unic agroindustrial, zestrea sa de valori cuprinde Întreprinderea de piese și subansamble auto, Întreprinderea de confecții, Întreprinderea de producție și prestări de servicii, care, alături de alte două unități economice aflate în construcție — o fabrică de produse lactate și o fabrică de bere — împreună cu instituțiile social-culturale și de învățămînt, dau relief pregnant și deosebit de semnificativ împlinirilor de azi ale localității și evoluției ei viitoare.

Vizita a înregistrat momente de adîncă emoție atunci când tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășa Elena Ceaușescu au depus o coroană de flori la mormintele lui Andruța și Alexandrei Ceaușescu, păstrînd un moment de reculegere. Au

fost depuse, de asemenea, coroane de flori din partea Comitetului Central al Partidului Comunist Român, Consiliului de Stat și Guvernului Republicii Socialiste România, precum și din partea Comitetului județean Olt al P.C.R. și Consiliului popular județean, în semn de recunoștință și omagiu adus celor care au crescut și educat, în spiritul devotamentului nețărmurit pentru cauza libertății și fericirii poporului, pe cel care a devenit cîrmaciul destinului nostru național. S-a făcut apoi un popas la casa părintească, de unde avea să se ridice omul de omenie, drept și iubitor de libertate și dreptate, președintele de astăzi al României socialiste.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășa Elena Ceaușescu au fost invitați să viziteze Muzeul de istorie al comunei, așezămînt care evocă, în imagini semnificative, biografia tovarășului Nicolae Ceaușescu, grupînd prețioase mărturii despre treptele devenirii sale revoluționare. Prilejuind o întoarcere în timp, la anii cînd țărani muncitori din Scornicești hotărâu să se unească în cadrul cooperativei agricole de producție, între al cărei membri fondatori s-au numărat Andruța și Alexan-

dra Ceaușescu, muzeul depune o măturie convingătoare despre realizările comunei, onorată de atîtea ori cu numeroase ordine și medalii ale Republicii.

În continuare, tovarășul Nicolae Ceaușescu, tovarășa Elena Ceaușescu au fost invitați să viziteze secția ale cooperativei agricole de producție, unitate fruntașă, cunoscută în întreaga țară prin producțiile mari obținute în fiecare an. Secretarul general al partidului a fost informat că anul trecut unitatea a realizat peste 6.000 kilograme grâu la hectar și peste 20.000 kilograme porumb. Rezultate remarcabile au avut de raportat, de asemenea, cooperatorii care lucrează în cadrul sectorului zootehnic sau la serele de legume ale unității.

Pe tot parcursul vizitei, mîile de locuitori ai comunei, împreună cu cei veniți din satele apropiate, l-au înconjurat pe conducătorul iubit al partidului și statului cu căldura sufletească cu care îl întîmpină, de la o margine la alta a țării, întregul nostru popor, mulțumindu-i din adîncul inimii pentru activitatea neostentată ce o desfășoară spre binele tuturor celor ce muncesc, al întregii națiuni.

DUMITRU ELIADE

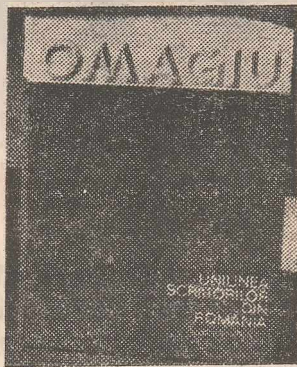
colae Tic, Radu Cosașu, Mircea Iorgulescu, Mircea Radu Iacoban, G. Macoveșcu, Alexandru Balaci s.a.

Constituindu-se într-un document istoric, prin care scriitorii confirmă încă o dată înalțul lor angajament și atașament la realitatea zilnică a Patriei, volumul **Omagiu sărbătorește**, prin cel mai iubit fiu al poporului nostru, patriotismul exemplar, victoriile construcției so-

cialiste, responsabilitatea și fermitatea revoluționară, spiritul revoluționar, unitatea dintre gînd și faptă, voința de pace, libertate și progres, puterea voinței și țaria curajului pentru independență și suveranitatea țării, adică acele definitorii trăsături de caracter intruchipate în gîndul și fapta, mereu vii, mereu pilduitoare, ale tovarășului Nicolae Ceaușescu.

N. VICTOR

Gînduri de aleasă simțire din partea scriitorilor țării

Nepieritoare sînt acele pagini ale literaturii române în care scriitorii, începînd cu cronicarii istoriei și limbii române, Grigore Ureche, Miron Costin și Ion Neculce, și continuînd cu Nicolae Bălcescu, Mihai Eminescu, Vasile Alecsandri, Bogdan Petriceicu Hașdeu, Barbu St. Delavrancea, George Coșbuc, N. Iorga, Octavian Goga, Mihail Sadoveanu și mulți alții, au ținut să glorifice prin bronzul nemuritor al cuvîntului lor faptele marilor noștri domnitori, ale acelor domnitori care, cu ființa și cu întreaga lor viață, s-au zidit în temelii dintotdeauna a țării. Paginile lor, dăruite spre învățatură și luare amîntite generațiilor viitoare, au ținut veșnic trează lumina din care s-au întrupat Burebista, Decebal, Mircea cel Bătrîn, Vlad Tepeș, Ștefan cel Mare, Mihail Viteazul, Dimitrie Cantemir, Constantin Brîncoveanu, Alexandru Ioan Cuza, Tudor Vladimirescu. Paginilor înfățișîndu-i pe acești eroi ai neamului li s-au adăugat, de-a lungul timpului, și cele dedicate lui Avram Iancu, precum și înaintașilor săi, Horia, Cloșca și Crișan. Au fost preamărite astfel cîtezanța și nețărmurita dragoste de țară, setea de libertate și de dreptate ale acestor bărbați ce și-au înscris numele cu litere de foc pe frontispiciul de aur al neamului.

Continuînd această exemplară tradiție a scrisului românesc, scriitorii literaturii noastre contemporane, omagînd, alături de întregul nostru popor, împlinirea a 50 de ani de activitate revoluționară și aniversarea zilei de naștere a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului și președinte al Republicii Socialiste România, au tipărit la Editura Cartea Românească un volum prin care dau glas sentimentelor de adîncă prețuire, stimă, admirație și recunoștință aduse celui care... „apare drept expresia cea

mai desăvîrșită a trăsăturilor nobile ale neamului nostru. Un conducător cum și-a dorit și cum merită poporul român. Un om în ființa căruia trăsăturile de omenie, bunățate, dăruire se întrunesc fericit cum-pănite. Un luptător, un vizionar, un artist". Acestui portret semnat de Alexandru Rosetti și exprimînd sinceritatea și adevărul scriitorimii noastre la întreaga politică internă și externă a României socialiste, la inițiativele tovarășului Nicolae Ceaușescu, i se adaugă numeroase evocări, mărturii, profesiuni de credință și caracterizări prin care poezii, prozatori și dramaturgi, critici și istorici literari, publiciști aduc un vibrant omagiu Comunistului de Omenie, celui de-al cărui nume și neîntreruptă activitate se leagă marile realizări ale României socialiste din ultimii 18 ani.

Vom întîlni, așadar, în cuprînsul acestui bogat volum omagial, gînduri pline de adîncă simțire semnate de Dumitru Radu Popescu, Mihail Beniuc, Eugen Jebeleanu, Geo Bogza, Horia Lovinescu, Nichita Stănescu, Titus Popovici, Mircea Mălița, Nina Cassian, Letay Lajos, Ioan Alexandru, Adrian Păunescu, Ion Georgehe, Ion Lăncrănjan, Henriette-Yvonne Stahl, Marin Sorescu, Al. Piru, Constantin Ciopraga, Ion Vlad, C. Chiriță, G. Ivașcu, Paul Everac, Eugen Barbu, Ov. S. Crohmălniceanu, Zoe Dumitrescu-Bușulenga, Miko Erwin, I.D. Bălan, Pop Simion, Pompiliu Marcea, Mihnea Georgeghiu, Ion Popescu-Puțuri, Valeriu Răpeanu, Aurel Rău, Arnold Hauser, Nikolaus Berwanger, Romul Munteanu, D. Ghișe, Constantin Toiu, Augustin Buzura, Aurel Martin, Francisc Păcurariu, Edgar Papu, George Bălăiță, Mircea Săntimbreanu, Violeta Zamfirescu, Dan Tărcihilă, M. Ungheanu, D. Corbea, Jiva Petrovici, Al. Oprea, Laszloffi Aladar, Vasile Nicolescu, Grigore Iagiu, Ni-

Biografia exemplară a unui om exemplar

Viața tovarășului **NICOLAE CEAUȘESCU** se confundă cu țara, cu istoria — aceasta este ideea fundamentală a filmului „OMAGIU”, realizat de către **Virgil Calotescu**, după un scenariu scris și comentat de către scriitorii **Nicolae Dragoș** și **Dinu Săraaru**; acesta este filmul dramaturgic și imagistic al acestei pelicule-eveniment în care folosindu-se atît imagini de arhivă cît și secvențe din filmele documentare ale epocii, se cinstește personalitatea prestigioasă a secretarului general al partidului nostru, revoluționarului, patriotul înflăcărat, omul politic lucid, cunoscut astăzi și respectat în întreaga lume.

Deschizîndu-se, amplu, cu imagini de largă respirație, reprezentînd peisaje ale patriei — munți falnici, cîmpii bogate, păduri scolare sau riuri nesfîrșite ascunzînd comori de energie — filmul ne introduce treptat din spațiul epoeic în cel contemporan, biografia de excepție a tovarășului Nicolae Ceaușescu — începînd cu înscrierea numelui său în registrul de stare civilă al primăriei din Scornicești și ajungînd în chiar zilele noastre — confundîndu-se cu însăși istoria României din ultimele decenii.

Pe bună dreptate s-a afirmat că nu există moment important în istoria modernă de luptă a partidului și țării pentru progres, dreptate socială, bunăstare și independență națională, pentru libertate, care să nu fie legat de numele celui născut în Scornicești, astăzi fiu iubit al tuturor meleagurilor patriei, conducător strălucit și tovarăș de muncă atît la bine, cît și la greu.

Sînt evocate marile înclăstări de clasă, replica dirză, hotărîtă pe care clasa muncitoare a dat-o fascismului, procesele comunistilor implicați în amplele acțiuni revoluționare de la Craiova, unde glasul puternic al tinărului Nicolae Ceaușescu s-a făcut cunoscut acuzînd pe cei ce se

pretindeau a fi acuzatorii; anii de închisoare, petrecuți la Doftana, Jilava, Caransebeș, Văcărești, în lagărul de la Tg. Jiu. Secvențe emoționante ni-l înfățișează pe tovarășul Nicolae Ceaușescu, militant activ încă din primii ani ai revoluției socialiste. Memoria peliculei a păstrat — iar autorii filmului au reținut, cu talent și farmec, privirea caldă și holărită a tovarășului Nicolae Ceaușescu, în aceste prime acțiuni publice de amploare.

Anii așezați în cronica timpului sub semnul celui de al IX-lea Congres al partidului — de cînd în fruntea partidului și a țării se află cel mai iubit fiu al poporului român, tovarășul Nicolae Ceaușescu — ocupă cel mai însemnat spațiu din film. Modernizarea economiei naționale, vasta operă teoretică și practică, promovarea consecventă a principiilor eticii și echității socialiste, adîncirea și lărgirea democrației socialiste, consolidarea acesteia în spiritul cerințelor națiunii noastre contemporane, sint, lată, numai cîteva dintre acțiunile secretarului general al partidului, președintelui Republicii Socialiste România — acțiuni ce au făcut ca prestigiul țării noastre să atingă cote încă nemăintîlnite pe arena internațională. Amplul capitol consacrat relațiilor internaționale, permanente activități a tovarășului Nicolae Ceaușescu în scopul destinderii, respectului, ajutorului reciproc, neamstecului în treburile interne ale altor state, respectării suveranității, dorinței sale fierbinți de pace într-o lume în care focarele de război încă mai întunecă orizontul, este edificator.

„OMAGIU” este mai mult decît o biografie cinematografică. Este biografia exemplară a unui om exemplar. A cărui viață s-a confundat și se confundă cu cea a poporului său.

Al cărui chip luminos se confundă cu cel al țării.

HORIA PATRAȘCU

Vizita de lucru a tovarășului Nicolae Ceaușescu în unități ale industriei alimentare din Capitală

La sfârșitul săptămânii trecute, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a făcut o vizită de lucru în unități ale industriei alimentare din Capitală. În această vizită secretarul general al partidului a fost însoțit de tovarășii Constantin Dăscălescu, Ion Dincă, Alexandrina Găinușe, Gheorghe Oprea, Gheorghe Pană, Gheorghe Stoica, secretar al C.C. al P.C.R.

Dialogul de lucru al tovarășului Nicolae Ceaușescu cu specialiști din ministere, cu

cei ce lucrează în acest domeniu de mare importanță al economiei naționale a avut ca obiect analiza programelor de aprovizionare cu carne, preparate de carne, precum și cu produse de panificație a Capitalei, îmbunătățirea calității și diversificarea gamei acestora, asimilarea utilajelor menite să asigure mecanizarea operațiilor din procesele de producție și creșterea, pe această bază, a productivității muncii, a eficienței întregii activități din aceste subramuri.

Aceste probleme și-au găsit din plin

locul în programul vizitei la întreprinderea de preparate și conserve de carne — București, unitate cu o mare pondere în ansamblul industriei noastre alimentare. Examinând sarcinile pe care și le-a propus întreprinderea pentru dezvoltarea și diversificarea producției de preparate din carne și conserve, precum și programele de asimilare a tehnologiilor și utilajelor necesare creșterii producției, tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat că se impune o sporire a prevederilor respective, având în vedere că există posibilități de

creștere a producției pe baza nollor dotări. În acest sens s-a indicat ca până în 1985 să se sporească producția de preparate culinare la 50 000 tone anual, față de numai 20 000 tone cit se prevăzuse. S-a indicat de asemenea, să se acționeze pentru asimilarea unor tehnologii proprii, atât în ceea ce privește subprodusele, cit și pentru fabricarea unor produse noi, cu calități superioare.

Analiza efectuată în cadrul vizitei la o altă unitate bucuresteană, **Întreprinderea de piine și biscuiți Berceni**, a ilustrat eficiența orientărilor și indicațiilor date de secretarul general al partidului în timpul întâlnirilor de lucru cu oamenii muncii. Astfel, transpunându-se în practică indicațiile privind perfecționarea sistemelor, de încărcare și golire a cuptoarelor, modernizarea unor operații primite din partea tovarășului Nicolae Ceaușescu cu prilejul vizitei făcute în întreprindere în octombrie anul trecut, au fost obținute evidente avantaje. Având aceasta în vedere, secretarul general al partidului a cerut să se treacă în cel mai scurt timp la extinderea în toate fabricile a sistemului îmbunătățit de organizare și mecanizare a liniilor și cuptoarelor de coacere a piinii. S-a cerut, de asemenea, specialiștilor din acest sector să se preocupe în continuare de îmbunătățirea calității produselor.

Ca de fiecare dată, noua vizită de lucru a tovarășului Nicolae Ceaușescu în unități ale industriei alimentare din Capitală a prilejuit analiza exigentă a realizărilor obținute în industria alimentară, a posibilităților de creștere și diversificare a producției, astfel încât să se poată desfășura programele de îmbunătățire a aprovizionării populației. Înscriindu-se în cadrul preocupărilor constante ale secretarului general al partidului pentru creșterea nivelului de trai al oamenilor muncii, noul dialog cu fâuritorii bunurilor materiale este menit să determine ridicarea industriei alimentare la nivelul actualilor cerințe de consum ale populației, dezvoltarea și diversificarea continuă, potrivit aceluiași cerințe, a producției de bunuri alimentare.

Participanții la acest dialog fructuos s-au angajat să îndeplinească în mod exemplar indicațiile primite, să-și intensifice eforturile pentru a satisface în condiții cit mai bune necesitățile de consum ale populației, să facă totul pentru transpunerea în viață a sarcinilor de mare răspundere ce le revin din documentele Congresului al XII-lea și Conferinței Naționale ale partidului.

P. NICOARA

Din inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, la C.C. al P.C.R. a avut loc o consfătuire de lucru cu cadre de conducere, specialiști și muncitori din industria minieră și geologie. Împreună cu conducătorul partidului și statului nostru, în prezidiu au luat loc tovarășii Constantin Dăscălescu, Iosif Banc, Emil Bobu, Ion Coman, Nicolae Constantin, Alexandrina Găinușe, Ion Pățan, Ilie Verdeț, Gheorghe Petrescu, viceprim-ministru al guvernului. La consfătuire au luat parte miniștri, activiști de partid și de stat, directori de centrale, combinate și întreprinderi miniere, secretari de partid din aceste unități, brigadieri, maiștri și mineri din toate bazinele miniere ale țării.

Pornind de la cerințele dezvoltării economiei noastre în această perioadă, consfătuirea a analizat și stabilit măsurile pentru îndeplinirea programelor speciale adoptate de Conferința Națională a partidului cu privire la dezvoltarea bazei energetice, valorificarea superioară și creșterea producției de materii prime minerale și energetice primare, pentru îndeplinirea importantei prevederi a Congresului al XII-lea — realizarea independenței energetice a României. Participanții la dezbateri au arătat că îndeplinirea acestor programe speciale prezintă o importanță deosebită pentru progresul în ritm susținut al economiei noastre, creșterea productivității — în condițiile actualei crize energetice mondiale — utilizării mai bune a rezervelor de cărbune de care dispune țara noastră, reducerii importului de combustibil, materii prime și materiale, fapt ce conduce la o diminuare considerabilă a eforturilor valutare ale țării.

Cu profundă satisfacție și deplină aprobare a fost urmărită de cei prezenți cuvântarea rostită la consfătuire de tovarășul Nicolae Ceaușescu. Prin bogăția de idei, prin indicațiile și sarcinile concrete pe care le trasează, cuvântarea se consti-

tuie într-un mobilizator program de acțiune pentru toți lucrătorii din industria minieră și geologie.

Una din problemele de bază abordate de secretarul general al partidului a fost necesitatea sporirii producției atât la cărbune — unde urmează să se realizeze o producție de 160—170 mii de tone pe zi, cu circa 40 de mii tone zilnic mai mult decit se extrage în prezent —, cit și la sisturi bituminoase, la fier, cupru, zinc,

crărilor de deschidere a noilor mine. O mare atenție a fost acordată problemelor privind dotarea și mecanizarea minelor și carierelor cu noi utilaje moderne de mare capacitate, concomitent cu îndeplinirea programului de mică mecanizare, în scopul creșterii producției și productivității muncii, a gradului de securitate, ușurării efortului fizic atât în subteran, cit și la suprafață.

De la un capăt la altul al cuvintării

Consfătuirea de lucru de la C.C. al P.C.R.

Trebuie să rezolvăm cit mai rapid problema energiei și a materiilor prime

plumb și alte metale neferoase. În acest scop, sint necesare măsuri privind mai buna organizare a activității în domeniul minier. Astfel, se impun folosirea cit mai judicioasă a puternicei baze tehnico-materiale de care dispune în prezent industria minieră, punerea în funcțiune la timp a noilor capacități și dezvoltarea celor existente, executarea în bune condiții a lucrărilor miniere de deschidere și pregătire în subteran și în cariere, reducerea perioadei de executare a lu-

tovarășului Nicolae Ceaușescu străbate ideea că în momentul de față un minerit eficient nu se mai poate practica folosind metodele vechi, clasice; este nevoie să se folosească mijloacele moderne, tehnica de vîrf, mașinile cele mai perfecționate. Pînă în 1985, în industria minieră este prevăzut ca lucrările miniere să fie dotate cu utilaje moderne în proporție de 80 la sută și chiar mai mult. Legat de introducerea tehnicii perfecționate, s-a trasat sarcina asigurării de ca-

dre calificate, de lucrători capabili să minuiască și să folosească utilajele și mașinile de înaltă tehnicitate, să stăpînească la perfecție tehnica și întreaga tehnologie de lucru în domeniul minier.

Pentru cointeresarea într-o mai largă măsură a întregului personal muncitor din industria minieră în îndeplinirea și depășirea planului la producția fizică, la consfătuire s-a subliniat necesitatea introducerii și generalizării acordului global la nivelul sectoarelor și unităților miniere, precum și a reducerii raportului dintre numărul celor ce lucrează direct în mină sau carieră pentru obținerea de cărbune sau de minereu și cei ocupați în activități auxiliare.

Exprimîndu-și convingerea că oamenii muncii din sectoarele miniere, ca și toți oamenii muncii, vor acționa cu toată hotărîrea și răspunderea și că aplicarea măsurilor dezbătute la plenară va asigura îndeplinirea programelor aprobate de Conferința Națională, tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus: „Vrem să rezolvăm rapid problemele energetice, problema materiilor prime, să asigurăm dezvoltarea generală a patriei noastre, ridicarea bunăstării generale a poporului. Aceasta necesită eforturi în toate domeniile. Acum, mă refer la domeniul minier, unde trebuie să trecem cu hotărîre la realizarea prevederilor stabilite, ținînd seama că materiile prime și energia sint hotărîtoare pentru îndeplinirea programului general de dezvoltare a țării”.

Cei prezenți la consfătuire s-au angajat, în numele tuturor lucrătorilor din industria minieră, să transpună exemplar în viață indicațiile și sarcinile date de conducătorul partidului și statului nostru, să îndeplinească planul pe acest an și pe întregul cincinal, aducîndu-și astfel o contribuție sporită, pe măsura cerințelor, la dezvoltarea bazei energetice și de materii prime a țării, la înflorirea continuă a patriei.

ION D. GOIA

Zicerea „Stilul e omul” e adevărată și pentru primar

Anchetă asupra unui cetățean care-și face datoria

Cetățeanul care-și face datoria e primar, și anume primarul orașului Titu. Despre Titu merită să cunoașteți că e o așezare agroindustrială cu 11 000 locuitori din județul Dimbovița. Când vorbim de orașe ne gândim la București și Craiova, Iași și Timișoara, la Roma, Paris, New York. E probabil să gindească așa și orașenii din Titu, deși ceea ce interesează la o urbe sînt funcțiunile urbane, nu mărirea ei. Astfel sînd lucrurile, între un oraș foarte mare și unul foarte mic diferențele nu interesează esența sau, mai bine zis, n-o ating. Poate să se cheme și să fie efectiv oraș și o localitate cu numai o mie de locuitori, dacă indeletnicirile acestora sînt tipic urbane, dacă localitatea se administrează și produce întocmai unui oraș. Precizările sînt necesare intrucit într-un oraș cum e Titu primarul ar părea să aibă încă de ales: să se lase copleșit de treburile agriculturii și ale existenței sătești ori să-și ia foarte în serios rosturile de primar de oraș. Se pare că astfel s-au și petrecut lucrurile pînă acum un an, pînă ce a devenit primar „tovarășul Nicolae”: administrația a privit nostalgice spre trecut, considerînd cu moderație chestiunea orășenească.

Să-i zicem primarului „tovarășul Nicolae”, precum îi zic și concetățenii. Nu-l cunoaștem personal. Faptul n-are nici o importanță, intrucit ne-am propus să vedem cum îl știu și-l povestesc oamenii. Nu-i chiar așa de simplu să-i găsești pe oamenii care te-ar putea interesa la Titu deoarece există un Titu-Gară și un Titu-Tîrg și un sat Sălcuța. Există cîteva industrii, risipite în teritoriu și între ele teren agricol. Cu excepția celor ce locuiesc în blocuri, muncitorii industriilor din Titu au case țărănești cu loturi personale, au norme la C.A.P., cresc animale și n-ar lăsa munca ogorului pentru nimic în lume. Muncesc, de fapt, în agricultură și cetățenii din blocuri. Orașeanul din Titu e „cu dublă subordonare” și o să rămână astfel fiindcă îi folosește. Unul din cele mai mici orașe de la noi, Titu, are răspîndirea în teritoriu a celor mai mari comune. Cum se poate lesne pricepe, primarul din Titu are în seamă numai probleme speciale.

Cristescu Gheorghe, primul primar din Titu, este economist la Întreprinderea de aparat electric și industrial (I.A.E.I.), unde muncesc acum aproape 4 000 de oameni, din oraș și de prin împrejurimi. „În 1968, cînd a devenit comuna oraș și am devenit și eu primar aici, muncitorii nu erau decît vreo 200 cu toții. Muncitorii în industria locală, vreau să zic, fiindcă mai toată lumea avea slujbă la C.F.R., la București, Pitești și Tîrgoviște. De unde și zicala: lampa și chibritu și cursa de Titu. În 1970 se găsea la Titu un singur bloc cu 70 de apartamente. Acum avem cîteva sute de apartamente și o zonă a urbei e oraș ca toate orașele. Odată cu înființarea unor industrii — I.A.E.I., Întreprinderea de prelucrare a nutrețurilor combinate, Întreprinderea avicolă de stat, Șcheia de extracție și, recent, șantierul Întreprinderii de electroziderurgici — s-a petrecut o schimbare importantă: două treimi din forța de muncă locală făcea naveta spre alte localități. Astăzi vin spre Titu vreo 7 000 de oameni din satele învecinate, așa încît ziua orașul numără în cuprinsul lui 18 000—19 000 de oameni. Relație directă cu agricultura o au 85% din muncitorii de la I.A.E.I. Sub formă de participare la muncă agricole însă procentul merge la 100%. Tovarășul Nicolae, primarul, e tînar, și-a alcătuit o echipă de tineri și, după părerea mea, și-a făcut un program. Mai întîi că-l vede omul la față de dimineața pînă seara. El și oamenii primăriei își încep ziua de muncă la grajdurile C.A.P.-ului și o continuă prin întreprinderi. Un primar bun e acela care se pricepe să-i pună pe oameni în starea de a face cu bani puțini ceea ce alții fac cu mare cheltuială. Într-un an, primarul Nicolae a făcut ce nu s-a făcut în zece. Acesta-i adevărul și nu trebuie să se supere nimeni”.

Mănăilă Mariana și Neacsu Anidora sînt muncitoare în secția montaj condusă de inginerul Iosif Pulpea. Titu Stoian e vicepreședintele sindicatului la I.A.E.I. și proiectant tît aici. Opinia lor, în ce privește vitalitatea primarului Nicolae, e clară: a schimbat fața orașului schimbînd concepția oamenilor despre oraș. S-ar putea spune că merge cu principiul: cum ne facem orașul, așa îl avem, nu prea există orașean la Titu care să nu fi ieșit o zi-două pe săptămînă la muncă patriotică. Se construiesc, e drept, blocurile, dar era o adevărată aventură să ajungi la ele și să te miști printre ele. Oamenii au amenajat zona și finisarea construcțiilor tot ei au făcut-o. Șoseaua, stadionul, tot prin lucrul tuturor s-a realizat. Orașul e curat și a scăpat de gropi. Repartiționînd întreprinderilor din oraș cîteva zeci de hectare cu porumb, din cota parte primită s-au pus la punct crescătoriile de porci ale cantinelor. Cît despre C.A.P., e primul an cînd și-a făcut și depășit planul la toți indicatorii și primul an cînd la redresarea lui a lucrat tot orașul.

Grigoraș Custrin, inginerul-șef al întreprinderii, observă că primăria cere

uzinci aproape zilnic cite ceva. „În campania agricolă ni s-au dat în seamă 30 de hectare, dar am cules porumbul de pe 50 ha. Am amenajat un grajd și avem griji cu altul. Am construit un atelier de bavrarea pieselor de bachelită la C.A.P., am amenajat un popas turistic, am muncit mult și cu folos la stadion și la repararea drumurilor și trotuarelor. Acum ne solicită pentru locuri de joacă în zona blocurilor. E un om energetic. E adevărat că nu-i tocmai simplu să ai de-a face cu un om energetic, și asta cam zilnic, dar oare a ieșit vreodată ceva din lene?”

Președintele C.A.P.-ului, Petre Soare, a preluat funcția în ziua în care implinea 30 de ani. Aceasta se petrecea la începutul lui '82. „Aici, la C.A.P., spune el, nu vedeai decît cerul curat. În ziua venirii mele 100 de vaci au dat 34 litri de lapte, adică 340 g lapte de vacă. Eu fusesem zece ani administrator la liceul industrial, unde se aprecia că am dat rezultate. Primarul Nicolae a venit la mine și mi-a spus: Petre Soare, te iau dintr-un loc unde îți merge bine și te pun într-altul unde nimic nu e cum trebuie. O să-ți fie al dracului de greu, dar trebuie să faci față. Noi ne chemăm oraș, însă C.A.P.-ul rămîne baza. Vitele erau terminate biologic iar vițelii mu-reau cițiva pe zi. Eu nu insist asupra ce am realizat într-un an, dar vă invit să veniți aici la anul. Clar este că într-un an am făcut planul la toate — porumb, griu, orz, sfeclă-de-zahăr, tu-

tun — că vacile în luna ianuarie au dat o medie de 460 l lapte zilnic și, ce-i mai important, că i-am plătit pe membrii cooperativii astfel încît nu mai am nici o problemă cu forța de muncă. Să ai nevoie de 300 de oameni, să zicem, și să-ți vină cu toții urgent în curtea C.A.P.-ului, asta-i ceva ce nu s-a mai văzut la Titu. Iată cum au muncit țărani și ce au primit: Vintilă Maria, văduvă cu trei copii, a lucrat la grădina de zarzavat și în zootehnie. Dar a muncit, nu glumă, 365 zile din an. A primit 20 000 lei și, peste ce a fost dreptul ei la normele prestate, un plus de 1 725 kg porumb, fiindcă a avut zilele muncă și fiindcă C.A.P.-ul a depășit planul. Am zeci de alți țărani care au primit un plus de 1 000—1 500 kg porumb: Felicia Oprea, Constanța Bădescu, Elena Soare, Constanța Marin, Adriana Ștefan. Trebuie să spun că noi am făcut puțin separatism, pentru care sînt gata să dau socoteală, dacă mi se cere, în sensul că într-un fel i-am tratat pe cei care vin la muncă zi de zi și în altul pe futuroși. Avem condiții pentru o recoltă și mai mare în 1983, răsadnița e gata, cîmpul e fertilizat, am curățat și am săpat noi șanțuri de scurgere a apei, avem furaje pentru încă doi ani și, ce-i mai important, am avut și avem sprijinul întreprinderilor din oraș. Nu în vorbe, ci în fapte: grajduri, ateliere, materiale și oameni calificați ca să ne facem garduri, să ne reparăm sediul și altele”.

Directorul tehnic al Întreprinderii Avicola, dr. George Cîrlugea, confirmă toate cele zise pînă aici: „Primarul Nicolae știe ceva ce alții nu știu ori nu vor să afle, și anume că orașul nu-l face un singur om, ci toți locuitorii lui. Cu condiția să-i pui în situația favorabilă de a-și manifesta voința de bine. Oamenii se mai gîndesc la un parc orășenească, la un club muncitoresc, la o nouă casă de cultură, la mărirea complexului sportiv. Un om e un om și singur nu izbuteste mare lucru. Din cîte îl cunoaștem pe primar, avem toate semnele că-și onora mandatul. Nu-i deloc simplu să fii primar într-un oraș locuit de țărani cu două cărți de muncă, una la cîmp și alta în industrie, dar dacă ar fi simplu și meritul lui ar fi altul”.

TUDOR OCTAVIAN

„La Tîrgu-Lăpuș totul decurge firesc”

Mărturisesc de la bun început că, alegînd Tîrgu-Lăpuș drept loc al investigației mele, fusesem atras de rezonanța oarecum patriarhală a toponimului și ispitit a ilustra încă o dată ideea (atît de frecvent utilizată de gazetari încît a devenit clișeu verbal) că și acest tîrg de odinioară în care nu se întimpla nimic — timpul trecînd furios pe „ulița mare” și nelăsînd urme decît pe chipurile oamenilor — s-a transformat peste noapte, iată, într-un puternic centru industrial. Sau agroindustrial. Astfel privesc lucrurile, adică destul de simplist, e posibil ca reporterul să-și fi imaginat sosirea într-un soi de metropolă, cu bulevarde largi și asfaltate, cu hotel și taxiuri, cu o impresionantă platformă industrială și cu un riu poluat la margine de oraș. Dar Lăpușul se încapăținează, anacronic, să-și poarte apele tot curate într-acest sfîrșit de secol 20 și orașul te primește modest și cuvincoas, ca și oamenii lui care înțeleg să vorbească așa cum li-e graiul și să se poarte așa cum le este portul. Tîrgu-Lăpuș nu vrea să se arate altceva decît este: adică o veche și cinstită așezare ce și-a dobîndit statut de oraș agroindustrial în urmă cu un deceniu și jumătate, de la care datează pornește noua și rodnică sa istorie. S-au făcut multe? S-au făcut puține? S-au făcut destule — spun lăpușenii domol, dîndu-ți a pricepe că încă destule au mai rămas de făptuit și că cele destule bine rînduite pînă acum nu sîngure s-au ivit, nici peste noapte, ci cu trudă și chibzuință și timp. Așa că oamenilor de aici nu li se par spectaculoase transformările

adăugîndu-se solarile aflate aproape în fiecare curte, ridicate din inițiativa oamenilor și cu ajutorul prompt (livrarea de folie) al consiliului popular. Spre lămurirea cititorului ce se va fi nedumerit citind mai sus-pomenitele nume de localități, trebuie spus că orașul Tîrgu-Lăpuș adună în hotarele sale 12 sate aparținătoare, frumos rînduite de-a lungul văii, ca lunile unui an îmbelșugat.

Și dacă totuși lăpușenilor li se pare ceva spectaculos în devenirea lor (spuneam că bunăstarea materială este privită ca rezultat firesc al muncii) este orizontul nou și înalt al vieții lor spirituale, o deschidere generoasă spre calitatea existenței care i-a transformat pe ei înșiși și care a făcut din fiii lor o generație emblematică a timpului de azi. În Tîrgu-Lăpuș sînt acum 3 273 elevi în clasele I—X și învățămînt liceal, peste 250 de cadre didactice calificate, există aici o creșă cu 100 de locuri, 11 din cele 12 sate aparținătoare dispun de cămine culturale în localuri proprii, funcționează o bibliotecă orășenească dotată cu peste 30 000 de volume, în afara bibliotecilor școlare și a celor sătești, șosea zilnic 4 250 de ziare în limbile română și maghiară, la care sînt abonați. Anual are loc, la Stoiceni, Festivalul cîntecului, jocului și portului popular — o pledoarie pentru necesitatea continuării tradițiilor, a folclorului local, o demonstrație convingătoare că valorile trecutului pot străluci alături de cele ale prezentului. Așa cum firesc și fără stridențe coexistă aici, într-aceeași tulpină, satul și orașul.

Afară vremuiește, e zloată, pe șoseaua din fața consiliului popular orășenească se oprește cîva timp o „Dacie” albastră, atît cît să traverseze un lăpușean cu trei-patru oi în față. Vasile Bud mai bagă un lemn în foc, se sprijină cu spatele de soba caldă. „De aici — îl aud vorbind — iradiază în toate satele din jur bunăstare materială și spirituală”. O spune ca pe o certitudine, nu ca pe un gînd iscat pe neașteptate, la atingerea caldă a sobei.

Ce face primăria din Tg. Lăpuș pentru a se achita de marile sarcini ale prezentului și viitorului urbei?

Pentru Ion Pop, vicepreședintele consiliului popular, ideea generală desprinsă din documentele Conferinței Naționale poate fi formulată chiar și într-un singur cuvînt: chibzuință. E timpul — zice — cînd ni se cere ca tot ceea ce întreprindem să stea sub semnul chibzuinței. Chibzuința ca opus al risipei. Chibzuința ca poziție realistă. Chibzuința ca eficiență. O nouă calitate a vieții presupune o nouă calitate a muncii. Iar calitatea muncii depinde de nivelul înțelegerii exacte a lucrurilor. Sigur că documentele Conferinței, Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la înalta ei tribună au fost temeinic studiate de toți comunistii, de toți oamenii muncii din Tîrgu-Lăpuș, constituind adevărate instrumente de lucru pentru întreaga perioadă ce va urma. Cîteva lucruri sînt clare încă de-acum: „E necesar — ni se spune — să ne sporim eforturile și noi, lăpușenii, în direcția scăderii consumurilor energetice, a valorificării tuturor resurselor locale; se mai pot face progrese în ceea ce privește autoaprovizionarea; mai multă chibzuință în investiții; mai multă responsabilitate în fața sarcinilor ce revin agriculturii noastre; o preocupare mai susținută spre dinamizarea activității din sectorul industrial. Concret — pînă în 1985 se va dubla producția globală industrială prin dezvoltarea capacităților de producție existente (filatura de bumbac, fabrica de scaune) și înființarea de noi unități economice (fabrica de tricotaie, darea în folosință, în 1983, a exploatării miniere — mangan de fier — de la Răzoare, fabrica de cărămidă, o stație de măcinare a marelui, folosită ca îngrășămint pentru terenurile agricole, o hală de reparatii și întreținere a tractoarelor, un atelier A.C.R.). Se va pune accent pe mica industrie a orașului (la Rogoz a luat ființă, de curînd, un atelier de confecționat coșuri, obiecte din răchită), pe valorificarea resurselor naturale (marmura de la Cufoaia, amendamentele calcaroase de la Borcut, mica de la Răzoare, marna de la Rogoz, apa minerală de la Stoiceni). În 1984 va fi dată în folosință o centrală telefonică automată cu 1 000 de linii. Vor fi construite pînă la sfîrșitul acestui cincinal încă 300 de apartamente, pe lângă cele 700 existente. Am început amenajarea unor heleștece cu peste, în 1985 ajungînd la 15 ha luciu de apă. Există preocuparea de a se amplasa microhidroagregate pe numeroasele cursuri de apă existente în satele aparținătoare. Modernizarea drumurilor, extinderea canalizării, înfrumusețarea orașului — și cîte și mai cîte...”

Pentru ceilalți, în afara noastră, a lăpușenilor, lista poate să pară seacă și plictisitoare. Pentru noi însă, ea constituie macheta viitorului oraș. Visăm la acest Tîrgu-Lăpuș. Un vis pe care-l vom realiza bînd punct cu punct lista «plicticoasă» de mai sus”.

CORNELIU MIERLAU

La Lupeni, mina ține sus steagul pe Valea Jiului

Presărată de o constelație de mine — Lonea, Petrila, Dirja, Livezeni, Aninoasa, Vulcan, Paroșeni, Lupeni, Bărbăteni, Uricani, cariera Cimpu lui Neag — Valea Jiului dă siderurgiei (și industriei noastre) peste 14 milioane tone de cărbune anual. Fiecare dintre aceste mine aduce marii constelații strălucirea ei. Lupeni, bunăoară, nu este doar un nume evocator și istoric. Aici avem cea mai bună, dar și cea mai dificilă mină de cărbune cocsificabil din țară. Ea dă circa 7 000 tone de cărbune zilnic și circa 2,3 milioane tone de cărbune anual.

...Am ajuns dis-de-dimineață la Petroșani. Cu un autobuz local am făcut drumul până la Lupeni. Tineam cu tot dinadinsul să particip la Raportul de dimineață de la mină. Ce este, de fapt, un astfel de raport? Parcă asista la un consiliu de război. Replii ca de front, sigure și severe. Desigur, nu în aceste rapoarte se rezolvă soarta producției, ci tot acolo, jos, în firdole și taințele pământului, însă, fără ele nu se poate. Acest gigantic complex care e mina trebuie organizat și condus cu o precizie de ceasornic. Directorul minei, Costache Titus Roman, se scuză că nu putem sta de vorbă azi: are zi de audiențe. Zeița cerului senin a fost darnică azi cu mine. Tocmai vroiam să particip la o zi de audiențe!

...Azi, 31 ianuarie a.c., 35 de oameni au fost înscrși în caietul mare de audiențe. Au venit însă și destui neînscrși în acest caiet-registru. A participat la audiențe conducerea operativă a minei, juristul și cite un reprezentant al birourilor personal și aprovizionare. Majoritatea problemelor s-au rezolvat pe loc. Erau treceri de încadrare de la o categorie la alta. Erau și cereri de locuințe. Alții cereau explicații cu privire la acordul global pe întreprindere sau pe sector, ori despre acordul global progresiv, care urmează să se introducă în practică. Aceste noi măsuri stabilite de conducerea partidului, din inițiativa secretarului general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, au fost primite cu o vic însuflețire, cu deplină aprobare, stîrnind, mi se spune, în rîndurile minerilor, o și mai pasionată angajare în bătaia pentru cărbune.

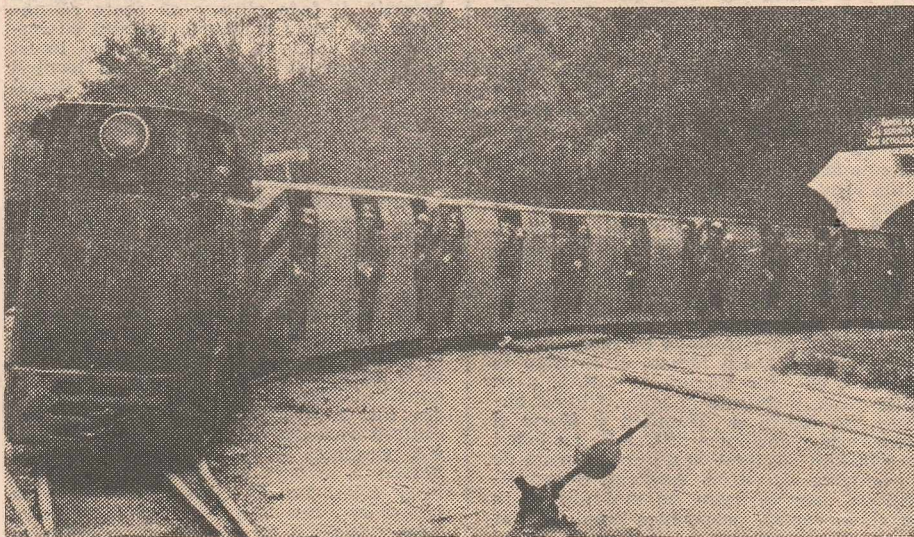
...Cu directorul minei, inginerul Costache, cobor în mină. Ne echipăm cu toate cele trebuitoare. De la otele în cizme la cojoc, de la lampa de iluminat la masca de gaze. Mergem în sectorul VI, la cota 4/40/400. Coborim cu liftul în măruntaiele pământului. La un moment dat, pe traseu ne întâmpină Ion Budiriceanu, șef de brigadă. Din aproape în aproape, aflăm că sînt 4 frați Budiriceanu care lucrează în mină. Ioachim este șef de schimb. Emil s-a eliberat recent din armată și este miner. Fratele cel tînăr, Simion, e și el un bun miner, câștigă circa 5 000 lei pe lună. Îl întreb pe Ioachim Budiriceanu care este cel mai bun prieten al său. Îmi răspunde fără ocoliri că maistrul Pavel Bujor. Îl întreb cînd au fost ultima dată la un pahar de vorbă și-mi răspunde că asta o fac de cite ori au poftă. Norocul face să-l întilnesc și pe Pavel Bujor, maistru electro-mecanic. Azi, îmi spune, au înaintat 1,5 m. Au făcut treabă bună. Instalațiile sînt bune. Într-un loc, emănările de gaz metan sînt însă peste cota admisă. Un ventilator uriaș se fixează aici, în aceste momente; se încearcă, apoi, captarea gazului. Pe traseu îl mai întilnim și pe soldatul Vasile Micu. Este orfan de ambii părinți. După terminarea

„stagiului“ dorește să se întoarcă în mină. „Dacă vei fi băiat bun, zice directorul, în 6 luni primești garsonieră. Bate palma, ortace!“ Ostașul la poziția de drept și... bate palma! Pe intervalul de care răspunde maistrul C-tin Munteanu nu-i prea curat. Minerul aruncat alandala. Dar și mulți vagoneti stricați în abataj. Risipiți ici-colo. Cornel Bozga, adjunctul șefului de sector, nu expediază în mod ritmic vagonetele goale. Se iau pe loc măsurile pentru redresarea situației.

Trecem prin puțul 12, apoi prin Puțul lui Ștefan și Puțul Central. „Trecem cu escavația de la orizontul 400 la Puțul lui Ștefan — îmi spune directorul. Nu ne putem lăuda că sîntem ștrangulați de extracția pe verticală, dar asta e situația“. Știu bine că lesne m-ar fi putut conduce la sectorul IV, unde lucrurile merg ca pe roate, sector ce ține steagul sus pe mina Lupeni. Așa cum Lupeni țin sus steagul pe întreaga Vale a Jiului. Da, putea să

facă treaba asta și să-mi „ia ochii“, cum se zice. Dar a preferat să mergem într-un sector unde sînt probleme. Și n-a gîndit rău.

Observ mincrii la ieșirea din schimb. Acești minunați bărbați ai adîncurilor, în fața cărora și stîncă se inclină, sînt acum câniți de cărbune și oboșiți. Tona de cărbune nu face doar 380-400 lei, ci și aurul negru în „transpirație-forțe“, ca să zic așa. (Aviz celor care mai risipesc cărbunii!). Iar aici, în această vestită incintă a cărbunelui românesc, efortul are și un preț, dar și o recunoaștere cu totul deosebite. Cine a lucrat la Lupeni are un „certificat de bună purtare“, valabil oriunde în minele țării. Este cota bine peste tot. Cine săvîrșește vreo greșală gravă și este dat afară de la Lupeni nu este primit decât rareori la o altă mină. (Pentru că cel ce pătează prestigiul Lupenilor afectează, practic, prestigiul întregii văi!). Efortul își primește și răsplata pe

măsură. Aflu că lângă cabana „Straja“ din fruntea muntelui, fiecare sector miner își va construi o cabană a sa. Cele două zile pe săptămînă pe care le vor avea libere de acum încolo, în urma recențelor măsuri inițiate de partid, minerii Lupenilor le vor putea petrece în propriile lor cabane. N-ar fi însă normal să nu redau și un alt aspect al vieții locului, nu prea îmbucurător: la Lupeni lipsesc ca-drele medicale necesare minei și orașului. Sînt specialități descoperite, pur și simplu. Un S.O.S. Direcției sanitare județene se impune!

În notesul meu sînt reținute numele citorva dintre oamenii care trebuiesc cu folos în măruntaiele muntelui. Să-i reținem pe cițiva: Vărzaru, Blaga, Cărbuș, C-tin Popa, Victor Constantin, Ion Gîf Deac, Victor Bolosiu, Tiberiu Suciu, Anton Duban și destui alții. În drumul nostru prin galerii și abataje, directorul Costache Titus se întrefine cu ei, ca și cu alții, pe tema rodnicilor măsuri puse-n discuție la recenta Constatuire cu specialiștii și oamenii muncii din industria mineritului și geologie, desfășurată din inițiativa și sub președinția tovarășului Nicolae Ceaușescu. Ni s-a comunicat, că urmează să aibă loc pe această temă, discuții organizate, în fiecare sector al minei. Dezideriu Manzc are 28 de ani de minerit. Ne spune că este intru totul de acord cu faptul că vor lucra în acord global progresiv pe formațiuni de lucru sau pe sector. În fond, minerii au lucrat pînă acum tot în acord global. Cit despre faptul că vor munci 40 de ore pe săptămînă și vor avea două zile pe săptămînă libere, asta nu poate decît să-i mulțumească. În același context mi-a spus că sîmbătă își celebrează, dimpreună cu colegii săi, 50 de ani de viață. Ne înmînează și nouă o invitație la „masa tovarășească“. Încin să cred că voi participa doar cu tradiționala urare: La mulți ani, Dezideriu Manzc!

...Era scară de-a binelea cînd am ajuns în casa directorului Costache Titus Roman. O casă frumoasă, deși modestă, mobilată cu gust. Sofia sa, Maria, e tehnician proiectant. Au patru copii: Sorina, Adriana, Titus și Nicoleta. Nicoleta, cea mai mică, este un drac de fată. Și-a rupt piciorul la schi. Titus este, în schimb, un tînăr cuminte, blajin. Vrea să se facă aviator. Telefonul zbirnie întruna. Nu ne învrednicim să îmbucăm de citeva ori, că directorul este „chemat la o ședință operativă la Petroșani, la care participă și tovarășii din conducerea Ministerului Minelor. Mă uit la acest om de 46 de ani, al cărui regim de lucru este mai sever ca în armată. De dimineață m-am ținut scai de el; n-a răsufiat o clipă și, după toate probabilitățile, azi va minca la o oră mică din noapte. Ca toți oamenii Lupenilor, își face totuși timp pentru studierea și promovarea noului. O invenție a sa la o combina de des-ferecat muntele a adus economii de 47 milioane lei. A înaintat și o carte la Editura tehnică, despre aplicarea sistemelor informatice în industria minieră. O carte de maximă actualitate, la care, însă, n-a primit încă nici un răspuns.

Într-un tirziu, în noapte, ne-am strîns bărbătește mina și ne-am urât: „Noroc bun!“ Peste crestele Obrocăi ningea aspru și îndesat de parcă toți ingerii lumii ar fi fost jupuiți de pene în același timp. Timp care — pentru acești oameni ai adîncurilor, eroi ai bătăliei pentru cărbune, decisivă pentru forța economică a țării, pentru independența ei energetică — zboară, iată, pe nevăgare de seamă, în luresul marii întreceri a muncii.

DORIN SĂLAJAN ■

„Flacăra“ a pledat, ani de-a rîndul, în coloanele sale pentru valorificarea complexă a zonelor noastre montane, plecînd de la ideile doctorului Radu Rey din Vatra Dornei și amplificîndu-le în cadrul unei mese rotunde sui-generis, continuate în timp. La ea au participat specialiști, țărani producători din zona de munte, intelectuali ai satului care, deși (normal) au emis uneori și idei divergente sau complementare cu cele ale doctorului Rey, au căzut de acord în unanimitate, că trebuie făcut ceva, că trebuie acționat urgent, în deplin consens cu indicațiile conducerii superioare de partid privind „cel de-al patrulea sector“ al agriculturii. În acest context, ne-am gîndit că a sosit momentul să ne adresăm unor instituții centrale pentru a informa cițitorii cum au acționat ele în spiritul ideilor serialului „Carpați-2000“.

Intenționam să începem cu Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, sub egida căruia funcționează și Comisia centrală a producătorilor individuali din zona neocooperativizată, dar, dezamăgire!, aflăm că singura persoană care se ocupă direct și deci cunoaște mai bine problema este un inginer actualmente în concediu. Interesîndu-ne dacă nu-i ține cineva locul, ni se spune: „Nu. Dealtminteri, nu este un sector cu probleme de care să ne ocupăm chiar așa...“ Răspunsul nu era autorizat, doar o voce în telefon; l-am reproduș totuși. Oglîndește oare pe undeva, o anumită subapreciere a unui sector de mare importanță pentru economia țării și de care trebuie să ne ocupăm „chiar așa“? Să sperăm că nu și că atunci cînd vom reveni la direcția respectivă vom afla multe lucruri bune. Ne adresăm în continuare Ministerului Turismului, intrucît, după cum bine știu cei ce au urmărit serialul Carpați-2000, turismul reprezintă una din componentele ecuației de bază a doctorului Rey: Z+T+M=D, altfel spus: zooagricultura plus turism plus meșteșuguri egal dezvoltare montană. Ne interesăm, deci, la Mi-

nisterul Turismului dacă există acolo studii, preocupări, orientări de viitor cu privire la atragerea și a satelor de munte (nu numai a localităților consacrate, a complexelor de lux etc.) în circuitul turistic național și internațional, cu alte cuvinte, doream să aflăm dacă s-a înaintat cu un pas și pe linia preconizată de doctorul Rey în lucrările sale, în coloanele „Flacărei“, la televiziune, și anume îndreptarea organizată a turiștilor și spre gospodăriile montane anume alese, beneficiînd de un minim de confort și de con-

diții de hrană și de relaxare în sinul naturii pe care nu le pot oferi marile hoteluri. Răspunsul, cinstit și autorizat, pe care l-am primit de la directorul direcției Turism Intern, Gheorghe Moraru, este cuprins doar în două litere: NU. Nu s-a acționat în nici un fel. Iată, în rezumat, argumentarea:

Doctorul Radu Rey are perfectă dreptate în ceea ce susține privind potențialul turistic al satelor noastre de munte, dar el vrea un lucru ideal, perfecțiunea, vrea Elveția și Tirol. La noi nu sînt condiții pentru acest fel de turism — în care fiecare gospodăru mai chibzuit și mai isteț este și un primitor de turiști fiindcă nimeni nu iese din cadrul preexistent, din normative, iar turismul montan — doar la el ne referim — îl pot organiza doar Ministerul Turismului, cooperația, U.G.S.R. etc., dar nu și țărani. (Repetăm, nu ne referim aici la localitățile balneare consacrate unde se pot închiria camere

la particulari prin oficiile de turism, aici e vorba de satele de munte susceptibile de a deveni, în anumite condițiuni și după o anumită pregătire a terenului pe plan uman și material, sate turistice.) Nu putem face nimic — ni se spune — fiindcă nu există normative... Deși nu ar fi complicat să se creeze la început doar cîteva nuclee experimentale în două, trei, zone montane. Apoi viața însăși ne va învăța cum să procedăm mai departe...

„Dar acest mai departe trebuie să înceapă cu un mai aproape — am replicat.

clusiv atragerea turiștilor străini, dar înțelegem și că, iată, avem niște munți, Carpați, cu zeci de sate, ca Elveția și Tirol, că ele sînt perfecțiunea, cel puțin ca așezare — iar cu efort, și ca posibilă materializare turistică — și că această „deschidere“ trebuie pregătită din timp. Ea nu implică, practic, nici investiții substanțiale, nici construcții costisitoare, doar o nouă viziune, care să discernească această activitate s-ar integra într-un complex mai larg de măsuri menite să stabilizeze o parte din populația montană, mai ales tinerii, să creeze condiții de dezvoltare în pas cu vremea și o producție de alimente sporită în sate de munte modernizate.

Ne vom continua peregrinările la instituțiile interesate în Carpați-2000. Înainte de a încheia, am dorj să relatăm o întâmplare foarte recentă care pentru noi îmbracă pe undeva și valoarea de simbol.

L-am revăzut acum citeva zile pe doctorul Florin Birnețiu din Chisindia, acest minunat fiu al Zarandului care de ani de zile nu cruță nici timp, nici energie pentru a contribui la transpunerea ideilor serialului Carpați-2000 pe plaiurile natale. Se străduia omul să obțină pentru cîmle „sate“ o mică stație eoliană, pe care o considera esențială pentru modernizarea unui sat de lângă Chisindia, inclusiv pentru dezvoltarea turismului. La început, celui căruia i s-a adresat doctorul Birnețiu, un mai-mare al eolienei, bine intenționat, dar neinformată și poate și neincrezător în potențialul satelor de munte, i-a refuzat stația, argumentînd, mai în glumă, mai în serios: „Nici nu ar funcționa cum trebuie, nu e destul vînt acolo. Ar trebui să suflu și eu ca să meargă.“ Pînă la urmă Birnețiu a obținut microstația.

— Și ce a urmat, tovarășe doctor?

— Vîntul a suflat atît de tare, încît a luat-o cu totul, a suflat-o ca o păpădie. Acum ne trebuie alta.

LIONEL NIȚESCU ■

Se poate face turism în Carpați ca în Tirol? Da. Dacă nu vor mai întirzia normativele

Măcar studii preliminare s-au întreprins?“

Nu, nici un fel de studii încheiate, fiindcă, în absența unui act normativ, Banca și Consiliul Național pentru Știință și Tehnologie nu „plătesc“ decît pentru studii imediat valorificabile. Or, acesta este un teren de investigație cu multe necunoscute. Și apoi, este și așa atît de mult de făcut pentru a valorifica baza existentă, construită...

În concluzie: nici o preocupare la Ministerul Turismului pe linia Carpați-2000. Întii să vină actul! Dar, gîndim noi, cineva trebuie să inițieze actul normativ și acest cineva nu este oare chiar Ministerul Turismului? Presupunem, firește, că doctorul Rey are dreptate în ceea ce susține în fond. Or, se pare că toată lumea îi dă dreptate. Firește, înțelegem atenția care se îndreaptă spre a se asigura utilizarea — mai ales în lunile în afara sezonului — a bazei existente; înțelegem că problemele turismului nostru sînt destule, in-

În două comune din Bărăgan, reporterii noștri au discutat cu oamenii locului despre

Gospodăria țărănească

Niște ari încolțiți din toate părțile

Comuna Chiselet (4.300 de locuitori), județul Călărași, zori de ianuarie seces-tos, arzind ca un fum de iască veche peste zările Bărăganului ars de sete. S-au deschis ferestrele, a început, febril, scuturatură scoarțelor, lăcărelor, mochetelor, covoarelor. Cu respectul tradițional, prin orașe de mult pierdute, al țărăncii față de răsăritul soarelui, gospodinele, suprapuse pe toate înălțimile satului (căci Chiseletul, așezare în putere, are și case cu etaj), evită asfaltul străzii principale, aruncând gunoii în curțile interioare. Urmează stropitul florilor din ghivece și hrana găinilor, a vacilor și a porcilor. Acasă la Nicolae Fotin, președintele C.A.P.-ului, nevasta, Floarea, teapănă pe picioare și rumenă în obraji la cei 53 de ani, aruncă porumb orătânilor, certându-se între timp cu porumbelii vecinului Constantin Tudor, care s-au năpustit, ca niște hoți ai văzduhului, spre grăunțele destinate altora, într-un amestec de pene, pulberi și zburături de fulgi ce înzăpezesc deodată ograda, amestecându-și țipetele subțiri cu cotcodăcitură furioasă al găinilor și gîjitură plată al găștelor și al rațelor. Invadatorii părăsesc terenul mulțumindu-se cu citeva boabe, copios blestemați de femeie și de păsările de curte al căror tain s-a subțiat. Nu mult (cit pot fura niște porumbei, într-o fulgerare de clipe?), dar destul ca să lase în urmă o supărare. Nu atât pentru că lelea Floarea ar fi o hapsină, dar socotelile ei cu porumbul i-au făcut mina strinsă, trebuie să măsoare cu scumpătate fiecare bob. Porumbul, și pentru ea, ca pentru toți cei ai satului, e o avere. Foc de scumpă, fiindcă-i puțină.

Un ceas mai târziu, în biroul primarului, președintele Nicolae Fotin ne-o confirmă: da, în '82 s-a făcut porumb puțin, doar 3.668 kg la hectar pe cele 600 ale C.A.P.-ului, față de planul care stabilise 7.500 kg. N-a fost bun soiul, zice el, „Pionier”-ul luat de la „Agrosem” s-a dovedit fără spor. Se pare însă (asta ne-au spus-o cei de la S.M.A.) că nici cooperativii n-au prea pus umărul la greul cîmpului, la întreținere, la prășit, ba de pus au pus, îi apără (și se apără) președintele, dar C.A.P.-ul n-are oameni, nu-s decît 493 cu toții, din care la cultura mare vreo 200, cum să răzbească ei o moșie de 3.668 de hectare? Chiseletul ăsta e o comună de naveștiști, vreo 570 se duc la Șantierul naval din Oltenița, vreo 400 sint muncitori în construcții, vreo 200 sint soferi la I.R.T.A. și la I.T.S.A.I.A., vreo 100 sint doar lucrătorii din comerț și dascălii școlilor, iar aproape 1.500 sint pensionarii. Prea mulți se hrănesc din banul luat de la stat și prea puțini din munca pămîntului.

Revenim la porumb. Între timp, în biroul primarului (care-i plecat la Călărași) s-au adunat mai mulți, a apărut și inginerul șef al C.A.P.-ului, Mircea Șindelar, și niște funcționari ai primăriei, și, odată cu ei, cițiva țărani, aflați cu treburi ori cu flecăreala matinală prin primărie sau prin preajma ei. Înainte de a intra în birou au strivit, cuvințioși, mcurile țigărilor sub bocanci, aprinzînd apoi alte țigări, sub fumul cărora și-au ascuns obraji, asistînd la discuție aparent blazăți, cu aerul unora care n-au ce face altceva mai bun, dar suspectîndu-ne imperceptibil cu coada ochiului și rică-nînd ori tușînd semnificativ, a aprobare ori ba, la cite o replică a „mărimilor” satului. Deci porumb s-a făcut puțin (oftat general, aprobator), deci omului îi e greu (același oftat) să crească pe lingă casă animalele de cuvînt. Și-atunci, cum se descurcă? Foarte simplu (dar vom vedea cit de simplu a acest „foarte simplu”), porumbul pe care nu l-a primit de la C.A.P. l-a scos de pe lotul în folosință. Deci în loc să ocupe lotul cu legumele necesare casei, care legume i-ar spori înzecit valoarea, omul pune, mai de voie, mai de nevoie, porumb pentru animale și păsări, și nu doar pe un ar sau doi. Căci (după o socoteală pe care o facem cu unul din cei prezenți, cooperativorul Dumitru Gh. Vasile, zis Bobea) nu poți crește doi porci, unul pentru contract și unul pentru Ignatul propriu, fără cel puțin 800 kg de porumb, ceea ce înseamnă, numărați la bob, 10 ari (o treime din lot!) de pe care să scoți nu o recoltă ca la C.A.P., ci una de peste 8.000 kg la hectar. Dar unde, totuși, să mai pui și roșiile ori salata pentru ciorba cotidiană, unde să mai socotești și butucii de vie, pentru vinul măcar duminical, unde să te mai descurci și cu pomii, că și de ei e nevoie, unde să mai cultivi și lucernă, ca să îți o vacă cu lapte pentru copii? Socotelile sint cam încurcate, lotul se vede încolțit cam din multe părți, peste toate mai venînd și obligatiile cultivării de floarea-soarelui și de sfeclă, în schimbul cărora se obține uleiul și zahărul. Care-i soluția?

Nea Floarea Mesterelu, om de 70 de ani, pensionar al C.A.P.-ului și deținător, împreună cu baba lui, a două loturi, tușește, vrînd parcă a spune ceva, drept care toți tac (respectul virstei, ca și cel al răsăritului soarelui, e încă în cîntec la Chiselet!), întrebîndu-l cu ochii. Omul, vînzîndu-se așteptat, intră, fîrște, în protocolul tradițional al discuțiilor țărănești, adică întîi tace, se eschivează diplomatic, zice că el nu, n-are nimic de spus, e nu-

mai curios să vadă ce spun ceilalți, după care, socotînd că a prelungit destul misterul, decide, brusc, că socotelile noastre nu-s tocmai bune. Adică unuia ca el, cit de cit, i s-ar potrive, dar altora nu. Fiîndcă el și baba lui s-au nimerit cu loturile nu pe lingă casă, ca alții, ci în cîmp, unde porumbul și sfecla „se fac”. Pe lingă casă ele nu „se fac”, căci sfecla se usucă sub pomi, iar porumbul are nevoie de aer și de mișcările lui, care-s numai în cîmp, altminteri moare, ucis de soare. Asta, conchide bătrînul, „pe de o parte”, după care tace și se zidește în sine, privindu-l pe sub sprincene pe inginerul șef. Pe de altă parte, continuă re- pede inginerul, regulile agriculturii moderne, prin astfel de întîmplări, sint buimăcite, aruncate din rosturi, cu efecte păgubitoare pentru economia comunei. Porumbul, sfecla și floarea-soarelui sint plante ce se cultivă, se întrețin și se recoltează mecanizat, nu-i păcat ca ele să consume truda omului? De ce să le pui pe lotul în folosință și să le trudești, ca în vechime, cu minile, iar în cîmp să pul roșiile care, într-adevăr, au nevoie de mîna și de migala omului?

Discuția s-a aprins, vocile se amestecă, răzbat și glasuri mai pătimașe, emanînd de la „foruri” („da, acum așa ziceți, dar la prășit nu veniți!”), se incalcă argu- mente, toate convergînd spre adevărul, de demult știut, de demult îngropat în inimi, uneori prea îngropat, dar mereu readus la lumină de întîmplările vieții, că izvorul cel mare și sigur al bunăstării este munca în C.A.P.

E ceasul prînzului, părăsim primăria, un soare ca de toi de primăvară arde pe un cînic cer străveziu ca sticla, iar unde-va, pe strada principală, o mulțime de inși se inghesuie, imbrîncindu-se și voci- ferînd (iată deci că obiceiurile orașului au ajuns și în Chiselet!), în fața unui chioșc unde se distribuie piine. Nu pentru țărani, țărani au griu de la C.A.P. (3.570 kg la hectar în '82), ei fabricîndu-și piinea la domiciliu, desigur cînd au cuptoare, (și unii au, au niște strașnice și masive cuptoare legate de sobe-ursoaice, veritabile monumente etnografice, zide- dite din bătrîni dar încă „în funcție”), cînd nu așteptînd camionul cu butelii de aragaz, care n-a mai venit de anul trecut. Piinea e pentru naveștiști și funcționari, în număr de vreo 1.300, după un calcul încă deschis. Sint aduse zilnic, de la Olte- nița, 313 piini a cite 600 de grame, cit să sature un număr dublu de oameni, nu- mai că „nețărani” sint mai mult decît cei numărați mai sus. Sint femei ca Vasilica Dan, Tudora Iordache, Elena Mitea, Elena Lichiardopol, care, ca neveste de soferi, sint „cocoane”, nu mai muncesc la C.A.P., nu mai fac piine, așteaptă să le-o aducă băbații. Mai sint și niște „pri- vilegiați ai vieții”, cum s-ar zice, adică niște naveștiști norocoși de părinți care-i așteaptă cu piinea caldă, invelită în șter- gar curat și cu mireasmă de busuioac. So- șii Nicolae și Zoica Moise, ei maistru la Oltenița, ea funcționară la C.E.C., n-au de ce să se inghesuie la piine, fiindcă bă- trîni lor, Maria și Dumitru și Maria și Constantin, pensionari ai C.A.P., cu loturi în folosință adunînd 60 de ari, îi crută de o asemenea servitute. Aparent, dezechili- brul de care vorbeam nu mai atînge, în astfel de cazuri, gospodăria omului, dar cea a obștii, evident, se resimte. Aparent numai, pentru că o atare situație se răz- bună, dezechilibrul întregului neputînd să nu afecteze, fatal, și partea. Ar fi bine, li s-a dat de înțeles unor zdraveni flăcăi, muncitori la oraș, să faceți și voi, acolo, cite ceva pentru sat, pentru pămîntul și bucatele lui, dar cei interpețați au ridicat din umeri, ia lăsați-ne, bre, au zis ei, asta-i treaba voastră, a „țărănilor”, noi sintem muncitori, noi sintem cu „noul”. Uneori însă, e de părere Nicolae Fotin, „noul” se dovedește cam de pripeală, ma- cină grăunțe sterpe la moara vorbelor mari și umflăte. Tot în numele „noului”, a unui așa-zis „nou”, a fost secat cîndva acel lac din hotarul comunei ce se nu- mea „al Marotînului”, lac mare, de 226 hectare, bogat în pește, transformat în incintă de porumb care nu dă porumb.

Dar ce-a fost a fost, incheie președin- tele Nicolae Fotin, acum să vedem ce-o să fie anul acesta, cum o s-o dovedim de recoltele C.A.P.-ului, căci aici „e baza”. Nu putem face altceva decît să-i dăm, cu sinceritate, dreptate.

ILIE PURCARU

Nimeni nu crește animale puține numai pentru că vrea să crească mai multe

În lumina scăzută a zilei, un bătrîn s-a apropiat și m-a întrebă: „Cine ești și ce faci pe-aici?”. Cineva, de-alături, mi-a dat de înțeles că el nu vede prea bine. În ceea ce ar trebui să numesc că era demnitatea apariției lui, prezența bătrînului parcă s-a accentuat atunci cînd, spunîndu-mi că are 87 de ani și zicîndu-i „mulți înainte”, e la răspuns, iritat sau plictisit sau sîcîit, ca și cum toată ziua mi-ar fi vorbit despre un lu- cru important și eu nu l-aș fi înțeles:

„Nu. Pe aceștia vi-i ofer dumneavoastră”.

Se numește Nicolae M. Teodoru. „Chiar în satul Mărășești, cînd intri în sat, în fața cimitirului, unde e o fîntînă”, zice, acolo s-a întîmplat să i se întunece din- tr-o dată cerul deasupra capului și nu este sigur dacă reușind să iasă atunci din- tr-un morman de pămînt azvîrlit peste el de un obuz nemțesc n-a nimerit, crezînd că iese totuși la lumină, într-altul și mai mare. Împreună cu nevastă-sa, Maria, a crescut șase fete. Acum, ca pensionar de C.A.P. ar trebui să primească 180 lei pe lună dar li se fac re- țineri, 20 la sută, intrucît C.A.P.-ul nu și-a făcut planul. „De la 86 de ani în sus, mai zice el, am rămas 12. Ce facem noi?”.

Nu-i vorbă că țărani adevărați n-a pus niciodată un preț prea mare pe o bogăție măsurată „în numerar”, avînd el motivele lui să știe că, într-o lume schim- bătoare, a fi instărit baremi cit să poți zice că stai drept pe picioarele tale în- șeamnă, mai degrabă decît un teanc de bani, a avea un grajd plin de vite și o curte de păsări. De această convingere a lor mai veche și îndeajuns de verifi- cată nu trebuie să ne grăbim a crede că s-au instrăinat la Chiselet nici chiar aceia care, cu vremea, s-au hotărît să-și găsească o slujbă și-o plată lunară, și cu atît mai puțin consătenii lor rămași la muncile pămîntului. Noi, în aceste rînduri, ținem să vorbim mai cu seamă despre aceștia din urmă, intrucîtva și despre descoperirea pe care au făcut-o încoace că una este o convingere a lor, mai veche, și altceva posibilitatea de a trece la fapte pe măsura adevărului ei verificat.

Dintre țărani rămași țărani, la Chise- let, patru dintre ei, oameni de frunte, sint părinții și bunicii lui Tudorel Staicu, tînăr „funcționar economic” la Consiliul popular și, de curînd, locatar al unui apartament de 3 camere într-un bloc mic și frumos, ridicat chiar peste drum de primărie. Acestul tînăr în casa că- ruia legumele, fructele și strugurii, lap- tele și ouăle, carnea și vinul izvorăsc, cam toate, din miinile muncite ale „ăv- or bătrîni”, îi face plăcere să arate că pă- rîntii săi, Radu și Maria, laolaltă cu bu- nicii, Gheorghe și Sica, au patru loturi în folosință de la C.A.P. și că, locuînd împreună, alcătuiesc o gospodărie destul de instărită. Dar dacă răsfoiește în con- tinuare filele registrului agricol, de care răspunde, n-o face pentru că s-ar aș- tepta ca în sumedenia de rubrici albe, necompletate, să fi fost înregistrate peste noapte turme și cirezi scoase dintr-o pă- lărie de iluzionist ci pentru că, probabil, chiar lui îi vine greu să creadă că în cele 1.220 de gospodării ale comunei abia se pot număra 60 de vaci și 1.600 de oi.

Gheorghe Ghiță, mecanizator de pro- fesie, vicepreședinte al Consiliului popu- lar, își amîntește că în 1961 a participat cu o brigadă de 20 de tractoare la „spar- gerea” izlazului comunal, la desteleni- rea lui. A arat, atunci, 566 de hectare, dintr-o greșeală al cărei autor încă nu s-a prezentat în fața celor din Chiselet pentru a le cere scuze, chiar dacă asta le-ar folosi lor cit ajută o frecție la un picior de lemn. Sub ochii lui Ahil Sirbu, care a început să lucreze ca secretar al primăriei cu zece ani înainte de a se fi desființat izlazul, cele vreo 10.000 de oi și 4.000 de bovine dintre care jumătate erau vaci cu lapte s-au impu- ținat pe măsură ce oamenii, vînzînd că vremea oilor și vacilor trecuse, s-au ho- țărît să treacă faima comunei pe seama creșterii porcilor. Și nici nu s-ar putea zice că nu au reușit, cel puțin pînă la un timp. Pînă mai anul trecut, ne spu- ne la rîndu-l Nicolae Zlate, contabil-șef al C.A.P.-ului, începînd de prin octom- brie țărani din Chiselet veneau să ceară mașini de la cooperativă și puneau cite 20 de porci într-un camion și-i vindeau în țîrg la Oltenița, la Călărași sau chiar la București. Primeau, ce-l drept, mun- cînd în acord global, cite 700-800 tone de porumb pe an. În '82, cînd comuna a a- vut plan să contracteze 165 de porci, a izbutit să predea 90. Pentru acest an planul e de 420. Cu cele 235 tone de porumb primite, de curînd, ca retribu- ție de la C.A.P., se pot crește desigur atîția porci cîți trebuie să contracteze comuna, dar lîmpede este că nu prea mulți în plus, or la Chiselet obiceiul a rămas obicei, fiecare țaran tale iarna un porc pentru el și-al lui. Nicolae M. Teodoru, soldatul de la Mărășești, a pri- mit 105 kilograme de porumb și dacă vrea să taie un porc și în iarna vii- toare, pentru a avea o masă îmbelșu- gată atunci cînd va implini 88 de ani, desigur că el trebuie să constate încă de pe acum că nu poate hrăni cu po- rumbul primit decît, nu-i așa?, un sfert de porc. A crește un sfert de porc este însă o imposibilitate fizică. Fiînd ne- voit să crească unul întreg, e lîmpede că n-o să aibă încotro și o să semene porumb pe o parte din lotul în folo- sință.

Iar planurile comunei au crescut, or fi a- vut ei la Chiselet pînă acum, de exem- plu, 1.600 de oi, dar pentru acest an s-a planificat ca în gospodăriile țărănești să fie crescute 2.590. E drept că, începînd din acest an, comunei l s-a promis un izlaz de 61 de hectare, dar se înțelege că pe el nu pot paște atîtea vite cite ar putea să pască dacă ar fi de două ori mai întîns. Și oricîte nădejdi ne-am pune, pe de altă parte, în destoinicia

țărănilor din Chiselet de a obține pe lo- turile lor producții de cel puțin 10.000 kilograme porumb la hectar — mai mult decît dublul producțiilor de la C.A.P. — se impune observația că ei, prin condi- țiile de care dispun acum, se află încă departe de a avea o „proprietate per- sonală” pe măsura celei la care le dă dreptul „Statutul cooperativei agricole de producție” adoptat în 1977. Statutul spune: „Cooperatorii pot avea în pro- prietate personală pe o familie (soțul și soția, împreună cu copiii lor necăsăto- riți), pînă la 3 bovine de producție, 15 oi sau capre și un număr nelimitat de porci, păsări, iepuri de casă, stupi de albine”. Cum bine se știe, nu demult s-a propus să se renunțe la unele ve- vederi restrictive, astfel încît oamenii să aibă dreptul de a crește mai multe ani- male. Dar ce vrea să însemne realita- tea că la Chiselet, de exemplu, oamenii n-au izbutit să crească animale nici cit le dădea voie statutul de pînă acum? Răspunsul trebuie să fie, în orice caz, altul decît acela că ei n-au crescut nici cit le dădea voie actualul statut numai pentru simplul motiv că ar fi avut de gînd să crească, în viitor, mai multe decît prevedea statutul acesta. Motivele s-ar putea să fie altele, și nici chiar atît de simple.

DUMITRU ELIADE

La Minăstirea, oamenii stau la rînd ca să încheie contracte

Vin țărani singuri la primărie pentru a contracta porci și păsări, oi și miei, taurăși neapărat de 400 de kilograme, lapte, ouă fructe, legume, struguri și miere, vin ei singuri sau se duce pri- măriia la ei, trimițîndu-și funcționarii prin sat?

Trebuie să spunem ce am fost la Minăstirea în timp ce se afla în curs de desfășurare ceea ce, cu toții, local- nicii credeau că este un eveniment și o întîmplare oarecum senzațională în viața satului. Oamenii veneau singuri la primărie pentru a încheia contracte!

Explicația, căci trebuia să fie una, este destul de simplă și ne-a lămurit-o pri- mărița Dumitra Dragomir. De vreo două- zeci de ani, Minăstirea, ca și atîtea alte comune, a rămas fără izlaz. Avusese 750 de hectare. Pe întinderea lui s-a semă- nat ba griu, ba porumb. Vacii și oi nu puteau fi semădate, asta e lîmpede, cum ar fi trebuit să fie și faptul că oame- nii nu pot crește vite pascîndu-le pe prispă. Dar începînd de anul trecut au fost desprinse 100 de hectare din pămînturile C.A.P.-ului și incredîntate pri- mării pentru a fi folosite ca pășune ar- tificială. Totuși anul trecut oamenii nu s-au îndemnat ca de astă dată să în- cheie contracte, fiindcă primăria a însă- mințat ea, cu ce-a vrut, mai ales cu borceaș, cele 100 de hectare și oame- nilor le-a dat „din ochi”, cum zice Du- mitra Dragomir, fin și iarbă. Schimba- rea petrecută în acest an este că ei vor fi lăsați să semene ce vor. Fiecărui i se dă cite o bucată de pămînt, mai mare sau mai mică, în funcție de ceea ce a contractat. „Ce le-am oferit oamenilor acestora? Celor ce s-au obligat să dea un taurăș și 250 litri de lapte le-am dat cite 25 de ari. Celor ce vor să predea cite 3.000 litri lapte de oaie, le-am dat cite 2 hectare. De exemplu lui Radu Z. Dulca și Ilie Mușat, care au cite 150 de oi. Celor ce lucrează în diverse unități socialiste și-au vrut să dea un porc la contract, le-am dat cite 8 ari. Și mărturisesc că i-am sfătuit să nu-i cultive cu porumb, ca să nu se întîmple cumva ca, peste voința noastră, să ne trezim la toamnă cu niște obligații neașteptate. Le-am arătat că e mai bine, să pună sfeclă furajeră sau cartofi. Și încă de pe acum putem vedea ce rezultate a avut această acțiune. La postă lucrează 16 oameni și 11 dintre ei au semnat contracte. În cooperativă lucrează 60 și au venit să contracteze 55. Din cele 64 cadre didactice, 15 s-au înscris pînă a- cum cu contracte. Iar dintre cei 18, din rețeaua sanitară, au încheiat contracte 10. Se adună oamenii în fiecare seară la primărie și am ajuns s-o vad și pe asta că stau la rînd ca să-și pună sem- nătura pe un contract”.

Desigur, Dumitra Dragomir nu uită că pășunea e doar de 100 de hectare și că numai numărul gospodăriilor celor ce lu- crează, în comună sau în a'ara comunei, în diverse unități socialiste, trece de 1.100. Dar aceasta nu ne împiedică să sunem încă de pe acum că graba cu care locuitorii comunei s-au îndreptat către primărie pentru a încheia contracte are o semnificație care ne ajută, cel puțin, să nu ne mai grăbim a crede că locuitorii satelor noastre, fie ei țărani de meserie sau muncitori în oraș și na- vetiști ori medici și profesori, au în- ceput să confunde capra cu oaia și tau- rucul sau haina de lucru și de a îm- brăca vestă de catifea și a-și pune bu- toni de aur la manșetele cămășii.

D. CONSTANTINESCU

OARE DEZORDINEA TREBUIE SĂ FIE O FATALITATE A ȘANTIERELOR?

Noroiul care ajunge pină la Universitate

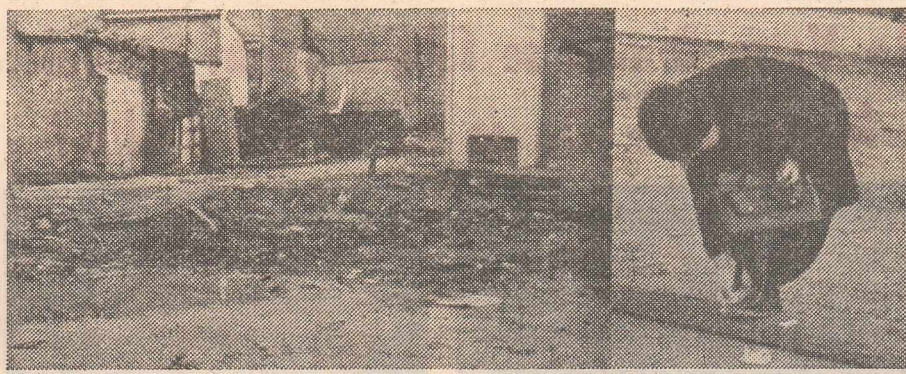
Un anunț apărut acum câteva zile în presă ne aducea la cunoștință că a fost reluată circulația pe întreaga arteră a Căii Moșilor. Tramvaiul 21, al cărui traseu a fost întrerupt în urmă cu aproape șase ani, și-a reluat drumul legând Lipsicanii de Colentina. Așa stind lucrurile, marți, 1 februarie, ne-am plimbat și noi, pe jos, cu aparatul de fotografiat pe Calea Moșilor. De la Bucur-Obor pină la intersecția cu Mihai Eminescu traficului și-a reluat bunul mers ceva mai demult. Rămâne în discuție porțiunea de la Mihai Eminescu pină la Bulevardul Republicii.

Lucrurile se prezintă, la prima vedere, destul de bine. Dar asta numai la prima vedere. Au fost, ce-i drept, plantați și pomi. Au fost puși acolo unde constructorul a prevăzut goluri în asfalt. Privită atent, această plantare însă s-a făcut după ureche. Fără nici un fel de aliniament. Și la rădăcina lor, unde toată lumea știe că pomul reprezintă un suport, pe bieții arbori au fost depozitate, de la caz la caz, bucăți de asfalt și borduri. Dar sînt și copaci mai norocoși. Multora li s-a pus pămînt din belșug. Așa ca să fie. Cu mult peste nivelul asfaltului. Deci, este limpede de socotit că în urma ploilor pămîntul a imbrăcat asfaltul transformînd totul într-un patinoar de noroi. Pe lîngă toate acestea se mai adaugă asfaltul drumului care este de cele mai multe ori peticit lăsînd impresia unei haine care a intrat la apă.

În spatele blocului 17-18, Calea Moșilor 211, un munte de pămînt amestecat cu borduri și cu resturi de materiale de construcții creează un decor bun pentru filmele de groază. Un trecător ne-a spus că cei de la drumuri au hotărît să arunce aici tot ceea ce s-a degajat de pe artera principală. Și acest munte să mărește pe zi ce trece. Ne întrebăm și noi, pe bună dreptate, de ce s-au depozitat toate acestea aici? Mai devreme sau mai tîrziu se vor cheltui alți bani și altă forță de muncă pentru ca acest munte să fie mutat în altă parte, acolo unde-i este locul. Dar, poate cei în drept îl găesc o altă întrebuintă. Vizavi, în spatele blocului de pe Calea Moșilor numărul 274 situația e puțin schimbată. O imensă groapă, probabil o nouă fundație, își aștepta muncitorii. Pămîntul proaspăt, inmuiat de ploaie, era amestecat cu tot felul de cabluri. Prima noastră cunoștință, din această zonă, este Mircea Popescu, șef de echipă — canalizări, aparținînd întreprinderii **Electromontaj**. Ne spune că aici, respectiva echipă se află doar de o lună de zile în zonă. Se găesc în așa-numita organizare de șantier. Materialele care stau pe pămînt urmează, ne spune, să fie transportate la diferite puncte de lucru. Noroiul nu este al nostru — ține să ne precizeze de câteva ori Mircea Popescu. El e „în dotarea” altor șantiere. Care-s celalalte. Cum celelalte? Cele care mai lucrează pe aici. Noi facem șanțuri, cu sapa și lopata și în urma noastră se toarnă betonul. Ceea ce îl nemulțumește cel mai mult pe șeful de echipă de la **Electromontaj** nu este noroiul, ci faptul că majoritatea locatarilor din blocul respectiv nu folosesc gheana de gunoi. Toate resturile menajere sînt aruncate lîngă panourile șantierului. Așa că s-a format un nou munte de gunoaie. Observația este foarte adevărată. Dacă avem pretenția ca muncitorii constructori să lucreze îngrijit, să se evite pe cît posibil noroiul, e firesc ca și locatarii blocurilor să respecte curățenia din

spatele blocurilor de pe Calea Moșilor și să nu mărească mormanul aruncînd la întimplare resturile menajere. Am mers mai departe. Cîndva, la stînga, se afla o străduță cochetă: Zece Mese. Lega Calea Moșilor de Foișorul de Foc. Desigur strada mai există și acum dar ea este blocată de noroiul lăsat de constructori. Nimeni nu te-ar sfătui să încerci să treci pe acolo decît încălțat ca de munte. Orice argument este de prisos, fiindcă cele două blocuri de la începutul străzii sînt în stadiul de finisare. Cîțiva constructori, pe care i-am întilnit la intersecția cu bulevardul Republicii, recomandau din tot sufletul chiar să se meargă pe strada Zece Mese. Probabil, cu telescaunul. Ca să mergi în continuare pină la bulevardul Republicii ai nevoie de mai multe lucruri. În primul rînd, cizme. Apoi, trebuie să mergi cu foarte multă atenție, deoarece pe lîngă tramvaie, circulă și autoturisme, în ciuda faptului că partea carosabilă nu este nici pe departe terminată. Și se circulă în ambele sensuri. Maistrul Ion Spafiu, șeful obiectivului, și șeful de lot inginerul Mihai Marinescu de la Grupul 2, șantierul 1 structuri, ne spun că din cauza acestui trafic apar foarte multe probleme. Care-s acelea? În primul rînd noroiul. Mașinile șantierului, ne arată și încearcă să ne convingă cei doi specialiști, descarcă materialele chiar acolo unde începe noroiul. Dar unde începe el? La această întrebare n-am primit nici un fel de răspuns. Adevărul este altul și-l aflăm tot de la cei doi specialiști. Pentru mașinile șantierului s-ar putea instala, la ieșirea în bulevardul Republicii, o platformă unde, în citeva clipe, mașinile ar putea, sub un jet de apă, să fie spălate. Dar, s-a neglijat și acest lucru. La toate se mai adaugă și faptul că de citeva zile Calea Moșilor a fost redată circulației fără ca artera să fie terminată. Se pare că lucrurile au fost înțelese greșit. Acum citeva zile, cînd dealtfel s-a început acest material, s-a scris în presă despre circulația tramvaiului pe aici. E foarte bine. Dar, pe lîngă tramvai s-a admis să meargă și autoturismele. Aflăm că există o hirtie pe care respectivul șantier a înaintat-o celor care ar putea să oprească, pentru un timp, circulația dar nu s-a primit nici un răspuns. Așa stînd lucrurile, pe respectiva porțiune se lucrează foarte greu. Mașinile devenind un real pericol pentru muncitorii, fapt care nu este prevăzut în normativul de protecția muncii fiindcă autoturismele circulă fără nici un fel de restricție chiar printr-un șantier de construcții. Așa că noroiul din Moșilor ajunge, aflăm, pină la Universitate, Calea Victoriei și chiar la restaurantul Berlin. Așa că așteptăm ca, în cel mai scurt timp, cei în drept să ia măsuri pentru ca noroiul din Calea Moșilor să rămîna pe Calea Moșilor. Soluții sînt. Să le vedem...

SORIN POSTOLACHE

Doi incarcă, doi descarcă... Merge treaba? Merge!!!

În cele 12 blocuri pe înălțimea a opt etaje fiecare, numite PM 70, PM 71, PM 72, și tot așa pină la PM 82, locuiesc mai multe mii de oameni de toate vîrstele, profesiunile și ocupațiile. Arhitecții au gîndit bine ansamblul, ca pe un mic cartier în spatele platformei uzinelor „23 August”, „Republica” și „Mașini-unelte”, un cartier căruia Bulevardul „1 Decembrie 1918” îi asigură o relație generoasă cu orașul. În mare și privind, să zicem, ansamblul din avion, totul e în regulă. În mic, însă, și privind lucrurile din punctul de vedere al cetățeanului, totul sau aproape totul e în neregulă. Dacă e adevărat că rostul unui constructor e să construiască, aici, în zona blocurilor PM se vede și ce-i în stare un constructor cînd lucrează de mîntuială ori de-a dreptul rău. Cehov notează într-unul din caietele sale de însemnări: „Miop, ca grefierul care șterge cu virful nasului ceea ce scrie cu penița”. Aici, la capătul Bulevardului „1 Decembrie 1918” vedem efectele unei astfel de miopii. Cartierul a fost, practic, construit. Asta din punctul de vedere al constructorului (ICPB, șantierele 4,5 și 6, specializate unul în instalații, altul în terase și altul în remedieri). Drumurile sînt, firește, în sarcina ICED-ului. De echipamentele electrice se ocupă IDEB-ul. De canalizare, întreprinderea de salubritate. Fiindcă nici unul din termenele de predare ale constructorului nu a fost respectat, oamenii s-au mutat — cum se mai obișnuiește — înainte ca ansamblul să fi fost efectiv gata. Un ansamblu de locuințe este gata cînd are asigurate citeva funcțiuni cheie: apă-canalizare, drumuri de acces, alimentare cu energie electrică. Întreprinderile care au colaborat au lucrat fiecare după cum a vrut și cum a putut, iar rezultatul e de natură să facă din viața celui ce locuiește în PM-uri un calvar. Cuvîntul nu trebuie să nellnștească. Arhitecții sau constructorii — e greu de spus cine anume — n-au studiat cum ar fi trebuit terenul, din care picină panta conductei principale de canalizare (și ea cu o capacitate sub cea necesară) e greșită. Subsoliurile citorva blocuri sînt inundate. Revenind să repare subsoliurile,

lucrătorii ICPB-ului au stricat tot ce se străduiseră cetățenii să facă între timp: locuri de joacă pentru copii, parcuri, spații verzi. Stricarea e desăvîrșită de lucrătorii de la IDEB și, parcă la concurență, de aceia de la ICED.

E foarte greu să povestești cum arată cartierul celor 12 blocuri PM, în ce stare sînt subsoliurile și ce prapad fac aici muncitorii cu remediile. E greu să califici, în termenii politeții, incalificabilul. Cetățenii au plătit bani buni ca să li se construiască apartamentul și să poată ajunge acasă în chip civilizată. Ei nu pretind nimic peste puterile constructorilor. De fapt, ce pretind ei e un minim de solicititudine. Părerea noastră este că li se refuză chiar minimul. Am intrat într-un subsol, unde cîțiva muncitori de la remedieri încercau să repare ceva ce nu se mai poate repara. Oricum, nu cu materialele aduse de aceștia și nici cu cheful lor de muncă. Blocul în chestiune se numește PM 77 (administrator, Vasile Brănescu). Terasa blocului a necesitat și ea remedieri și un reprezentant al ICPB, șantierul 5, pe nume Vasile Malaca, umblă să obțină semnătura de accept a proprietarilor. În subsol atmosfera e pestilențială. Aici ar fi trebuit să se facă, pentru că subsoliurile de la PM-uri, nepardosite, cu instalații incropite, cu beatoane putrede din cauza apei, pline de șobolani, au devenit un pericol pentru întreg cartierul. Și, peste toate, un fapt: drumurile de acces sînt răvășite de mașinile de tot felul ale ICED-ului. A plouat și zona își arată toate neajunsurile. Sînt trei ani și mai bine de cînd au fost predate proprietarilor primele apartamente și oamenii innoată, în zilele ploioase, prin noroiaie și se uită cu tristețe la tot ce au încercat să gospodărească fără șor. Ca să construiască un drum în vecinătatea blocului PM 77, constructorii de drumuri de la ICED au stricat alte citeva, au ridicat un munte de pămînt și plăci de beton pe o gură principală de canalizare, și, după ce s-au săturat de stricat, au abandonat treaba la jumătate.

Ce se petrece aici nu cred că e tipic pentru șantierele de locuințe ale Capitalei. Am văzut și alte șantiere, unde se lucrează îngrijit, cu destul respect pentru tot ce-i clădit și trebuie să aibă o viață normală împrejur. Ce se întîmplă acum cu cele 12 blocuri PM este rezultatul unei mentalități: cartierul e situat în marginea Bucureștiului. De la el mai departe e cîmpul și gropile de gunoaie ale industriei. Peste un maidan, înălțat din moluzul scos la fundarea blocurilor, se găsește o bază de mașini și utilaje a Metroului. Fiindcă zona e la periferia orașului, e considerată de constructorii cu jumătate ori cu mai puțin de jumătate din considerația acordată șantierelelor centrale.

Nu ne-am propus un inventar al greșelilor și neglijențelor petrecute la construcția acestui oraș în oraș din cartierul mai mare numit Balta Albă-Macaralei. Ar fi nu greu, ci imposibil. La cîțiva ani de la darea lui în funcțiune, orașul blocurilor PM 70-82 ar trebui început, dar începutul după un consiliu sever al tuturor celor ce au încercat să se pună de acord asupra unui mod de lucru și n-au prea reușit. De aceea ne găsim în situația nițel cam stranie că ICPB, ICED, IDEB și alte întreprinderi raportează lucrările încheiate, iar cetățenii reclamă ca ele să fie măcar începute.

TUDOR OCTAVIAN

Umbre pe chipul unui bulevard

Bulevardul Magheru, între Piața Romană și Universitate. Început de februarie sosit cu adieri de primăvară. Pină mai ieri gri și rece, acum, luată prin surprindere, sub căldura soarelui, strada capătă culoare și viață. Nici un regret pentru neajunsurile cu care s-ar fi retras o iarnă așa cum scrie la carte.

Un fotoreporter nu-și poate permite să rateze un asemenea subiect, motiv pentru care am selectat pentru dumneavoastră citeva imagini. Adevărate radiografii, primele schimbări înregistrate în fiziologia străzii. În fața magazinului de încălțăminte „Diana” o fată zveltă lîngă o găleată din care leșeau aburi. Spăla marmura din jurul vitrinei pină la trotuar. De necrezut? Totuși operațiunea se repetă zilnic iar magazinul își primește cumpărătorii sclipind de curățenie. Vecinul imediat următor — Electrotehnica — este și deținătorul unui premiu la concursul organizat între vi-

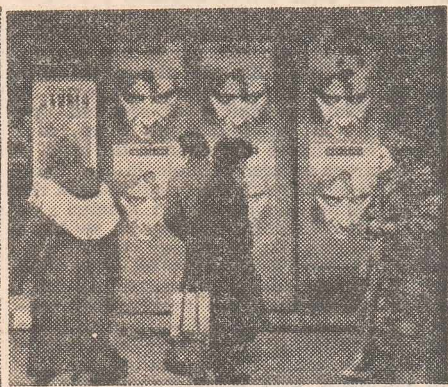
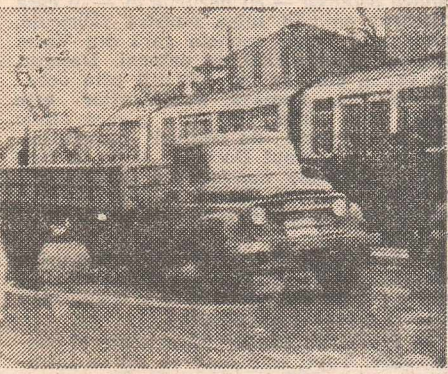
trine luna trecută. Este de departe cea mai frumoasă vitrină de pe această arteră. Aici, mășturile sînt prezentate cu o vădită iscusință. Și mai ales cu gust. Printre frigidere și televizoare apar, din cînd în cînd, și ornamente florale elegant prezentate. Sporesc atractivitatea vitrinei. Totuși ne întrebăm cu uimire: ce caută un motociclist de plastic, jucărie strident colorată, în vitrina Florăriei „Codlea”? Concursurile organizate între vitrine nu au ca singur scop desemnarea unor cîștigători; din ele trebuie să învețe, mai ales, necîștigătorii. Este cel mai bun prilej de a împărtăși din experiența premianților.

Altă categorie de vitrine (cam multe): cele care etalează metri întregi de catifea, pluș sau serj roșu. Gofrat sau în falduri el, plușul nu mai păcălește pe nimeni. Iată Cofetăria „Scala”. Ne invită să-i privim vitrina. Ce? Citeva ghiwece cu flori alinate pe trei trepte acoperite, din abundență, cu pluș roșu. Această vitrină este poate cea mai fără haz din cite putem întilni pe tot bulevardul.

Spuneam că magazinele sînt suficient de îngrijite și curate. În general se simte grija pentru această arteră a Capitalei noastre. Dar, ici, colo — cu atît mai mult izbesc neplăcut ochiul tre-

cătorului niște uși mici care nu se deschid decît foarte rar. De obicei sînt blîndate cu praful murdărie. Nu sînt mai late de un metru. Nici vecinul din stînga și nici cel din dreapta nu se simte obligat — de ce nu? — să treacă cu mătura și cu cirpa udă peste cei cincizeci de centimetri vitregiți. În dreptul lor albul vizibil al marmurei se între-

rupe brusc. De fapt se ascunde sub stratul gros de jég. Cine păstrează cheile acestor numeroase pete ale bulevardului? Cinematograful „Studio” a găsit o soluție bună pentru aceste uși enigmă; au lipit pe ea afișul unui afiș în premieră.

Fotoreportaj de ELENA GHERA

Industria alimentară: programe prioritare, concrete, imediate

Problemele agriculturii și ale industriei alimentare se află în permanență în atenția conducerii de partid și de stat. Industria alimentară se bucură de programe prioritare, ritmurile de dezvoltare înregistrate în acest domeniu de activitate fiind din cele mai mari. Cantitatea, calitatea și diversitatea produselor alimentare fiind probleme care interesează marea majoritate a cetățenilor noștri, vă redăm mai jos discuția avută cu inginerul Ilie Carabulea, directorul Direcției tehnice și de investiții a Departamentului industriei alimentare din Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare pe această temă.

— Pentru a ilustra atenția de care se bucură această ramură a economiei noastre, să arătăm că valoarea fondurilor fixe din industria alimentară, din anul 1965 și până astăzi, a crescut de la 8,5 la 61 miliarde lei. O creștere substanțială, care se reflectă în cantitatea de produse oferite de industria alimentară populației. Trebuie să recunoaștem că deși fondurile fixe au crescut de 7 ori, la anumite sortimente, planul pe anul trecut nu a fost realizat. Procentele de realizare nu sînt de natură să mulțumească pe nimeni. Planul la carne a fost realizat în proporție de 69, zahăr 67, lapte 37, unt 47 la sută. Aceste necalități se datorează nelivrării către fondul de stat a materiilor prime agricole. Aceasta este cauza principală.

— **Ați amintit de programele prioritare de care a beneficiat industria alimentară. În ce constau ele?**

— Sub direcția îndrumare a tovarășului Nicolae Ceaușescu s-au făcut programe mari privind dezvoltarea produselor alimentare de bază: zahăr, margarină, ulei, glucoză, carne. În actualul cincinal, chiar în mai puțin de cinci ani, se va dubla capacitatea de producție în industria zahărului, aceasta ajungând la 100.000 tone sfeclă prelucrată într-o singură zi. Din cele 5 fabrici de zahăr de 4.000 tone pe zi, 4 din ele, cele de la Ianca, Zimnicea, Calafat și Arad au și intrat în funcțiune, urmînd ca a cincea, cea de la Babadag, să intre în funcțiune anul acesta. Tot la indicația secretarului general, industria producătoare de zahăr a fost astfel planificată încît să fie capabilă să prelucreze întreaga cantitate de sfeclă, în 100 de zile,

timpul optim de prelucrare. Unitățile mai mici, de 2.000 și 1.000 de tone, care vor completa unitățile mari, sînt și vor fi amplasate în toate zonele producătoare de sfeclă, în ideea reducerii distanțelor de transport de la 100—120 la 20 kilometri și chiar mai puțin. Aceste investiții se vor face în paralel cu îmbunătățirea soiurilor de sfeclă, cu creșterea producției la hectar. Să mai remarcăm asigurarea bazei tehnice deosebit de bune, eliminarea aproape în totalitate a importurilor de utilaje și tehnologie. De asemenea, producția de margarină se va dubla, acest lucru realizîndu-se încă de anul acesta. Unitățile existente au fost realizate cu import integral. Noile unități vor avea în proporție de 80 la sută utilaje românești, restul fiind completări din țările socialiste. La indicația tovarășului Nicolae Ceaușescu, producția de ulei va fi dezvoltată în ideea asigurării prelucrării semințelor oleaginoase de orice fel. S-au creat module de fabricație de 180 tone pe zi, intrate deja în funcțiune la Constanța, Liești-Ivești, Cluj-Napoca. În execuție, sînt fabricile de la Timișoara și Bragadiru. Pînă la sfîrșitul cincinalului, producția va crește cu 1.200 tone semințe prelucrate pe zi. Programul de asimilare cu M.I.C.M. ne va permite ca în anul ce vine să eliminăm integral importul. Dealtfel, în programele prioritare de care vă vorbesc, în actualul cincinal se va renunța integral la import. Programe de anvergură sînt în curs de realizare și pentru glucoză și amidon, substanțe folosite în industria farmaceutică și în industria produselor zaharoase. În panificație își vor face apariția în acest cincinal 62 de linii tehnologice noi pentru fabricarea pastelor făinoase, biscuiților, arpacășului, fulgilor de ovăz.

— **În industria cărnii ce obiective se au în vedere?**

— Se aplică soluții pentru valorificarea superioară a deșeurilor și subproduselor, a deșeurilor de abator, prin realizarea de linii de fabricație și abatoare a unor instalații de fabricare a făinii furajere, a gelatinei fotografice etc. Tot la indicația conducerii superioare de partid, în principalele orașe vor lua ființă fabrici sau instalații de preparate culinare și tocături, care vor fi livrate gata preparate și proporționate

populației și care vor putea fi consumate cu un minimum de preparare sau doar încălzite.

— **Pentru realizarea acestui program, trebuie să recunoaștem, ambițios, este necesară asigurarea industriei alimentare cu utilaje moderne, de mare productivitate, livrate în termenele planificate. Ce s-a realizat în acest sens?**

— Indicația tovarășului Nicolae Ceaușescu privind asimilarea utilajelor din import necesare industriei alimentare a început să se deruleze încă din anul 1979 într-un ritm susținut. Pentru anul cincinal sînt necesare utilaje în valoare de 16 miliarde lei. Programul de asimilare prevede ca pînă la sfîrșitul anului 1985 să se elimine complet importul, adică 3 miliarde lei, valoarea utilajelor care se importau acum trei ani. Programul cu M.I.C.M. prevede asimilarea a peste 550 linii tehnologice, instalații, utilaje, mașini de ambalat. Să amintim doar cîteva: instalația de fabricare continuă a untului, pasteurizarea laptelui, mașini de spălat și imbuteliat, instalația de concentrare a laptelui sub vid, linii pentru preparate culinare, pentru ambalat în caserole și multe altele. Centrala de utilaj chimic din cadrul M.I.C.M., cu care am colaborat foarte bine, a profilat cîteva uzine de mare tehnicitate: Uzina de utilaj chimic Grivița roșie, întreprinderea de utilaj alimentar Slatina, întreprinderea de utilaj tehnologic Buzău, întreprinderea Sibiu care să lucreze în cea mai mare parte pentru noi.

— **Se pare că lucrurile merg foarte bine. Nu există fisuri în aceste colaborări? Ce propuneri aveți pentru ca realizarea programelor să se desfășoare conform termenelor prevăzute?**

— Programele prioritare de care am vorbit sînt în corelație cu noua revoluție agrară. Realizarea lor este condiționată de respectarea livrării de materii prime agricole către fondul de stat, atît cantitativ cît și calitativ. Se pot semnaliza cîteva rămîineri în urmă în execuția obiectivelor. Nerespectarea unui termen de punere în funcțiune are consecințe negative în utilizarea forței de muncă, asupra cheltuielilor materiale. La morile de grîu de la Slobozia și Tîrgoviște care tre-

buiau puse în funcțiune în 1980 s-au vehiculat inutil 215 mii tone grîu și 160 mii tone făină cu implicații corespunzătoare asupra cheltuielilor și cu consumuri suplimentare de combustibil. Nepunerea în funcțiune a capacității de producție de făinuri alimentare și texturate din soia la 30 septembrie 1980 a dus la pierderea a 20 mii tone făină de soia și 3 mii tone texturate. Abatorul din Slobozia, început în anul 1977, este încă neterminat. Eforturi mai susținute trebuie depuse atît de șantierul cît și de consiliile populare, de toți factorii, inclusiv noi, care conlucrează la realizarea unei investiții. În privința utilajelor, deși mai sînt unele cazuri izolate de nerespectarea unor termene de contract, sînt obligat de realitate să subliniez buna colaborare cu M.I.C.M.

— **Ce așteptăm de la Industria alimentară în acest an?**

— Față de anul trecut, un plus de producție netă de 4 miliarde lei. Fondurile de investiții vor fi de 10 miliarde lei. Se vor valorifica 37 de noi tehnologii. 100 din temele de cercetare propuse sînt în faza introducerii în producție a rezultatelor. Prin valorificarea superioară a materiilor prime, prin reducerea consumurilor specifice, prin creșterea productivității se va înregistra un spor de 31 mii tone carne, 9 mii tone zahăr, 1,3 mii tone ulei. Vom pune la dispoziția populației game sporite și diverse de produse. Produsele noastre sînt cît puțin la fel de bune ca cele similare din alte țări. Problema ambalajelor nu trebuie să fie deloc neglijată. Ministerul Industriei Chimice, Ministerul Comerțului Interior trebuie să depună eforturi susținute, în colaborare cu ministerul nostru, pentru crearea unor ambalaje care să asigure dirijarea operativă a fondului de marfă în rețeaua de desfacere. Produsele culinare, semipreparatele vor intra din ce în ce mai mult în obișnuința noastră. Avem creată o bază tehnică foarte bună, cadre cu pregătire și experiență. Problema principală rămîne livrarea la timp și în bune condiții, cantitativ și calitativ, a materiilor prime agricole.

OPREA GEORGESCU

— **Deci, Ioan Gâlbează, v-ați văzut visul cu ochii...**

— Da și nu. Depinde cum o luăm.

— **Cum vreți dumneavoastră...**

— De cîteva ani s-a reușit ca, la Vatra Dornei, prin înțelegerea organelor locale de partid, să ia ființă și să-și desfășoare activitatea Centrul de prelucrare și valorificare a produselor accesorii ale pădurii. Munca de cercetare, de studiu și de producție se desfășoară sub direcția coordonare a Facultății de silvicultură din Brașov. În cei trei ani de activitate, centrul nostru a ajuns la obținerea unor optime și eficiente rețete în ceea ce privește exploatarea și valorificarea fructelor de pădure.

— **Despre ce este vorba?**

— În primul rînd, trebuie spus că pădurea oferă, lucru cunoscut de toată lumea, o sursă inepuizabilă de materii prime. Spre regretul nostru însă, ea continuă să fie ignorată de foarte multă lume. Dar, cu eforturi minime, putem aduce pădurea — cu darurile ei — în casa fiecărui om. În mica noastră fabricuță, amplasată lângă cocheta gară din Vatra Dornei, muncesc 25 de oameni. Desigur, în sezon, cînd se fac achiziții prin ocoalele silvice, numărul muncitorilor este mult mai mare. De aici, pleacă zilnic 12.000 de sticle de băuturi răcoritoare. Unde? În bazinul Dornelor și pe la Iași. Vara, băuturile noastre mai sînt solicitate și pe litoral. Dar asta doar cînd își mai aduce aminte cîte ceva că mai existăm.

— **Stați puțin. Să nu încercăm lucrurile. Ce se produce în „fabricuța” dv., cum vă place s-o numiți, și pe care o conduceți? Care-i procesul tehnologic?**

— Producem băuturi răcoritoare și concentrate. Totul este natural, nu se introduce nici un fel de chimicale. În momentul de față, producem suc din muguri de molid sau brad, numit Bradola, suc Cireșelul, din cireșe amare, și Smeurele, care, se înțelege, este un suc provenit din smeură. Producem sucuri și din coarne, mure și cătină. Se pot obține și alte sucuri, printr-un amestec al celor de bază. Astfel, ne gîndim să scoatem pe piață un nou produs, numit Silva, care este o combinație între sucul de brad și cel de cireșe amare. Tehnologia este foarte simplă și la îndemîna oricui. Să mă refer la obținerea sucului din muguri de brad. După recoltare, mugurii se toacă într-o mașină, de concepție românească, numită Matoca. Este ca un fel de mașină de tocat carne, dar de dimensiuni mult mai mari. Urmează un proces de macerare, care nu trebuie să depășească 24 de ore. Se obține o pastă, care este introdusă într-o presă. Sucul rezultat este tratat enzimatic prin introducerea unor țări și a unei cantități de gelatină, cu rolul de a aduna toate reziduurile. Urmează centrifugarea și introducerea unei cantități infime de benzoat de sodiu care „taie” fermentația și conservă concentratul. Sub această formă, el se poate livra beneficiarilor, care, introducînd după gust zahăr, apoi apă minerală, sifon sau chiar

cu apă de izvor, obțin sucul Bradola. Pentru 250 de grame de suc este necesară o cantitate de 36 de grame de concentrat. Acesta-i întregul sistem de fabricație. Nu-i nici o filozofie.

— **Chiar nu-i nici o filozofie?**

— Sîntem singura unitate de acest gen din țară. După cîte știu, sucurile obținute din fructele de pădure nu sînt cunoscute prin Europa, deci noi oferim, cum s-ar zice, o „premieră”. Să fiu bine înțeles: este vorba despre sucurile naturale, nu de compuși chimici prin care se imită gustul bradului, smeurii, cătinei, cireșilor amare... Nu demult au venit, la noi în județ, cîteva experți din diferite țări vestice. Au gustat din produsele fabricate de noi. Ei, bine, au rămas, cum se spune, ca la dentist. Țări cu tradiție în ceea ce pri-

dar, pe lângă faptul că substanța din care sînt făcute este adusă, pe bani grei, din străinătate, ele pot fi consumate în orice colț din țară sau din lume, fără să spună nimic de „specificul” locului. Băuturile noastre, făcute cu minunata apă de Dorna, sînt delicioase. Și mulți (nu știu dacă renunșînd sau nu la Pepsi...) au început să-și dea seama de asta. Chiar vorbeam acum cîteva zile cu șeful de unitate, Liviu Stescu, de la restaurantul „Valea Dornelor”, care îmi spunea că oaspeții stațiunii, după ce au băut o dată din sucurile făcute la noi, nu numai că vin, în mod special, să mai bea o dată din ele, dar se și interesează cum pot să-și procure concentrate pentru a și le fabrica acasă.

— **Și cum și le pot cumpăra?**

CARPAȚI 2000

La Vatra Dornei se fabrică sucuri naturale foarte bune. De ce nu le fac și alții?

vește fabricarea sucurilor nu cunoșteau posibilitatea obținerii acestor băuturi pe cale naturală. Spuneau că realizările noastre reprezintă o mare noutate pe piața mondială. Așa o fi. Dar, la noi, este vorba despre o tradiție populară, căreia încercăm să-i dăm dimensiuni industriale. La Dorna, acasă la mama, copil fiind, consumam sucuri naturale făcute din muguri de brad și din zmeură. Și prin toate casele se „fabricau” astfel de sucuri. Și atunci, dați-mi voie să mă întreb de ce oare, chiar aici, la noi, la Dorna, întîmpinăm greutăți în desfacerea acestor băuturi? Toți vor Pepsi, Fru-cola... Să fiu bine înțeles: nu vreau să concurez, necum să știrbesc faima acestor băuturi,

— În nici un fel. Pot cumpăra sucuri, dar concentrate nu. Nu putem să le desfacem pe piață.

— **Și dacă ați putea, ați avea ce? Adică ați avea destule?**

— Desigur. În momentul de față avem cantități suficiente, prin care putem satisface nevoile întregii țări. Aici am vrut să ajung. Putem oricînd scoate pe piață sucuri naturale pasteurizate, care oricînd le pot concura — și chiar întrece, zic eu! — pe cele cunoscute de noi, cele de tipul Hellas. Numai că ale noastre, repet, sînt naturale! Concentratul nostru, fără nici un fel de zahăr, se sterilizează în autoclave speciale, un sfert de oră, la temperaturi de pînă la 90 de grade. În acest fel

se mărește stabilitatea sucurilor. Ele pot fi păstrate peste un an de zile și consumate după dorință. Sucurile naturale sînt utilizate și în tratamentele medicale. Cel de muguri de brad se recomandă celor cu afecțiuni ale căilor respiratorii sau suferinșilor de bronșite. Celălalte asigură întreaga cantitate de vitamina C necesară organismului într-un interval de 24 de ore.

— **Ce oferte ați făcut pînă la ora actuală?**

— Am fost de cîteva ori la București. Dar pe cei de acolo nu prea i-a interesat ceea ce facem noi și, apoi, nici noi nu prea avem timp de pierdut, ca să batem pe la diferite uși. Am fost la întreprinderea de sucuri și băuturi răcoritoare București. Tovarășii de acolo au fost foarte amabili și ne-au trimis la Direcția generală economică și horticolă, care se ocupă cu omologarea și cu lansarea pe piață a produselor. Cei drept, pe la noi ne-am mai dus. Am fost, în schimb, la întreprinderea „Fulgerul”, parcă așa-i spune, de la Bragadiru, care se ocupă cu băuturile alcoolice. Le-am arătat că aceste sucuri naturale fabricate la Vatra Dornei pot sta la baza preparării diferitelor băuturi. Nu le-au plăcut și ne-au trimis acasă. Dacă am văzut că așa stau lucrurile, chiar ne-am întors acasă. Știți, noi sîntem bucovineni... Vorbim puțin și nu știm pe la ce uși să batem...

— **Care sînt oamenii care, alături de dv., coordonează activitatea fabricii?**

— Mai tinerii tehnicieni silvici Mihai Cristea și Zaharia Strugaru.

SORIN POSTOLACHE

P.S. Am băut și noi pe la diferite uși din Capitală. În primul rînd am fost la directorul Gheorghe Marinescu al întreprinderii de sucuri și băuturi răcoritoare București. Și-a adus aminte de „sucurile de Dorna” și chiar a deschis un caiet în care au fost notate cîteva date, cînd, exact cu un an în urmă, Ioan Gâlbează a trecut pe aici. Desigur, în mod legal cei de la I.S.B.R.B. nu pot lua o hotărîre în ceea ce privește aducerea respectivelor băuturi de la Vatra Dornei în Capitală. Acest lucru îl pot face cei de la Direcția economică a horticulturii. Am fost și aici. Directorul Ștefan Opris nu aflase cu ce se ocupă cei din Dorna. La spusele noastre s-a arătat însă interesat. Urmează, ni s-a spus, ca cei de acolo să se prezinte cu ceea ce fac la respectiva direcție, unde în urma analizei efectuate de o comisie se va da rezultatul. Așa că nu există decît o singură soluție: cei din Vatra Dornei să păsească în fața pretențioasei comisii de omologare și avizare. Așa că, prezentările fiind făcute, nu ne rămîne decît să așteptăm. Și cum spune Ioan Gâlbează: dacă nu avem noi timp să ne ducem spre pădure, să putem aduce pădurea la noi acasă. În orice caz, noi, bucovinenii, nu dorim decît un singur lucru: sucurile naturale din Vatra Dornei să ajungă cît mai repede în paharele noastre.

Scrisoare comentată

Misterul izvorului 9

„...Începând cu anul 1968 — ne informează cetățeanul Toader Ștefan din Ploiești — de fiecare dată imi petrec concediul, împreună cu familia, în Stațiunea balneoclimaterică Borseac. În această perioadă, a fost scos din funcțiune izvorul nr. 9, ale cărui ape, recunoscute pentru calitățile lor, au ameliorat și chiar au vindecat o serie de afecțiuni. De fapt, erau două izvoare de apă minerală care au fost părăsite. Cum nu găsesem o explicație cât de plauzibilă, v-aș ruga pe dv., cei de la Flacăra, să elucidați pină la capăt cauza misterioasei dispariții”.

Am trimis scrisoarea spre cercetare Ministerului Sănătății. Mai precis, Institutului de medicină fizică, balneoclimatologie și recuperare medicală, de la care, recent, am primit un răspuns în care se arată că cercetările efectuate în timp de către I.M.F.B.R.M. asupra zăcămintului hidromineral Borseac au pus în evidență, în ultimii ani, o îngrijorătoare scădere a presiunii zăcămintului. Această evoluție defavorabilă — precizează răspunsul — a fost cauzată de efectuarea în perimetrul zăcămintului cu pricina a circa 8—10 foraje, din care o parte deversează liber, fără a fi folosită, o importantă cantitate de apă minerală și bioxid de carbon (forajele nr. 4924 I.S.E.M., 3 și 4 I.S.P.I.F.).

Ca urmare a acestei scăderi de presiune, unele izvoare tradiționale (mai ales cele situate la cote de nivel superioare) și-au încetat funcționarea (izvorul nr. 9 Bălcescu, la care se referă și tov. Toader Ștefan, izvorul nr. 4 Crișan, care funcționează numai în perioadele cu precipitații abundente), în timp ce pe ansamblul zăcămintului se constată o scădere accentuată a debitelor.

Deci, forările neraționale care se practică uneori nestingherite nu numai la Borseac, ci și în alte stațiuni balneare (vezi Băile Felix, Olănești, chiar și Herculane) aduc serioase prejudicii nu numai sub raport economic-financiar, dar mai ales sub raport terapeutic, mii de oameni bolnavi fiind puși în situația de a nu se bucura de binefacerile acestor miraculoase izvoare.

Cum s-a ajuns aici, am văzut. Ce trebuie făcut însă de aici încolo? Tocmai la aceasta nu am găsit încă răspuns din partea autorităților vizate. Pină atunci, pentru a preveni în viitor repetarea unor astfel de anomalii păgubitoare și pentru a feri această mare bogăție naturală a țării de pericolul epuizării, propunem să se interzică în mod categoric și cu desăvârșire forajele neraționale în asemenea zone.

MIHAI STĂNESCU

jud. Vaslui) N.R.: Ar fi o soluție...

Consiliul județean al sindicatelor Bacău: Consiliul oamenilor muncii de la I.T.A. Bacău, analizând cererea soferului Luca Vasile, a hotărât să-i acorde transferul în interesul serviciului la B.A.T. Moinești.

Profesorul pensionar Ștefan Valcea din comuna Giubega, județul Dolj, vrea să-și construiască o instalație pentru produs biogaz, însă nu dispune de proiectele necesare. Toate strădaniile lui de a intra în posesia unor astfel de proiecte au fost zadarnice. Binevoiește cineva să-l ajute?

Oficiul județean de turism Suceava: Cele sesizate de Valdeș Mihai Constantin din Cimpulung-Moldovenesc sunt reale, fapt pentru care Gavril Timpuș, șef de unitate la restaurantul „Zimbrul”, a fost sancționat disciplinar cu reducerea retribuției cu 10 la sută pe o perioadă de 3 luni și atenționat că la prima abatere de acest fel i se va desface contractul de muncă.

Actualul spațiu în care se află grădinița de copii din satul Guia — Bohotin, comuna Gorban, jud. Iași — ne scrie educatoarea Isabela Pascu din aceeași localitate — este total necorespunzător, fapt ce a determinat organele sanitare să decidă închiderea lui. Pentru că eu am îndrăznit să mă plâng de aceasta, consiliul popular local mă amenință cu desfacerea contractului de muncă. N.R.: Dacă acesta-i motivul sperăm ca tovarășii din conducerea consiliului popular să nu comită un abuz și să observe că adevărata problemă este starca grădiniței.

Întreprinderea județeană de gospodărie comunală și locativă Tulcea ne face cunoscut că cele sesizate de Mircea Ștefan din Isaccea sunt reale, motiv pentru care Exploatarea de gospodărie comunală și locativă Măcin a trecut imediat la executarea lucrărilor de reface a hidroizolației apartamentului reclamat.

Locuitor al Bucureștiului fiind, de luni de zile caut o cremă Lanolină după ras precum și o cremă de ras „Șah”, dar zadarnic (A. Dumbravă, str. C.A. Rosetti nr. 20, ap. 1)

Procuratura municipiului București: La sesizarea lui Untaru Ion din București, str. Magnoliei nr. 97 A, sectorul 2, vă comunicăm că Procuratura locală a sectorului 2 a dispus efectuarea cercetărilor care fac obiectul dosarului nr. 7201/B/1982 cu privire la comportarea abuzivă a președintelui comisiei de judecată impricinat.

Uzina de autoturisme Pitești luase, acum cîțiva ani, utila inițiativă de a echipa direct din fabrică autoturismele pe care le producea cu centuri de siguranță. Trecînd acțiunea pe seama comerțului, cumpărarea unor astfel de articole a stagnat brusc. N-ar fi, de aceea, mai

nimerit ca uzina să preia din nou această inițiativă? Nu de alta, dar s-ar lichida marile stocuri de astfel de produse imobilizate la ora actuală, iar posesorii de autoturisme ar fi și ei mulțumiți. (Toma Ion, gestoriar la magazinul „Auto — moto — velo — sport” din Rimnicu Vilcea).

U.J.C.A.P. Dolj: Întrucît mama petiționarului Virvoreanu F. Ilie din Ostrovieni îndeplinește condițiile legale privind volumul de muncă și s-a întocmit dosarul de pensionare, care s-a depus la Oficiul de pensii pentru țărânițe Dolj și i se acordă pensia. La acest dosar s-a depus și adeverința de la C.A.P. Lișteava, din care rezultă că această unitate face parte din Asociația viticolă Bechet, act ce nu fusese depus la dosarul care se respinsese.

Eu, Niculae Lixandru, născut în comuna Bogați din fostul județ Dimbovița, am doi frați gemeni născuți în anul 1929 și dați la un leagăn deoarece mama noastră a murit cînd i-a născut, și de atunci nu mai știu nimic de ei. Pe unul îl cheamă Ion Lixandru, iar pe celălalt Stelian și vă rog din suflet să mă ajutați să dau de urma acestor frați buni ai mei. Acum locuiesc în comuna Ciulnița — Leordeni, județul Argeș, și m-ar bucura nespus dacă aș izbuti să am un semn de viață de la ei.

Consiliul popular al municipiului Turda ne face cunoscut că petenta Eugenia Mărginean este tutorele a 4 copii orfani de ambii părinți. Pentru a veni în ajutorul lor, inspectoratul școlar județean le-a aprobat tuturor burse, întrucît ei sînt deja elevi. Baniul conveniți, cite 17,50 lei pe zi pentru fiecare copil, au fost încasați de semnatară sesizării pe ziua de 16 decembrie 1982.

Cel puțin ciudată situația semnalată de pensionarul de invaliditate Petriche Mitronchi din Piatra Neamț, str. Dărmănești nr. 2. În 1957, omul a cumpărat, cu acte oficiale, un teren în Piatra Neamț pe care a construit o locuință, conform schiței de sistematizare și în baza tuturor formelor legale, alcătuită din 4 camere și dependințe. Mare i-a fost uimirea cînd o echipă de la I.R.E. a venit și i-a tăiat racordul de la rețeaua electrică, pe motiv că respectiva casă urmează să... fie demolată. A văzut cetățeanul schița de sistematizare, dar pe locul său nu era prevăzută nici o altă construcție. Care să fie misterul?

Consiliul popular județean Gorj: Se confirmă că petenta, Buteică Adriana este suferindă și posedă recomandarea medicului pentru schimbarea locului de muncă. Pentru rezolvarea situației, s-a luat legătura cu conducerea U.J.C.M. Gorj și a fost încadrată la Cooperativa „Drum nou” din Tirgu Jiu.

Mai mulți locatari ai blocului P 10 din București, str. Oboru Nou nr. 13, în numele cărora semnează 6 dintre ei, se plîng că președintele comitetului de bloc a procedat abuziv dispunînd scoaterea din funcțiune a tuturor intrerupătoarelor automate din casa scării și înlocuirea, cu ajutorul unui personal necalificat, a majorității becurilor cu tuburi de neon de 40—75 wați. Pe cheltuiala locatarilor, evident. În plus, în biroul administratorului a aprobat instalarea unui televizor și a unui reșou electric, ambele pe seama consumului colectiv.

Consiliul popular al sectorului 3: Urmare a scrisorii adresată dv. de tovarășa Iancu Elena din București, str. Careului nr. 7, bl. 21, ap. 4, prin care solicită sprijin pentru a lucra cu munca la domiciliu, vă comunicăm că s-a luat legătura cu Oficiul forțelor de muncă și petenta a primit repartiție spre a se încadra în cooperativa meșteșugărească, așa cum a cerut.

Mă numesc Marian Vocurek, sint inginer și locuiesc în București, pe Calea Moșilor nr. 306, bl. 56, sc. B, etaj 4. De trei ani de cînd locuiesc împreună cu familia în acest bloc, vecinii de la apartamentul superior, în ciuda repetatelor noastre rugămînturi și abuzînd de răbdarea noastră, organizează, la perioade scurte, indiferent de ziua din cursul săptămîinii, petreceri zgomotoase, care țin pină dimineața la orele 2—3.

Tovarășe Vocurek, anunțați militia pentru că există o lege care îi sancționează pe cei ce tulbură liniștea publică.

Tribunalul județean Prahova: Prin decizia civilă nr. 1706/20 septembrie 1982, s-a admis recursul și s-a modificat sentința, în sensul că s-a dispus reintegrarea contestatoarei Trițan Tatiana din Ploiești într-un post similar, corespunzător remunerației avute și pregătirii profesionale, și nu în postul de legător arhivă.

Stan Gh. Petre din comuna Călărași, județul Dolj, ni se plînge că, prin 1971, deci cu aproape 12 ani în urmă, a cumpărat de la un cetățean o motocicletă și că tot de atunci se căznelă s-o radieze de pe vechiul nume și s-o înscrie în circulație pe numele său, dar, nereușind, a vîndut-o și el, la rîndu-i, altuia. Necazu-i că, scîpînd în sfîrșit de motovehicul, bietul om n-a reușit să scape de hangarale, întrucît și astăzi plătește la fisc cite 230 lei anual. Deși a probat cu acte că altcineva este proprietarul... bunului pe roate, inspectorul Roambă de la secția financiară a județului l-a încercat acum cu două motociclete și S.P. nu știe încotro s-o mai apuce spre a ieși din păienjenisul birocrăției.

Consiliul popular al județului Timiș ne informează că unele din aspectele semnalate de tov. Pup Mihail din Moravița au fost verificate și consemnate în nota de constatare înregistrată la unitatea verificată. Ca urmare s-a cerut U.J.C.O.O.P. Timiș sancționarea președintelui C.P.A.D.M. Moravița, Leininger Georgeta, pentru abaterile descoperite în cooperativă în urma controlului efectuat de organele inspecției teritoriale de stat.

Am mers, în luna septembrie anul trecut în audiență la dirigintele Oficiului P.T.T.R. Motru și i-am explicat că, de mai multă vreme, nu primesc revista Flacăra la care sînt abonat sau o primesc uneori cu multă întârziere. Dinsul l-a atenționat pe factorul poștal și mi-a promis că, în viitor, așa ceva nu se va mai întîmpla. Situația însă nu s-a schimbat: continui să primesc cu aceeași întârziere revista sau să n-o primesc deloc. (Andrei P.N. Mircea din orașul Motru, satul Ripa, jud. Gorj)

Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor, Direcția generală a poștelor și telecomunicațiilor: Urmare a scrisorii înregistrată la dv. cu nr. 11646/1982, prin care Ana Ciobotă, factor poștal la Oficiul P.T.T.R. București 12, vă solicită sprijin în rezolvarea situației sale locative, vă facem cunoscut că cererea i-a fost soluționată favorabil, în sensul că, la 11 decembrie 1982, i s-a repartizat un apartament cu 3 camere, în bl. 70 din bd. Constructorilor.

● „FLACĂRA” nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cît mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi. Audiențele se țin zilnic între orele 10-13.

Viorica Marinescu, București, str. Traian nr. 202, contestă răspunsul dat de I.C.R.A.L.-Foișor („Flacăra” nr. 3/1983) la sesizarea apărută în nr. 50/1982. Ea ne scrie: „Problema alimentării cu apă nu s-a rezolvat prin instalarea unui hidrofor, după cum susține I.C.R.A.L. Nota din nr. 50 pune în discuție instalația făcută de locatarul Ion Lupescu de la etajul III a cărei existență a fost constatată și de ICAB și care lua apa etajului II. Hidroforul despre care atît ICRAL-Foișor cît și D.G.D.A.L. susțin că funcționează se află în beciul imobilului încă din 1973, fără a fi fost pus în funcțiune. Așadar, situația alimentării cu apă a etajului II a rămas aceeași! Rog ca I.C.R.A.L. și D.G.D.A.L. să ia măsurile ce cred de cuviință pentru ca să fie desființată instalația ilegală de la etajul III”.

Consiliul popular orașene Fieni pentru Stoica Ion din aceeași localitate: Cauza intreruperilor în aprovizionarea cu apă potabilă a locuinței dv. a fost starea tehnică a instalației în exploatare.

Consiliul popular orașene Cimpulung Muscel pentru Constantin Ion, str. Negru Vodă nr. 170, bloc A 12, scara C, etaj 4, apartament 15: OCLPP a confirmat că instalațiile de apă și încălzire prezentau unele defecțiuni a căror vină o purta constructorul. Șantierul nr. 6 al T.C.A. a remediat defecțiunile semnlate! N.R. Dar de ce după intervenția revistei?

Medveghi Elena, 85 de ani, comuna Ștefan cel Mare, județul Ialomița, pentru Elisabeta, Simion, Maxim, Ana, Vasile, Maria și Grigore — copiii ei aflători în viață și în bună stare. Vouă v-am dat tot ce am avut. Nu mai am nimic. Dacă unul dintre voi nu se îndură de mine, voi fi nevoită să mă internez într-un cămin de bătrîni.

Toboșaru Ștefan, Iași, str. Tutora nr. 13, scara B, apartament 1: Am cumpărat o pereche de pantofi făcuți la Timpușoi din Brașov. Acasă, privindu-i mai atent, am constatat că forma feței de la stîngul era mult mai mică ca la dreptul. I-am expediat compartimentului C.T.C. al fabricii pe 30 septembrie. Și de atunci aștept.

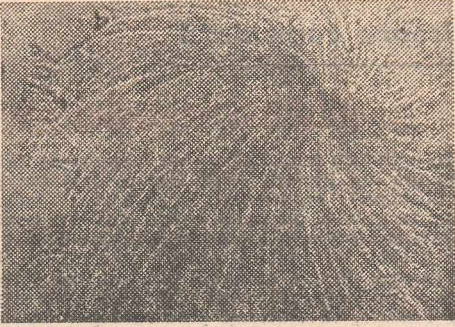
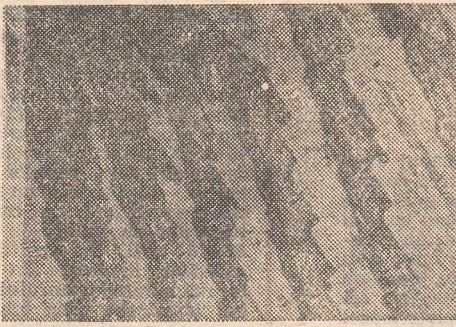
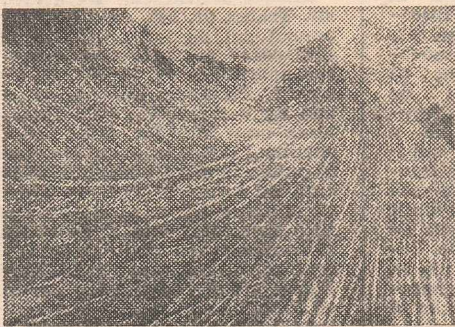
Pagină realizată de MIHAI MERIȘANU

Poșta redacției

Anișoara Rusu — Stolniceni Prejescu (Iași): Absolvenții liceelor agroindustriale, care după absolvire, potrivit legii, devin muncitori calificați vor lucra nemijlocit în producție ca muncitori calificați. Locul de muncă oferit este corespunzător pregătirii dv. ■ **Eufrosina Buzulenciu — Ciștișoara (Sibiu):** Se poate, dar numai pe cale judecătorească ■ **Gheorghe Sălaru — Botoșani:** Înscrisoarea la cursurile de maiștri într-o specialitate diferită de cea în care v-ați calificat constituie abateri de la prevederile legii ■ **Nicolae Donciu — Toplița (Harghita):** Gradul II obținut în situația de profesor avînd ca studiu institutul pedagogic nu este valabil pentru profesor cu diplomă de licență ■ **Maria Ioanescu — București:** Pensia de urmaș a fost legal calculată.

■ **Maria Trețig — Deleni (Iași):** Singura cale de verificare a temeiniciei învinuirii este recursul. Urmează ca dv. să vă adresați Tribunalului județean Iași cu cerere în acest sens. ■ **Ioan Rotar — Timișoara:** În caz că figurați în borderourile fostelor case de asigurări sociale, solicitați o adeverință de vechime în muncă pentru perioada respectivă la Oficiul pentru evidența documentelor de asigurare, Intrarea Progresului nr. 17/c, București ■ **Elena Lazăr — Variaș (Timiș):** Nu se poate ■ **N. Nițulescu — Izvoarele (Olt):** Nu la noi, ci la rubrica „Mica publicitate” a ziarului România liberă ■ **Marin Stoian — Băneasa (Constanța):** Adresați-vă consiliului popular județean ■ **Petru Csizi — Cluj-Napoca:** O altă cale nu există, decît să începeți o altă acțiune. ■ **Constantin Georgescu — București:** Scrieți direct la televiziune.

MARGA NEDELEA

O premieră științifică absolută

Pentru prima dată în lume, 2 români au reușit să fotografieze (la microscop) efectele produse de structura apei A (acidă sau antagonică) și a apei B (alcalină sau biologică), despre care am mai scris (vezi revista Flacăra nr. 40, din 1982). Autorii în cauză sînt prof. dr. Ion Mânzatu și colegul său, tehn. chimist principal Gheorghe Lucaci, iar brevetul invenției ce le aparține (de fapt, unul din brevetele implicate) poartă numărul R.S.R. - 77382.

Publicăm astăzi, în premieră mondială, 3 fotografii care demonstrează, fără echivoc, complexitatea neașteptată a apei pe care o bem, precum și imensele implicații ale acestor descoperiri și invenții românești. În fotografia din stînga este reprodusă „micronebuloasa” unui cristal de cupru, crescut în soluție de apă A. Datorită structurii de elice rotită de la dreapta la stînga pe care o are apa A, microcristalele sulfatului de cupru s-au ordonat după cîmpul acestui pretipar, pe care ele îl conțin, sub formă de polimolecule, în structura lor intimă. Fotografia din mijloc reproduce perlele microcristalelor de sulfat de cupru, crescute în soluție de

apă naturală, bidistilată. Se pot recunoaște cristalele prismatice, triclinice, înșirate liniar, fără nici un fel de asimetrie a structurii lor. Pe acestea le știe toată lumea.

A treia fotografie ne înfățișează, pentru prima oară, „micronebuloasa” cristalelor de sulfat de cupru, crescută în soluție de apă B. Brațele micronebuloasei se rotesc, de astă dată, de la stînga spre dreapta, așa cum fac și brațele structurii elicoidale a aminoacizilor, proteinelor și acizilor nucleici (ADN,ARN), elementele fundamentale care stau la baza vieții. De multă vreme, se caută pretiparul de la care pleacă viața. Fotografiiile de față dau un prim răspuns concludent și ne bucură că el este românesc, ca încă o dovadă a inteligenței și inspirației de care dispune, azi și din totdeauna, poporul nostru. Dar implicațiile și aplicațiile științifice, tehnologice, medicale și chiar filozofice ale acestei descoperiri, sînt mai greu de estimat la această oră, cînd studiile sînt încă în curs. De aceea, promitem să revenim asupra lor la vremea cuvenită.

OVIDIU IOANIȚOIA

Delta Dunării ca sursă de biomasă

Maliuc înseamnă pentru cei mai mulți dintre noi un paradis al vacanțelor estivale. Cu fata spre brațul Sulina, cu un hotel elegant, cu o faleză bordisită de un parc dendrologic de o rară frumusețe, despre care puțini știm că este opera unui mare și pasionat naturalist care a acclimatizat aici, în ani de muncă tenace, de la arbori exotici tropicali la cei de pe crestele muntilor, îl căutam pentru plajă, sporturi nautice, pescuit și peisaj deltaic. Și chiar pentru mierea de albine și covoale de mentă sălbatică renumite locului. Dincolo de lama lui de nisip, în imensitatea ghiolurilor, pe o altă lamă de nisip, un mic grînd ca o solitară insulă într-un ocean, se află o stupărie, centrul de producere al mătcilor de albine pentru întreaga țară și un centru de învățămînt pentru specializarea și perfecționarea cadrelor din acest sector. Maliuc este așadar, mai puțin știut de noi, un tradițional centru de cercetare. Maliuc este la ora actuală un centru de cercetare implicat într-una din cele mai noi chestiuni mondiale — noulă sursă de energie. Este un spațiu al cercetărilor în domeniul biomaselor, program național coordonat de către Institutul central de cercetări pentru cereale și plante tehnice Fundulea, din care zona deltei revine chiar Institutului de cercetări pentru Delta Dunării cu sediul în orașul Tulcea. Cercetătorii strămutându-și în realitate sediile pe grînduri, în localități mici, abia trecute pe harta țării, așa cum este Maliucul, pe plaur, pe ape. La Maliuc își strămută astfel casa și masa și locul de muncă,

de primăvara timpuriu pînă la porțile iernii 5 oameni — 3 muncitori agricoli permanenți, tehniciana agronom Paraschiva Szabo și cercetătorul inginer, doctor în științe agricole Victor Săvulescu. Care, într-o grădină de citeva zeci de hectare, se ocupă de culturile viitorului, de o Delta a Dunării ca sursă de biomasă. Rezultatele anului 1982 îi îndreptătesc să creadă și să afirme că va fi chiar o sursă inepuizabilă de biomasă pentru alcool și combustibil, dar și pentru agricultură și industria alimentară. Au experimentat (și experimentează) culturi alimentare și nealimentare, culturi forestiere și din flora spontană deltaică (stuful comun, irisul de baltă, aliorul...), adaptîndu-le și ameliorîndu-le condiția și producția pînă la limite inimaginabile. Și totuși posibile. În citiva ani au testat 28 de hibridi noi obținuți de Stațiunea de cercetări de la Valea lui Traian, între care HS-94-D, este rege pentru deltă. Semănat după orz (după păioase), la 22 iunie 1982, în plină vară și arșiță, irigat și cu o agrotehnică corespunzător gândită, a ajuns în condiții optime la coacerea dînd un porumb cu știuleți uriași (în medie 350 grame unul), cu bob bine uscat, sticlos, bun chiar pentru mălai. „Este posibil tehnic, răspunde doctorul Săvulescu, să obții în deltă a doua cultură de porumb, chiar pentru consum alimentar și nu doar pentru biomasă ori furaj”. Pentru biomasă a testat în cîmpul experimental de la Maliuc și de la Uzlița alți 8 hibridi românești și străini în culturi comparate, obținînd 8 tone și respectiv 18 tone boabe la hectar ori o cantitate impresionantă de tulpini, de coceni utilizabili perfect (precum și ciocălii) ca materie primă pentru alcool ori ca furaje și apoi, în trepte pentru biogaz, deci iarăși energie. Dar, „cultura forte” cum o definește cercetătorul „care cred că va fi aleasă pentru deltă”, dacă

ar depinde de sine pentru aceasta ar opta, este, fără dubiu, topinamburu-ul. Adică, popularul nap porcesc. O pădure luxuriantă, de nepătruns, ca la tropice. Masă verde: 130 tone la hectar (în faza de recoltare) care insiloată cu coceni de porumb devine un furaj de mare valoare pentru animale — iată o altă resursă și șansă a Deltei Dunării, zootehnia. Tuberculii — cea mai valoroasă materie primă pentru alcoolurile ce pot deveni combustibil (circa 15 tone la hectar). „O bogăție de biomasă cum nu se poate alta”, apreciază inginerul Săvulescu. De asemenea, rezultate spectaculoase și promițătoare pentru viitor le oferă experimentul culturii de arundo donax, arahidele, mult căutatele alune de pămînt. Cultivate în al treilea an, s-au adaptat perfect la condițiile de climă și sol ale deltei și au dat 2 tone la hectar. În programul național de valorificare a potențialului Deltei Dunării se prevede extinderea culturii arahidelor pe nisipurile de la Sf. Gheorghe. Deci, vom minca alune de pămînt din pămîntul nostru și nu vor mai fi aduse de peste mări și țări. Iar potențialul lor pentru alcool este cunoscut și renumit. S-a probat și experimentat sorgul zaharat (care s-a dovedit a înmagazina o cantitate de zahăr mai mare decît sfecla), sfecla de zahăr ca și numeroase specii și clone de plop, salcie, răchită. La plantații cu o densitate nemaiîntîlnită, mai mare decît a culturii de porumb, de pildă, clane de plop plantate în primăvară din butași, au ajuns pînă în septembrie la 3-4 metri înălțime.

Ei, acești 5 oameni, izolați de lume la propriu și la figurat, dar permanent în stare de veghe dau un răspuns pentru viitor.

CICI IORDACHE ADAM

Un pionier al oftalmologiei homeopatice

Homeopatia, terapie naturistă în plină expansiune, este pe cale de a îmbogăți prin mijloacele sale specifice și delicatul arsenal al tratamentelor oftalmologice. Meritul aparține doctorului Aurel Rosin, medic primar la Policlinica universitară Titan, primul care, bucurîndu-se de girul forurilor medicale, a hotărît să asocieze homeopatia metodelor oftalmologice curente și tot primul, după știința noastră, care a făcut comunicări oficiale bazate pe studii și observații științifice.

Metoda de lucru este în linii generale cea propusă și experimentată de toxicologul german Samuel Hahnemann și care se bazează, după cum se știe, pe două principii: principiul similitudinii, potrivit căruia o substanță ce determină un ansamblu de simptome la un subiect sănătos, poate face, în anumite condiții, să dispară simptome asemănătoare la un bolnav, și principiul infinitesimal, care constă în administrarea unor substanțe infinitesimale ca o condiție particulară a similitudinii terapeutice. Cu alte cuvinte, orice substanță care, în doze ponderale sau toxice, poate provoca unui organism sănătos un tablou morbid, poate în același timp vindeca un subiect bolnav de o morbiditate analogă dacă este prescrisă în doze homeopatice.

Tratamentele doctorului Aurel Rosin sînt de dată relativ recentă, ele nu ne pot conduce spre concluzii definitive, dar rezultatele de pînă acum ne îndeamnă să rămînem optimiști. Le vom prezenta de îndată. Pentru început socotim totuși că cititorii noștri vor fi interesați să aflăm cum și de ce un medic alopatic — iar în cazul de față un oftalmolog cu vechi state de salarii — a hotărît să recurgă la armele terapiei naturiste.

— Cu ani în urmă, ne spune interlocutorul nostru, homeopatia era practică aici colo, de către medici și nemedici, de farmaciști și vindecători autodidacți. Ea a fost privită tocmai de aceea cu multe rezerve. Dar chiar și în această situație, homeopatia a înfățișat nu de puține ori rezultate surprinzătoare. Personal am fost martorul unei întâmplări cu adevărat miraculoase, eroul ei fiind chiar un bun prieten, medic și el. Acesta suferea de o boală gravă, arterită obliterantă, pe care pînă atunci o tratase în fel și chip, supunîndu-se chiar și unei intervenții chirurgicale. Dar boala evolua, piciorul amenința să se necrozeze și omul, ajuns în pragul disperării, a apelat în ultimă instanță la un „avocat-homeopat”. Ei bine, în urma tratamentelor, boala a dispărut în numai două săptămîni! Această veritabilă minune medicală m-a hotărît să citesc tot ce pot găsi în legătură cu homeopatia. M-am documentat sistematic, dar abia în urmă cu un an m-am încumetat să adopt oftalmologia homeopatică. Am folosit în acest scop comunicațiile datorate unor specialiști în materie și în primul rînd pe cele ale medicilor D. Parenteau și Odette Boujard Duflo, renumiți oftalmologi francezi. Am început tratamentele și deocamdată pot desprinde o primă concluzie: terapia homeopatică se dovedește necesară în situația în care cea clasică nu demonstrează eficacitatea. Nici un tratament nu se poate substitui celui alt, asocierea homeopatiei cu alopatică fiind cea mai înțeleaptă cale în oftalmologie. Evident, situația se judecă de la caz la caz și pe baza unui chestionar amănunțit.

Ca metodă de lucru, doctorul Aurel Rosin a folosit șase loturi de bolnavi cataractă. În primul a fost aplicat tratamentul alopatic, în cel de al doilea, tratament homeopatic exclusiv, în cel de al treilea, tratament organic în diluții mari și dinamizat, în cel de al patrulea, tratament alopatic asociat celui homeopatic, în cel de al cincilea, tratament mixt, alopatic și organoterapie. Ultimul lot a fost alcătuit din subiecți martori care din diferite motive nu urmează nici un tratament. Urmărirea bolnavilor s-a făcut atît oftalmologic descriptiv (desen și fotografii) cît și prin anamneză, axată pe individualizare psihosomatică. S-a ținut seama, de asemenea, și de terenul, constituția, temperamentul, diateza, antecedentele bolnavului, examenele de laborator și tratamentele urmate.

Cele mai evidente vindecări și ameliorări au fost obținute prin tratament asociat.

Metoda a fost extinsă însă și în alte afecțiuni oculare. Au fost dobîndite următoarele rezultate:

În cazul degenerescenței retinene s-au observat rezultate îmbucurătoare, prin creșterea acuității vizuale. În retinopatiile diabetice, afecțiuni ireversibile și progresive, unde tratamentul alopatic contribuie doar la menținerea stării funcționale a ochiului, metoda homeopatică — a mîrit în 12 cazuri acuitatea vizuală. În cele 50 de cazuri de cataractă, metoda homeopatică (singură sau asociată celei alopate) a avut drept efect nu numai menținerea acuității vizuale, ci chiar o oarecare involuție a opacității cristalinelor. Au fost dobîndite, de asemenea, ameliorări notabile în miopiile-forte progresive cu leziuni de coroidoză, în blefarocconjunctivite cronice și în alte afecțiuni.

De remarcat că, în toate cazurile tratamentele homeopatice sau fără rezultate pozitive, nu au prejudiciat niciodată starea de sănătate a pacientului. De remarcat, de asemenea, că în toate situațiile, medicația hahnemaniannă a dus la ameliorarea sau involuția maladiei. Sînt date care îndreptătesc continuarea și extinderea terapiei și ne obligă să primim cu interes și grațitudine această activitate de pionierat.

LIVIU TIMBUS

Dialog cu o condamnată la moarte, dialog cu un om viu!

(Urmare din pag. 24)

integrare totală, 4 sau 5 într-un timp limitat, de citeva luni.

A.P. În ce afecțiuni, în ce boli?

A.T. Afecțiuni pulmonare și pancreatice, cancer de pulmon și de cap de pancreas.

Mihai Leontopol: Dînsa lucrează acum și a venit în concediu în România.

A.T. Bine, dar eu lucrez de anul trecut! Lucrez din luna septembrie 1982.

A.P. Deci interesul în Italia nu este numai al bolnavilor, ci și al doctorilor. Ce zic doctorii?

A.T. Doctorii au urmărit evoluția bolnavilor de care v-am vorbit înainte și au vrut să-l cunoască neapărat pe domnul doctor Mihai Leontopol și s-au deplasat într-o bună zi din Italia și s-a trezit domnul doctor cu ei. Și sînt foarte, foarte interesați. Cu orice risc. Vor să cunoască îndeaproape activitatea doctorului Mihai Leontopol cu orice risc.

A.P. Chiar cu riscul de a se face sănătoși.

A.T. Dar pacienții lor s-au făcut sănătoși, căci altfel nu s-ar fi deplasat în România.

A.P. Aș vrea să vă mai întreb un lucru. În locurile pe unde ați fost, în clinica profesorului Palatrezzi, oameni cu afecțiuni asemănătoare ce evoluție au avut?

A.T. Din păcate, acești oameni AU FOST, din păcate, acum nu mai sînt. Au fost 2-3 cazuri și cînd m-am întors nu l-am mai găsit, nu mai erau de mult timp în viață... Păcat, ar fi putut fi salvați...

A.P. Acesta e pe scurt cazul Adrianei Tuțianu, omul care ne-a vizitat la redacție în ziua de 1 februarie 1983, într-o

vizită DE VIAȚĂ, cum ziceam. Aș vrea să-l rog pe doctorul Mihai Leontopol să ne spună care este stadiul real al tratamentului său, al adoptării tratamentului său în terapia românească.

M.L. Există centrul experimental unde lucrăm. Există un colectiv unde ne facem datoria, unde căutăm să ajutăm bolnavii pe cît putem și sperăm să fie mai bine.

A.P. Ca de obicei, doctorul Mihai Leontopol este extrem de zgîrcit în a spune situația reală. Situația reală este următoarea: un ritm lent, obositor de lent și nedrept. În vreme ce oficialități și persoane din domeniul medicinei din străinătate fac toate eforturile să-l cunoască pe doctorul Mihai Leontopol, în ciuda voinței de mai bine a conducerii Ministerului Sănătății, a ministrului sănătății, profesorul doctor Eugen Proca, de a se pune în aplicare tratamentul doctorului Leontopol la valoarea lui, la valoarea lui reală, practic tot sărăcuță este atmosfera din jurul tratamentului, tot lipsită de ritm, tot dă o impresie de serdid. Dr. Leontopol spune că încearcă: „sîntem un mic colectiv”... De ce să fie un mic colectiv? În numele căror principii acolo unde e aur, acolo unde e sănătate, acolo unde e viață, acolo unde e șansă pentru oameni, trebuie un mic colectiv, trebuie doar speranțe și aminări? Cum o să fie asta suficient? Trebuie, cred, luate urgent măsuri pentru ca, în fine, tratamentul doctorului Leontopol să fie aplicat la adevărata lui valoare în terapia medicală românească.

M.L. Să știți că în primul rînd trebuie să fie omologat, pentru că nici pînă la ora actuală nu este omologat. Adică se vorbește, se spune, există acest mic colectiv, dar nu există undeva o omologare. A fost o comisie care a durat doi ani, de-atunci au mai trecut doi ani, dar nici pînă astăzi nu se spune cert că există acest tratament. Asta este mai grav și mai dureros, zic eu.

A.P. Încă o dată mulțumesc coincidenței care face ca, exact în ziua de 1 februa-

rie, la 10 ani de la momentul în care Flacăra se aprindea, să ne viziteze la redacție o condamnată la moarte, o femeie vie, frumoasă și sănătoasă, care confirmă că lupta pe care ne-a pus președintele Nicolae Ceaușescu s-o declanșăm în favoarea omului, a noului, a sănătății, este o luptă justă. Vă mulțumesc, Adriana Tuțianu, și vă rog să-mi permiteți să vă spun și eu „La mulți ani!”. Dumneavoastră chiar vă trebuie.

A.T. Vă mulțumesc eu.

Detaliu

În acest număr reproduceri după Ion Andreescu

În preajma unor mari descoperiri științifice:

STRUCTURA MATERIEI

Un dar minunat, primit de omenire din partea fizicii moderne îl constituie descoperirea celor patru tipuri de cimpuri interactive — menționate în articolul anterior — de care depinde stabilitatea structurii materiei în universul nostru, pe toate nivelele ei de organizare, cunoscute în prezent. **Cimpul forțelor tari** ține în lanț, într-un edificiu dinamic, nucleonii din nucleele atomice, asigurând stabilitatea acestora împotriva altor cimpuri — cum ar fi cel electromagnetic — care le-ar putea provoca destrămarea. Atomii elementelor chimice, potrivit legii lor de existență, sînt stabili și nu se desfac în componentele lor, atîta vreme cît forțele cimpului electromagnetic mențin în echilibru dinamic nucleele și electronii. La rîndul lor, sistemele planetare și galaxiile își datorează stabilitatea lor dinamică (adică în necontenită evoluție), în primul rînd forțelor generate de cimpul gravitațional, care la scara omului se constată a fi cel mai slab.

Pe măsură ce materia se organizează mai complex — ca urmare a legităților sale intrinseci, de evoluție, de modificare continuă a structurilor din univers — cele patru tipuri de cimpuri (la cele de mai sus e nevoie să adăugăm și forțele specifice cimpului slab responsabil de unele dezintegrări) se prind între ele într-un sinergism specific fiecărei entități structurate și nu mai putem vorbi de dominanța simplă a unui singur dintre ele. Bunăoară, o plantă, după cum știm, este o structură materială organizată superior și relativ stabilă. Dar nu putem atribui stabilitatea ei numai unui singur gen de forțe de interacție, de exemplu forțele electromagnetice — cum se mai susține uneori de către cei care confundă complexitatea și bogăția imensă a realului cu simplitatea și sărăcia din gîndirea lor. Organizarea plantei impune o stabilitate dinamică pe toate nivelele ei de structură, de la componenții moleculari, de la celule și țesuturi pînă la subsistemele ei macroscopice — scoarță, tulpină, rădăcini, frunze. Iar acest lucru rezultă din conlucrarea tuturor formelor de cimpuri descoperite de om și din implicarea lor logică în profunzimea structurală și funcțională a oricărei entități din universul nostru — lucru sau ființă.

Din păcate, însă, oricît de mari au fost pașii făcuți de om pentru înțelegerea structurii materiei, rămîne încă un domeniu extrem de vast — poate nemărginit — unde accesul omului este, deocamdată, foarte limitat sau chiar interzis. Cel căruia îi datorăm astăzi formularea finală a teoriei relativității, o serie de alte descoperiri importante, cît și idei fecunde pentru știința actuală și viitoare, unul din marii făuritori ai fizicii moderne — Albert Einstein — a consumat aproape cincizeci de ani din ultima parte a vieții sale în căutarea unei soluții pentru o problemă fundamentală a înțelegerii legilor de bază ale structurii și proprietăților materiei organizate: e vorba de găsirea rădăcinii comune care să explice, în mod firesc, legăturile intime dintre cele patru tipuri de cimpuri de interacție. Marea relativist căuta, în ultimă instanță, un cimp unic, o teorie unitară, din care să se poată deduce toate ferurile de cimpuri specifice structurii materiei. Prin prisma cunoașterii actuale, nu sîntem încă în măsură să legăm, într-o teorie unică, forțele nucleare cu cele electromagnetice, cu cele slabe și cu cele gravitaționale. Fiecare tip de cimp își are teoria sa distinctă, mai mult sau mai puțin aproximativă, și numai forțat se pot face asocieri între ele, din exterior și mai puțin din interior. Albert Einstein nu și-a văzut visul încununat de vreun succes deosebit — cimpul unic sau fundamental rămînd, pe mai departe, pázit cu strășnicie, dincolo de porțile ferecate ale necunoscutului infinit.

Iată, însă, că în anul 1979, premiul Nobel pentru fizică se acordă profesorilor Abdus Salam, Stevan Weinberg și Sheldon Glashow, ca o recunoaștere definitivă a succesului lor în edificarea unei teorii a structurii materiei, prin care, explicîndu-se riguros geneza cimpului de interacție slabe, se face și primul pas serios în direcția unificării cimpurilor responsabile de stabilitatea structurilor în univers. Iar punerea în evidență, pe cale experimentală, la CERN (Elveția), a existenței particulei W constituie tocmai o confirmare esențială a teoriei elaborate de cei trei laureați ai premiului Nobel, care prevăzuseră, în mod matematic, că forțele slabe se datoresc unui purtător de cimp cuantic, cu două stări posibile, pe care l-au denumit „**boson vectorial intermediar**”. Așadar, am spune noi, bosonul există, căci s-a verificat experimental cel puțin una din stările sale posibile — cea responsabilă cu interacțiile slabe.

Implicațiile celor prezentate anterior sînt enorme, atît pentru cunoașterea generală a structurii materiei, din ce în ce mai în profunzime, cît și pentru confirmarea ideii că ipotezele fizicii moderne nu s-au clădit pe simple iluzii. Mai mult decît atît, pentru unii dintre noi, românii, confirmarea existenței particulei W — de fapt, entitate efemeră în familia cuantelor sau particulelor de interacție — ne aduce satisfacția de a ști că ne aflăm și noi pe un drum foarte bun în definirea teoretică și punerea în evidență, pe cale experimentală, a cimpului unic său, după denumirea noastră, a cimpului fundamental energetic — informațional. Experiențe riguroase ne-au înfățișat proprietățile sale — de organizator al structurii materiei — plecînd însă de la alte date și fapte decît modelele fizicii actuale.

Poate rigoarea științifică și prevederea de a nu greși în chip flagrant ne-ar fi împiedicat să afirmăm că, aici la noi, în România, în cadrul programului național de creație științifică și tehnologică, de investigare a celor mai îndrăznețe ipoteze cu privire la univers, om și societate — așa cum ne-o cere, cu literă de lege, Rezoluția recentei Conferințe Naționale a partidului — după ani de eforturi, s-au pus baze solide pentru o concepție și o teorie originală, românească, în concordanță cu tot ce e mai nou pe plan mondial și cu multe experiențe riguroase, referitoare la structura materiei. Avantajul teoriei noastre unilare despre care vom vorbi la vremea potrivită, constă în aceea că ea a dat primele roade aplicative, nu numai explicînd familia particulelor nucleare, stabilitatea structurilor atomo-moleculare și interacțiile acestora, dar ne-a permis, printre altele, să înțelegem și să explicăm unele fenomene tulburătoare, care crează viața și structurile reprezentative ale acestora.

(Va urma)

ION MĂNZATU

PENTRU O MEDICINĂ INTEGRALĂ

— Stimate tovarășe doctor Dan Vlad Filimon, vă rog să-mi permiteți să vă prezint cititorilor, care încă nu vă cunosc, dumneavoastră fiind, nu-i așa, foarte tînăr. Lucrați ca balneofizioterapeut în cadrul Stațiunii Bălfătești, județul Neamț, ați publicat o sumedenie de lucrări științifice în țară și, deopotrivă, în străinătate. E exact?

— Da. În 1980, la Congresul de acupunctură de la Palma de Mallorca, am susținut comunicarea intitulată „Țesutul conjunctiv, baza morfofuncțională în acupunctură”. La Sorrento, în Italia, 2 ani mai tîrziu, am prezentat lucrarea „Model fizic în acupunctură”.

— Sînteți, dacă înțeleg bine, preocupat de acupunctură.

— Sînt foarte interesat de interferența între experiența medicală modernă și cea extrem orientală, chineză, coreeană, vietnameză, filipineză etc. Eu pledez, de fapt, pentru o medicină integrală, capabilă să pună în slujba sănătății și una și cealaltă dintre experiențele amintite.

— Mai concret, se poate?

— Medicina modernă, să fiu bine înțeles, nu trebuie neglijată, căci ea deține un tezaur de date, extrem de important, care suferă însă, datele respective, că nu pot fi decît rareori sistematizate în așa fel încît să permită un tratament adecvat. Ea se înscrie în studii care privesc unilateral sistemul viu, numai din punct de vedere corpuscular.

— De ce ar trebui să-l privească altfel?

— Ca entitate materială, organismul e rezultatul unei manifestări dialectice, duale, atît corpusculară, cît și ondulatorie. Fotonul, de pildă, e și corpuscul, și undă. La fel, electronul etc. Fizica e cea care aduce dovezi indubitabile cu privire la manifestarea duală a materiei, iar dispunerea punctelor de acupunctură susține, și ea, caracterul de exprimare ondulatorie. Ne găsim deci în situația în care, deținînd astfel de probe, trebuie să acceptăm că medicina tradițională chineză completează înțelegerea sistemelor vii și în lumina manifestărilor lor ondulatorii.

— Ne apropiem, dacă nu greșesc, de teoria energetică a doctorului Teodor Caba din Călan, despre care „Flacăra” a scris, în urmă cu 2-3 ani.

— Cunosc teoria doctorului Caba și-o apreciez. Consider însă că ei îi lipsește partea de fizică. Pot continua?

— Firește.

— Medicina modernă, e un punct de vedere pe care îl împărtășesc, dar nu-mi aparține, se adresează în exclusivitate simptomului, din cauza lipsei elementului sintetic. Ea a rămas, ca să zic așa, analitică, dar a intuit asta. Chiar în cadrul ei, nevoia de sistematizare și-a găsit reflectarea în concepția lansată de Bertalanffy sub numele de „sistem viu” aplicat organismelor. Această noțiune generală trebuie însă completată cu datele furnizate de medicina tradițională chineză sub aspectele ei energetice, implicînd și noțiunea de cimp energetic. Asupra ei voi reveni. Tîn să adaug că medicina tradițională, deși nu nominalizează, se folosește în studii organismelor vii și de noțiunea de feed-back, introdusă mai nou, datorată părintelui ciberneticii, savantului român Ștefan Odobleja. Modalitatea ei de a raționa și interveni ține cont tocmai de acest mecanism.

— Altfel zis, medicina tradițională nu vizează doar un organ sau altul, doar un sistem sau altul, ci ea se adresează întregului organism, da?

— Exact.

— Și mai concret: face un pas înainte?

— Aș opta pentru formula completează. Mi se pare mai corectă, mai exactă.

— Să mergem și mai departe, stimate tovarășe doctor Filimon. Ce-ar reprezenta, în acest cadru, acupunctura?

— După mine, nu o secțiune a unei terapii, ci o medicină completă. Indicația de a o utiliza pe specialități, strict, contrazice de fapt însăși înțelegerea acupuncturii. Ca o consecință logică, ea poate trata orice afecțiune. Cu avantajele de rigoare: e ușor de aplicat, e ieftină, are efecte rapide și, aspect deosebit de important, exclude toxicitatea medicamentoasă într-o lume în care, se știe, bolile iatrogene fac tot mai multe ravagii. Deși, repet, medicina completă, acupunctura nu e exclusivistă. Ea acceptă și, firește, folosește toate datele furnizate de medicina modernă, una și cealaltă mergînd foarte bine împreună.

— Acupunctura se adresează numai durerii?

— Nu. Se adresează patologiei în întregime, cît și menținerii optime a vieții.

— Să discutăm, cu voia dumneavoastră, și mai deschis: ce boli se pot vindeca prin intermediul acelor?

— Cel mai ușor de abordat sînt maladiile abia instalate, care n-au produs încă modificări anatomice ireversibile. Pe acest teritoriu se obțin și rezultatele cele mai spectaculoase. În bolile din sfera neurovegetativă, de exemplu, în nevroze, în dischinezii biliare, în spasme ale tubului digestiv, în colici etc.

— Ne-ați rămas dator cu o explicație. Pofțiți, vă ascultăm.

— Homeostatic, organismul este dotat cu o sumedenie de mijloace-tampon ale produsilor metabolici excesivi sau, dimpotrivă, insuficienți. Din punct de vedere energetic, intervine și un sistem de tamponaj electric, al cărui rol e să mențină sarcinile electrice rezultate în urma metabolismului între limitele fiziologice. Cînd aceste limite se încalcă, fie într-un sens, fie într-altul, se declanșează forțe de interacțiune coulombiene, în stare să jeneze, prin atragere-respingere, sistemele vii între ele.

— Ca bobitele de soc în electrostatică?

— Ați înțeles. Ce fac punctele de acupunctură? Între altele, ele pot realiza electroneutralitatea globală a sistemului viu, iar țesutul conjunctiv este unitatea morfo-funcțională care alcătuiește sistemul tampon electric. Așa stînd lucrurile, conjunctivul se comportă ca o rășină schimbătoare de ioni.

— Adică poate capta sau elibera sarcini electrice?

— Da, după necesitățile funcționale, existente la un moment dat, ale organelor energetice. Acest țesut e, practic, răspîndit în tot organismul, între pereții tuturor celulelor, de unde, ca o consecință logică, are calitatea de a putea, în orice clipă, să joace rolul respectiv, foarte important, poate decisiv, la nivelul întregului organism.

— Veți fi de acord cu mine că trebuie să închei. Negăsind alt final, nu-mi rămîne decît să vă mulțumesc pentru cele ce mi-ați spus, lucruri nu doar interesante, ci și noi, urîndu-vă totodată, stimate tovarășe doctor Filimon, mult spor la treabă. S-auzim de bine.

OVIDIU IOANIȚOIA

Experimentul Voinea continuă!

Am văzut de curînd Raportul final asupra lucrării „Cercetarea preclinică a produselor anticancerogene dr. I. Voinea”, semnat de dr. Ion Popa, șeful Laboratorului de biologie și imunologie a cancerului din cadrul Institutului oncologic București, și dr. Rodica Dumitrescu, cercetătoare principală, coordonatoare a lucrării. Este un raport întocmit foarte serios, cu grafice, tabele, fotografii, statistici etc., rezultat din aproape trei luni de muncă de cercetare științifică minuțioasă. Concluziile la care s-a ajuns sînt următoarele: „Pe nici una din tumorile experimentale nu s-a obținut o supraviețuire medie a animalelor tratate (...), care să fie egală, sau să depășească media de supraviețuire a animalelor tumorale martori tratate cu excipienții acestor variante de tratament, sau a animalelor martori tumorali netratați. Atît pe șoareci, cît și pe șobolani, cu sau fără tumori, aplicarea celor trei variante de tratament are un efect atreptic, manifestat printr-un deficit ponderal mai marcat al carcanei și interesînd secundar și tumoarea. (...) Ca o concluzie finală, pe animale mici (șoareci și șobolani) cu tumori grefate, experimentale (...), cele trei variante de tratament testate în condițiile determinate prin protocolul contractului încheiat nu sînt eficiente”.

Care este în fapt situația? Stînd de curînd de vorbă cu dr. ing. Traian Ștefănescu, șeful Laboratorului de electrografie și bioinginerie aplicată (L.E.B.A.), din cadrul C.I.M.C.C.L. (Centrala medicamentelor etc.), aveam să ajungem la concluzii oarecum diferite de cele menționate mai sus și care, în orice caz, ates-

tă necesitatea continuării experimentului. În primul rînd, așa cum am mai menționat într-un articol anterior, condițiile de experimentare practicate de laboratorul Institutului oncologic s-au desfășurat în sistemul de maximă îmbolnăvire a animalelor testate, aduce la un stadiu la care eu greu se mai putea aștepta cineva la minuni. Animalele mici, avînd o redusă capacitate imunologică și o viață mai scurtă (ca să nu vorbim despre dificultățile legate de aplicarea propriu-zisă a tratamentului), n-au supraviețuit în condițiile amintite, dar nici alte organisme mari, aflate în situația unui cancer generalizat, nu mai pot fi în nici un fel salvate. Și nu numai cancerul, dacă vreți, ci și infecțiile generalizate, septicemia, nu pot fi combătute prin metodele cunoscute de medicina clasică. Mai trebuie să avem în vedere faptul că boala neoplazică are o altă evoluție la om decît la animal, fiind grefat pe un organism cu totul deosebit. „Ceea ce trebuie spus mai întii, preciza dr. Ștefănescu, este că nu e cazul să tragem concluzii definitive! În general, rezultatele obținute de toate medicamentele anticancerogene originale nu sînt foarte spectaculoase. Nimic nu poate lua boala cu mina, cum se spune... Însă, de multe ori, aceste medicamente elimină durerea în mare măsură, dau apetit și mai multă poftă de viață, aduc prelungirea vieții cu luni sau ani de zile. Foarte important este stadiul în care bolnavul începe tratamentul. Dacă boala ar fi combătută cît mai aproape de stadiul incipient, eu zic că rezultatele ar fi mult mai însemnate. Oricum, după mine, nimeni nu poate, și nici nu are dreptul, să

bage mîna în foc și să susțină că una sau alta dintre metodele de tratament nu e cu nimic bună. În general, consider că ar fi nevoie de mai multă receptivitate în fața tratamentelor originale, față de ideile noi și mă gîndesc chiar la posibilitatea creării unei filiere speciale de avizare a medicamentelor anticancerogene, cu o concepție mai receptivă și o posibilitate de aplicare clinică a metodelor mai rapidă”.

Fără nici o îndoială, Traian Ștefănescu este un optimist.

Sîntem datori apoi să reproducem aici și părerea tovarășei ing. Elena Dumitrescu, director general al Centralei industriale de medicamente, cosmetice, coloranți și lacuri (unitate care, ca titulară de brevet a metodei originale de tratament a lui I. Voinea, a subvenționat experimental de la I.O.B.): „Cînd am aflat despre rezultatele medicului din Arad ne-am hotărît să luăm imediat inițiativa, deși desigur nu ne obliga nimeni în această direcție. Se știe că o multitudine de brevete se plimbă multă vreme de la o instituție la alta, nimeni nu acceptă susținerea materială a experimentului, trec ani de zile și nu se face practic nimic. Eu sînt de părere că în privința cancerului ar trebui exploatată oricare idee, indiferent de unde vine și cine e legat de ea. Nu se știe niciodată din ce poate să iasă ceva. Au existat și alte idei care păreau absurde la început, după care ele au revoluționat lumea. Spre deosebire de unele institute de cercetări, care nu pot ieși din sfera planului de experimente aprobate, noi, industria, putem finanța și cercetări de o factură mai deosebită. Fiind unicii producători de medicamente din țară, ne-am gîndit că dacă din „experimentul Voinea” va lua naștere o nouă metodă de tratament și un produs original, noi vom fi fabricanții medicamentului. Rezultatele

însă, pînă acum cel puțin, nu sînt încurajatoare. Dar nu abandonăm ideea. Chiar astăzi am făcut o scrisoare de revenire către profesorul Treștoreanu, la Institutul oncologic, prin care ne angajăm să finanțăm o nouă cercetare, un experiment de această dată pe animale mai mari, probabil pe cîini”.

Un lucru este evident, deasupra tuturor amănunțelor menționate pînă aici. Anume că în cazul medicului arădean I. Voinea și a metodelor sale originale de tratament anticanceros pașii de punere (susținută în primul rînd de revista noastră) la acceptarea experimentului și la finanțarea lui s-au produs mult mai rapid ca de obicei, atestînd o deschidere nouă, mai multă receptivitate în fața noului, pentru problema cancerului. Unde de obicei era nevoie de ani de zile, acum, prin decizia tovarășului profesor Eugen Proca, ministrul sănătății, dar și a tovarășei Elena Dumitrescu, director general al Centralei medicamentelor, în numai cîteva luni oameni de știință au început să cerceteze amănunțit ce propune Iulică Voinea, iar acest lucru, în ciuda rezultatelor pînă acum neconcludente, trebuie să ne bucure. Nu ne rămîne decît să credem că experimentul despre care e vorba va fi condus și mai departe în aceeași atitudine serioasă, competentă, care să excludă ideile preconcepute și că rezultatele vor deveni cu adevărat încurajatoare. Ne referim desigur la cele teoretice în primul rînd, legate de experimentele preclinice. Cît despre rezultatele practice ale lui I. Voinea, obținute pe bolnavii considerați irecuperabili, noi am mai vorbit în cîteva rînduri, ele fiind de netăgăduit.

DUMITRU GRAUR

Salată trufanda

De foarte mulți ani nu mai fac gazetărie — care cere alergătură : o boală grea, numită roman, mă întinse în pat : masa de lucru. Deci nu ies decît rar, iar atunci cînd ies mă chinuiesc să observ numai și numai aspectele care țin, ca să zic așa, de o permanență istorică. Eu scriu un roman care se petrece acum o sută de ani, și, aproape în fiecare clipă, îmi pun problema : ce-ar zice un om de acum o sută de ani, dacă ar învia, văzînd ceea ce se întîmplă pe la noi ? Ar descoperi, oare, permanența, faptul că sîntem unul și același popor ?

Am pornit de la o locuțiune populară foarte frecventă acum o sută de ani : se ceartă ca la piață. Și mi-am zis : hai să văd cum se ceartă azi lumea la piață ! În urmă cu o sută de ani, aceasta însemna a te certa — vorba vine — pe preț. Ceri mai mult, primești mai puțin, mai dai, mai lași, te duci, te întorci, te superi, te impacii, pînă la urmă prețul se rupe. Ce nu găsești la un găsești la altul, și, la urma urmelor, **îrșul supărare n-are**. Nu cumperi dacă n-ai chef sau n-ai bani. Așa e tirgul sau piața.

Am ieșit deci în piață. Anno Domini 1983, duminică 9 ianuarie, la orele 10,30. În piața Amzei. Mi-a impus disciplina perfectă la o coadă. O disciplină liber consimțită și conștientă, cum nu se putea concepe acum o sută de ani, cînd ordinea la un șir de oameni aliniați în rînd se

dobindea cu joarda. Și persoanele, absolut toate, arătau civilizate, îmbrăcate ca de duminică, deci nici o ingerință. Și marfa era de duminică : salată trufanda, de cea mai bună calitate. Prețul ? Accesibil. Și totuși, nu prea multă lume, deci nici un pretext de nervi, aproape nimeni nu se strivea la salată, doar cîteva zeci de extravagavanți. Extravaganți, într-adevăr, fiindcă unei persoane în vîrstă, unei foarte venerabile pensionare, vinzătoarea i-a rupt în nas, sub ochii mei, punga de plastic în care se găseau cîteva salate : „Ai ales salata ! Ce, crezi că ești la tine în bloc, să faci ce-ți trece prin cap ? !” „Dar n-am ales-o !” a protestat clienta. „Ce, crezi că s-ai chioară sau nebulă de cap ? Acuș te iau de cap !”

A sărit lumea de la coadă, a protestat. Vinzătoarea a tipat și mai tare, făcînd caz de civilizație — nu i se vorbise civilizată ! „Să-și ceară scuze ea, că ea m-a insultat, a zis că-s nebulă la cap !” „Doamnă, n-a zis că sîntei nebulă la cap, expresia vă aparține !” „Ba da, a zis, am auzit-o eu ; hoțaa, a pus mina pe frunze !” „N-a pus mina pe frunze, am fost martori noi toți !” „Ba a pus !”

Între timp, un client a cerut restul. Vinzătoarea n-a avut rest. Nu dădea rest. Iși însușea la fiecare smoc de frunze un anume număr de bănuți. Sub un leu, desigur. Dar cu scandal. Socotindu-se maldărul de salate la vinzare, sustragerea nu putea urca decît la cîteva zeci de lei, poate o sută. Pentru o oră-două de vinzare, nu era exagerat... A fost poftit responsabilul Aprozului de care ținea vinzătoarea. A apărut prompt, e drept, și

a stîns scandalul. A înlocuit-o pe vinzătoare un vinzător, un băiat servibil și docil, care n-a dat nici el rest. dar cu un pic de zîmbet.

M-am adresat responsabilului, ca martor, invocînd și mărturia oamenilor de la coadă, protestîndu-i delictelor de huliganism și sustragerea de mărunțiș. Responsabilul m-a asigurat că infractorea va fi mutată jos, la depozit. Nu va mai irita publicul — va manevra depozitul.

Am plecat cu satisfacția că această persoană va intra sub pămînt, acolo unde trăiesc confortabil rozătoarele. Salatele, între timp, se și isprăviseră. Salată trufanda !

Și eu m-am decis să mă întorc sub pămînt, în secolul meu.

PAUL ANGHEL

P.S. Fiindcă multă lume de la coadă m-a îndemnat să scriu ce-am văzut, fac următoarea precizare : în pămînt trăiesc nu numai manipuloarele de depozite, ci și minerii. În aer, foarte sus, la bariera sunețului, trăiesc aviatorii și pasagerii lor. În ape, trăiesc scafandrii și chesonierii. Pe pămînt, trăiesc cei mai mulți dintre oameni. Chiar și cei de la extreme revin din cînd în cînd pe pămînt, ca să mănînce și să doarmă. Cei care, pe pămînt fiind, au răspunderea unor mici nimicuri de pe pămînt, de pe pămîntul care-i îngrășă, să-și facă totuși datoria. Măcar cît de cît.

Încă o precizare : n-am vrut să cumpar salată, iar pe responsabil îl cheamă Ștefan Sameș.

Legea ca aprigă tocmeală ?

Approape că nu există om de la noi care să nu fi învățat că **unde-i lege nu-i tocmeală**. Iată însă două situații care demonstrează contrariul. Ele atestă că unii profesioniști ai dreptului se tocmeșc — și încă aprig — tocmai atunci cînd de fapt ar trebui să aplice legea, hotărîrile judecătorești etc., etc. dovădind prin asta că chiar nu le respectă. Ca mai jos : „Tovarășe redactor șef, Subsemnatul Helmiș Marius în vîrstă de 38 de ani, cu o vechime în muncă de 36 de ani, pensionar de gradul II de invaliditate, domiciliat în București, str. Bach nr. 7, scara C, apartament 21, vă rog respectuos a mă ajuta în rezolvarea următoarelor situații. Povestea a început în ianuarie 1982 și iată că s-a împlinit anul fără să fi fost rezolvată. Pensia mea de 1.280 de lei lunar îmi este grevată de o poprire în valoare de 4.606 lei (rată lunară de 500 lei), poprire care, deși este desființată printr-o hotărîre judecătorească definitivă și cu titlu executor, continuă ca la atîtea luni după pronunțare să nu fie pusă în aplicare nici măcar în sensul sistării sale, ca să nu mai vorbesc de restituirea sumei reținute. Toate greutățile întîmpinate se datoresc sefului oficiului de pensii al sectorului 2, tovarășul Tureanu, care încă de la începutul litigiului și pînă în prezent, cu toată falsă bunăvoință pe care o afișează a dovedit permanent rea voință, minciună etc. Concret, solicit ajutor în aplicarea sentinței nr. 2.737 din 27 iulie 1982 a judecătorei sectorului 2, lucru care-mi este refuzat sub diferite pretexte pe care însă nu a venit nimeni să le susțină în timpul procesului, la nici una dintre cele șapte infățisări. În prezent afirmă în mod mincinos că nu a știut de proces, deși la dosar există dovada citațiilor precum și o adresă a D.P.M.O.S. București, trimisă instanței la ultima infățisare. În plus, nu a folosit nici calea recursului. Văzînd că tovarășul Tureanu refuză aplicarea hotărîrii judecătorești, pînă a ajunge cu această plîngere la Flacăra, m-am adresat : 1. Ziarului Informația Bucureștiului (vă anexez articolul apărut care-mi dă dreptate) 2. Ministerului Muncii (de unde n-am primit nici un răspuns) 3. Procuraturii sectorului 2 (care mă sfătuiește să mă adresez executorului judecătorec)...”

Recunoașteți și dv. că o asemenea situație nu ne putea lăsa indiferenți. Iată-ne deci față în față cu Mihail Tureanu, seful oficiului de pensii al sectorului 2. **Tale quale :**

— Sînteți jurist, cum se face că tocmai dv. nu respectați o hotărîre judecătorească ?

— Care anume ?

— Sentința civilă nr. 2.737 pronunțată la judecătoria sectorului 2 în procesul lui Helmiș Marius.

— Habar n-am avut de procesul acela. Oficiul n-a primit nici o citație, nimic. N-am știut. Este adevărat că omul a venit la mine cu sentința de care vorbiți, dar oficial n-am primit nimic. E ceva în neregulă cu procesul acela...

— Ce ?

— Instanța trebuia să-i respingă contestația. Nici măcar n-ar fi avut dreptul s-o judece...

— De ce n-ați declarat recurs ?

— Nu v-am spus că n-am știut de proces ?

— Să zicem că e posibil. Mai tîrziu ați aflat, totuși. Norma trebuia să cereți recurs și să puneți în executare hotărîrea rămasă definitivă. Așa ar fi fost și legal. Dv. cum ați procedat ?

— Am trimis dosarul la Ministerul Muncii. Acolo este și acum...

Nu, dosarul nu era acolo. L-am găsit în str. Sapienței nr. 4, la poarta Direcției pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale a municipiului București. De două săptămîni aștepta ca cineva să-și aducă aminte de el și să-l urce într-un birou, pe cele cîteva trepte ale numitei instituții. Am răsfoit acel dosar pe îndelete și recunoaștem c-am fost răsplătiți cu autentice surprize. Iată, printr-o sumedenie de acte am găsit și... anularea

deciziei de debit (nr. 81160/14 octombrie 1982) : „Urmare a examinării actelor din dosarul de pensionare privind pe Helmiș Marius... se anulează decizia de debit întrucît a fost încadrat conform decretului 101/1980, așa cum stabilește hotărîrea judecătorească nr. 2.737/27 iulie 1982”. Decizia era semnată — de cine credeți ?! — de însuși Mihail Tureanu. Atunci cum de-a mai fost posibil ca unui bătrîn bolnav să i se amputeze în continuare, lunar, aproape jumătate din pensia lui de invalid de gradul II ? Am rugat-o să ne răspundă pe tovarășa Neti Topală, șefa oficiului de pensii a municipiului București. A răspuns :

— Judecătoria sectorului 2 trebuia să respingă contestația lui Helmiș Marius. Singura în drept să soluționeze astfel de litigii este Comisia centrală de pensii din Ministerul Muncii. Dealtfel noi nici nu am știut de proces, n-am primit nici o citație...

— Inexact. Iată o adresă care vă contestă afirmațiile. Judecătoria sectorului 2, încă de la 7 iulie 1982, vă informează că „pe rolul acestei instanțe se află dosarul 2269/1982 privind contestația de poprire, formulată de Helmiș Marius, împotriva deciziei nr. 81.168 din 15 aprilie 1982 a oficiului de pensii sector 2. Vă rugăm să ne comunicați titlul executor în baza căruia s-a dispus înființarea proprieții” etc., etc. Adresa este aceasta, în dosarul dv. Cum afirmați că n-ați știut de proces ?

— Repet. N-am primit nici o citație, iar înștiințarea aceasta ne-a parvenit tocmai pe 28 iulie 1982, iar noi le-am răspuns pe 9 august...

— Imposibil. Sentința a fost dată 27 iulie. Cum putea completul să hotărască pe baza unei adrese care avea să fie formulată cu... 13 zile mai tîrziu ? Ce procedură e asta ?

— Nu știu. Întrebați la judecătoria...

Am întrebat, dar nu ni s-a răspuns. Președinta judecătorei sectorului 2 ne-a declarat răspicat că personal nu are nimic împotriva ca noi să putem consulta dosarul cu pricina, dar de cînd cu scandalul din 3 decembrie — care scandal ?! — președinta tribunalului municipal le-a interzis celor din subordine ca să mai ofere ziaristilor orice relație, dacă nu se obține în prealabil avizul favorabil al domniei sale...

Am părăsit indignat judecătoria sectorului 2. Indignat pentru că, iată, mai există juriști care privesc legea ca pe o aprigă tocmeală. Mihail Tureanu și Neti Topală sînt lucrători ai oficiului de pensii, dar și juriști. Atunci de ce se tocmeșc cînd e vorba să execute o sentință judecătorească ? Și dacă au socotit-o nedreaptă, de ce n-au apelat la căile legale de atac ? De ce n-au solicitat recurs ? (Abia cu prilejul documentării noastre s-au dat dispoziții în acest sens... pentru un recurs extraordinar). Au preferat să pună pe drumul un om în vîrstă și bolnav. Să presupunem însă că cei care cu-

nosc legea cu adevărat sînt tocmai Mihail Tureanu și Neti Topală. Că, adică, singura în măsură să rezolve litigiile de această speță ar fi Comisia centrală de pensii. Atunci de ce instanța — adică judecătoria Mihail Tureanu și grefierul Maria Hulea — a admis acțiunea contestatorie lui Helmiș Marius judecîndu-l (singur, zice-se) cale de... șapte termene ? (Appro : Pe baza căror acte s-a pronunțat sentința pe 27 iulie, dacă adresa oficiului de pensii a luat drumul judecătorei abia pe... 9 august ?) De ce ?, dacă respectivul litigiu intra în competența altora ? Cine dacă nu juriștii trebuie să cunoască legile ? Și dacă le cunosc, atunci cum de-și permit să se tocmească atunci cînd vine vorba de aplicarea lor ? Președinta judecătorei sectorului 2 nu ne-a permis consultarea dosarului, **decît dacă** obținem aprobarea etc. etc. Altă tocmeală ! Dar, stimată tovarășă președintă, dacă legislația privind munca, sănătatea și ocrotirile sociale este destul de... cuprinzătoare, s-o recunoaștem, **LEGEA PREȘIE ESTE DOAR UNA**. Citiți din ea măcar articolele 41 și 44. Veți afla care sînt drepturile ziaristilor. Dv. în numele cărei legi ne-ați stopat documentarea în acest caz ? Și cine și cînd și cum trebuia să rezolve contestația lui Helmiș Marius ? Răspunsurile le așteptăm de la Ministerul Justiției. Pentru că — e limpede, nu ? — **unde-i lege nu-i tocmeală**.

MIRCEA BUNEA

VICTOR BEDA

Clipa fatală a fost evitată

Vorbise, ce-i drept, așa, de unul singur, după ce golise cine mai știe al cîtelea pahar, fără să-i pese de cei care se aflau în jurul său, sau, poate, fără să-și mai dea seama că mai erau și alții în bufet. Era foarte posibil să nu-i dea nimeni nici o atenție, cite nu vorbește omul chercheșit, chiar și atunci cînd nu se adresează nimănui...

Dar cîțiva dintre cetățenii comunei Poroschia, județul Teleorman, care s-au aflat atunci în bufet, cînd Nae Marin a rostit, scrișnind maselele și uitîndu-se încruntat într-un punct imaginar : „Am s-o omor ! O omor și gata... !”, n-au rămas nepăsători auzînd vorbele acelea. L-au

privit mai atent, cu discreție, au chibzuit un timp și în sine lor au ajuns la concluzia că Marin are ceva pe suflet, îl frămîntă un gînd periculos. Unul dintre aceștia și-a făcut drum pe la Militia municipiului Alexandria și a ținut să-și împărtășească părerea în legătură cu Nae Marin căpitanului Florian Mone, seful biroului judiciar.

Mulțumind călduros cetățeanului din Poroschia pentru cele relatate, căpitanul Mone l-a asigurat, în același timp, că va acționa operativ pentru a preîntîmpina o eventuală faptă nesăbuită comisă de Nae Marin.

Căpitanul Florian Mone n-a ezitat să acorde prioritate verificării urgente a sesizării săteanului din Poroschia. Din relatările altor localnici, reieșea, indubitabil, că Nae Marin își teroriza nevasta învinuind-o, în momentele în care se afla sub influența accentuată a băuturilor alcoolice, că li este infidelă. De la o ase-

Cronica șoselei

„Să nu vă faceți, cumva, altă impresie“

Cînd a sosit echipajul, lingă mașina, a cărei parte din față e complet zdrobită, șoferița, o tinărară înaltă, brunetă, face doar un gest care ar putea să însemne „Eu n-am vrut, s-a întîmplat. Ce să fac ?” Alături de pomul în care s-a izbit autoturismul, zace pasagerul din dreapta. Ciudat, o mină cu palma deschisă spre interior i-a rămas sub cap. Dacă ar fi vară, ai zice că-i un drumeț, care s-a oprit să tragă un pui de somn, la umbra pomului.

„Cum s-au întîmplat lucrurile ?” „Fumam amîndoi. Preocupată mai mult de conducere, am lăsat un timp țigara în scrumieră. Știi... eu n-am prea multă experiență. Conduc doar din toamna anulului trecut, de cîteva luni. Apoi prietenul meu mi-a spus : Tu nu mai fumezi Melania ? „Ba da am răspuns și m-am aplecat în dreapta, să-mi iau țigara. Nu știu ce s-a mai întîmplat după aceea. Am auzit doar o izbîrită puternică. Cînd am vrut să-mi ridic capul, să ies din mașină, mi-am dat seama că sînt prinsă într-o capcană. Motorul se deplasase spre fotoliu. Ajunsesse la cîteva centimetri, de scaunul pe care stătusem. M-am fîrît de-a bușilea, pe po-deaua mașinii și am ieșit prin ușa dinspre locul șoferului, care se deschisese, probabil, după izbirea pomului. Prietenul meu nu mai era la locul lui. Am început să strig. Apoi l-am zărit în locul unde-l vedeți acum“.

Aplecîndu-se spre dreapta, Melania a tras de volan în aceeași direcție, determinînd ieșirea mașinii de pe asfalt și intrarea ei în decor. Greșeală tipică de începător. Curios, ocupantul locului din dreapta, instructor de profesie, nu sesizase greșeala femeii și nu intervenise cu nimic pentru a împiedica ieșirea de pe carosabil a mașinii. Poate a fost surprins de virajul brus, spre dreapta, al mașinii, poate n-a fost destul de atent la gestul șoferiței... Oricum, a plătit cu viața. Melania, în vîrstă de doar 23 de ani, e mare amatoare de călătorii cu mașina. Are la activ doar 2.000-3.000 de km la volan și vrea să acumuleze, cum e și firesc, cît mai multă experiență în conducere. Nu e aproape zi, în care să nu facă cîte o cursă cu mașina. Nevînd autoturism, împrumută mașini de la colegi, de la prieteni. Îi place să fie însoțită cu predilecție de șoferi bărbați. „Mă simt parcă mai în siguranță, mai ocrotită și, în plus, bărbații fiind mai pricepuți, mă și învață“. Foarte tinărară, frumusețea, divorțată, constituie o parteneră căutată de bărbați, care și-o recomandă chiar unul altuia. „N-ai ce face în după-amînză asta ? Dă-i repede un telefon Melaniei. Ea îi amatoare de călătorii cu mașina, mai ales cînd acestea se termină cu o masă, fie ea și mai modestă, la un camping“. „Pai cum să-i dau telefon, așa netam-nesam, fără nici măcar s-o cunosc ?” „Asta-i fată înțelegătoare, de viață, nu-i place protocolul. Îi spui doar atît : vă invit la o plimbare cu mașina ; conduceți dv. cît doriți. Nu cunosc vreun caz în care să fi refuzat pe cineva, doar cînd era gripată“. „Era ceasul 12 și ceva. Mergeam pe jos, spre blocul în care locuiesc — ne povestește Melania —. Aud un zgomot de frînă și observ o mașină care oprește în dreptul meu. La început m-am speriat, dar apoi vederea cu fostul meu instructor, însoțit de un coleg al său, mi-a făcut plăcere. M-au invitat în mașină. „Unde mergem ?”, l-am întrebat pe Gabriel, cu care devenisem prietenă încă de pe vremea cînd mă învăța să conduc. „Uite ce-ți propun Melania : facem o plimbare pînă în orașul vecin. Servim masa toți trei, apoi tu o să conduci la înapoiere. Știi cum is bărbații. Noi o să mai bem ceva. „Am mîncat la „Pajura“, toți trei, apoi, prietenul lui Gabriel a plecat. Spunea că are niște probleme de rezolvat. Noi doi am luat-o puțin pe jos, să ne plimbăm. Nu era mai mult de unu jumătate. Gabriel mi-a propus să ne întorcem acasă și să-mi facă o vizită. I-am amintit că stau cu mama, care îmi îngrijește copilul. Am căzut de acord să mergem la campingul din apropiere. Gabriel a cumpărat două sticle cu vin de la o alimentară și am pornit-o pe drumul național care duce la București. Mai departe știți cum s-a întîmplat. Dacă mai fac din cînd în cînd cite un antrenament, nu înseamnă că sînt o stricăță. Sper că nu v-ați făcut o asemenea părere greșită, despre mine, tovarășe căpitan“.

VICTOR BEDA

menea acuzație, pînă la amenințarea extremă nu mai rămăsese, în mintea infierbîntată a celui în cauză, nici o soluție.

Analizînd cu răbdare și discernămint toate cite se spuneau în sat pe seama familiei Nae, ofițerul de miliție avea să ajungă la concluzia că pretextul invocat de autorul amenințărilor era, pur și simplu, inventat, în realitate el fiind acela care avea impresia că își găsise „fericirea“ în altă parte. Discutînd cu cei doi soți situația creată, căpitanul Mone a reușit să-l trezească pe Marin Nae la realitate.

„Îți dai seama ce-ai fi putut săvîrși dacă oamenii aceia n-ar fi luat în serios vorbele tale, atunci la bufet ?” — l-a întrebat căpitanul.

În loc să încerce o falsă dezvinovățire, Marin Nae a pironit privirile în pămînt cutremurat, ca după un coșmar.

MIHAI GROZAVU

Mondo umano?

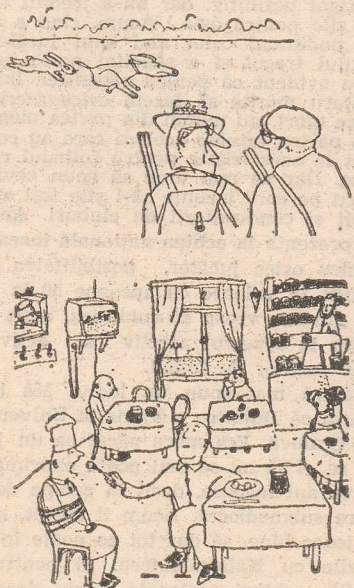
Epilog sau prolog

În fața tribunalului din Stuttgart-Stammheim, marți 25 ianuarie, a debutat procesul unui terorist vest-german, Peter Juergen Boock, acuzat de a fi participat, în 1977, la răpirea și asasinarea „patronului patronilor” vest-germani, Hans Martin Schleyer, dar și de complicitate la asasinarea, tot acum cinci ani, a directorului de la „Dresdner Bank” și la un atentat asupra birourilor procurorului general din Karlsruhe. Doar ce o zi mai înainte, în sudul european, la Roma, după 165 ore de deliberări, nouă luni de proces și o sută ședințe, juriul — ai cărui membri nu au avut voie, în această perioadă, să citească presa și nici să urmărească radioul și televiziunea, dormind în camere speciale, aflate în incinta tribunalului — hotărâse sentința în faimosul proces Moro. Famos, având în vedere atît personalitatea celui asasinat, cit și numărul mare de teroriști implicați în eveniment și proces, personalitățile politice audiate, lungimea procesului ale cărui ședințe au fost stenografiate pe 20.000 de pagini, duritatea pedepselor și, în fine, lucrurile rămase, se pare, neclarificate. După cea de-a 99-a ședință, Nicolo Amato, principalul acuzator, cerea pedeapsa cu închisoare pe viață pentru 34 dintre cei 63 de teroriști din „Brigăzile roșii” aflați după gratii, în cuști speciale în „leicul bunker” din Roma, transformat în tribunal. Figura lor marcantă este Prospero Gallinari, acuzat de asasinarea lui Moro, care, de altfel, a și explicat motivele odiosului act: „s-a urmărit curmarea unei eventuale alianțe între P.C.I. și P.D.C.”. Mai sînt apoi și cei care, în toamna lui 1981, l-au sechestrat pe generalul american James Lee Dozier (eliberat de poliție în urma operațiunii celor 30 de secunde în ianuarie 1982). Teroriștii din „Procesul Moro” participaseră la 17 răpiri și executaseră alte acțiuni teroriste sau de altă natură. În ce le privește, sentințele sînt astfel: Prospero Gallinari și alți 31 colegi au fost condamnați la închisoare pe viață, cea mai mare pedeapsă stipulată de legea italiană. Ceilalți au primit condamnări mai mici, fie pentru că au colaborat cu autoritățile în timpul cercetărilor, fie pentru că participarea lor la acte teroriste nu a fost de natura celei a lui Gallinari. În schimb, nu se știe dacă au apărut clarificările așteptate despre tentativele inițiate de socialiști (și aprobate de sovietul comunistului om politic italian) privind negocierea eliberării lui Aldo Moro în schimbul unuia sau a unor teroriști. Apoi se vor fi elucidat niște mari semne de întrebare privind „elementul Gradioli”? Moro fusese răpit la 16 martie (1978). Două zile mai târziu, într-un control foarte minuțios o patrulă de poliție a sunat și la usa lui Mario Moretti (șeful „B.R.”, reținut ulterior, a cărui locuință ar fi fost un loc de detenție pentru Moro). Cum n-a răspuns nimeni, polițiștii au plecat mai departe, iar în septembrie 1982 o vecină a lui Moretti va declara în proces ce le-a semnalat unele elemente suspecte (semnale morse?) însă aceștia le-au ignorat. Nu sînt singurele scăpări: doamna Moro, care, la scurt timp după dispariția soțului era informată că el poate fi găsit în Gradioli, a anunțat poliția care l-a căutat în satul Gradioli, nu și în strada din Roma cu același nume intrucit „nu exista o asemenea via Gradioli, la Roma”. Tot pe via Gradioli, chiar în cele încordate 55 de zile, s-a semnalat o furgonetă aparținînd unei tinere din „B.R.” dar nu s-a mers mai departe...

Epilog deci, în cel mai mare proces al Italiei postbelice, prolog în elucidarea unor întrebări și în curmarea unor teroriști atît la Roma cit și în nordul vest-european?

DUMITRU CONSTANTIN

Lumea se amuză

După N.B.I.

Lumea în care trăim
Refuzul întoarcerii la... cratiță

Femeile pe care le-am văzut în fotografii erau altfel decît cele din revistele ilustrate de mare tiraj. Nu erau „frumoasele” lumii „bune”, vedete ale ecranului sau „star”-uri care... urcă. Nu erau obișnuitele localurilor de lux și ale somptuoaselor recepții mondene. Nu erau personaje cunoscute, frumoșei „clasice”.

Femeile din fotografiile pe care le-am văzut erau obosite, nervoase, triste. Erau unele frumoase, altele mai puțin frumoase, însă ceea ce le distingea nu erau trăsăturile fizice. Femeile acestea demonstrau.

Londra. Trafalgar Square. Zece mii de femei și bătrîni demonstrează împreună pentru unul și același lucru: locuri de muncă. Fotografia pe care o am în față înfățișează o femeie ce poartă o pancartă pe care se poate citi: „Loc de muncă — nu! Bani — nu! Locuință — nu!” „Cum să trăim?”

O altă imagine, din Roma, ilustrează marea demonstrație organizată de Uniunea Femeilor Italiene împotriva discriminării antifeminine. Pe o pancartă stă scris: „Emanciparea femeii schimbă calitatea vieții”. Pe alta: „Vrem locuri de muncă”.

Belgia. Bruxelles. Mii de demonstrante scandează într-un singur glas: „Locuri de muncă pentru femei”. Se aude: „Muncă egală — salariu egal”.

În numeroase capitale și orașe occidentale valul femeilor ce ies în stradă pentru a demonstra împotriva in justiției și discriminării condiției femeii crește continuu. Ele demonstrează în primul rînd pentru locuri de muncă.

Un recent raport pe această temă, publicat în Germania occidentală, cu valabilitate asupra întregului perimetru occidental, semnală: „Tendința de integrare în circuitul economic se află, în mod clar, în regres. Mai întîi au fost trimiși acasă muncitorii imigranți, acum e rîndul femeilor să se întoarcă la cratiță”.

De fapt, „întoarcerea la cratiță” — mai exact concedierea femeilor — nu a început acum. Dintotdeauna, printre categoriile cele mai afectate de șomaj, alături de bătrîni și tineri, au fost femeile. Statisticile oficiale ale „Pieței comune” au arătat că în 1982 numărul șomerilor în rîndul populației feminine a fost cu 6,4 la sută mai mare decît cel înregistrat în rîndul populației masculine.

Mi s-a părut deosebit de semnificativă o scrisoare publicată nu de mult de cotidianul francez „Le Monde”. Citeva fraze semnalau drama diurnă pe care o trăiesc milioanele de femei șomeri, condiția materială precară, angoasele. Este scrisoarea unei femei fără lucru vreme de 15 luni. O femeie ajunsă la 31 de ani, dactilografă. Iată ce scrie ea: „A nu avea de lucru înseamnă să dai în fiecare dimineață năvală asupra micilor anunțuri din ziare, să pîndesti cu nerăbdare poștașul care îți va aduce, poate, un răspuns, să trimiți — pentru a douăzecea oară — biografia cu o fotografie, să te deplasezi în cele patru colțuri ale Parisului — uneori în suburbii — cu „tichetul galben” în mînă pentru a îngroșa coada șomerilor care așteaptă. Înseamnă să aștepti, între una și trei ore, surzătoare, fără să te enervezi, pe cit posibil (!), să ai o „ținută corectă”. Să știi, oricum, că pentru un post de „începător” vei fi refuzată dacă ai 31 de ani (cum este cazul meu) și să auzi, de cele mai multe ori, spunîndu-ți-se:

„Reveniți în curînd”. Sau: „Am găsit persoana de care aveam nevoie”, sau „Vă comunicăm în scris...”

Intr-un caz fericit, înseamnă să fii admisă să dai o probă. Aici însă viteza de dactilografiere cerută va fi cu atît mai ridicată cu cit se prezintă mai multe persoane; ca să fii angajată, trebuie să ai asupra-ți toate certificatele dorite de patron și, în plus, un fizic agreabil... Dacă nu...”

Recent, o comisie specială de anchetă a Bundestagului constată că inegalitatea în drepturi a femeii cu bărbatul constituie o practică socială și în R.F. Germania. Studiul dat publicității concluzionează în mod clar: emanciparea și promovarea femeii în R.F. Germania se află la începuturile sale. Și se demonstrează: 70 la sută dintre muncitorii necalificați sînt femei. Astfel, femeile au din start un handicap irecuperabil: ele primesc slujbe mai slab retribuite și ajung extrem de greu în funcții de conducere. Femeile reprezintă numai 5,5 la sută din numărul total al personalului juridic și 20 la sută din cel al personalului sanitar superior. Și aceasta deoarece abia 15—20 la sută din numărul celor ce se prezintă la examenul de stat sau doctorat sînt femei, iar la disciplinele tehnico-ingenerești se ajunge chiar sub 1 la sută. Spre exemplu, din 9.945 de studenți înscriși anul trecut la facultățile de electrotehnică din întreaga Germanie occidentală, numai 80 erau femei.

Cînd diverși domni din Occident sînt lecții despre „drepturile omului”, printr-o ciudată amnezie uită să se refere și la condiția precară a femeii. Ele nu au aceleași „drepturi” ca bărbatul, deși bărbatul muncitor nu se poate lăuda nici el cu prea multe „drepturi”.

Ce oferă societatea capitalistă maselor de femei? Iată, cîteam într-o revistă:

— **Șomajul.** Printre victime se află, mai ales, tinere și virstnice, de cele mai diferite calificări, suferind de pe urma abuzurilor unei societăți în care profitul este determinant.

— **Calificarea periferică.** Femeile lucrează cu precădere în profesii cu caracter manufacturier.

— **Locurile de muncă cele mai prost plătite.** Discriminarea la salariu ajunge pînă la 50 la sută.

— **Viața traumatizantă de rasism.** Fie sub chipul regimului discriminatoriu din Africa de Sud sau sub cel al suferinței milioaneilor de imigranți devenite „dezmostenite ale soartei”.

— **Nesiguranta zilei de mîine.** O nesigurantă datorită crizelor de structură ale societății capitaliste, a unor acte normative discriminatorii față de femei.

Unii ar dori să retrimită femeia... la cratiță. Cred ei că aceasta ar fi soluția pentru problemele grave pe care le cunoaște economia occidentală. Nu-s inovatori în materie. Conservatorismul ce neagă dreptul femeii are antecedente. Numai că, în epoca noastră, marcată de evenimente vertiginose, femeile nu mai pot fi împiedicate să-și afirme prezența în viața societății. Chiar dacă obstacolele nu lipsesc. Femeia reprezintă o forță socială ale cărei energii sînt indispensabile progresului uman. „Cratița” a încetat de mult să mai reprezinte cartea ei de vizită. Reîntoarcerea la trecut este de neconceput...

AL. PINTEA

Nicolae Titulescu la New York (v)

La Adunarea anuală a Societății de Studii Românești, care a avut loc în S.U.A., la Boston College, în perioada 30 aprilie—1 mai 1982, profesorul american dr. Anthony R. Deluca a prezentat o comunicare intitulată „Titulescu și urmărirea securității colective. Un studiu de speță”. Comunicarea tratează în principal despre Conferința de la Montreux din 1936. Profesorul american reamintește că, în concepția lui Nicolae Titulescu, apropierea României de U.R.S.S. care era aliată cu aliații României — Franța, Cehoslovacia și Turcia — reprezenta cea mai bună modalitate pentru a permite tratatelor de alianță ale României să-și dovedească deplina lor eficacitate. Diplomatul român este prezentat, totodată, ca unul din partizanii cei mai aprigi ai încheierii unor pacte regionale de asistență mutuală în valoarea cărora el credea cu toată sinceritatea.

Problematica securității colective, în general, și a celei regionale cu deosebire formează obiectul unei ample lucrări semnate de profesorii americani Robert Joseph Kerner (University of California) și Harry Nicholas Howard (Miami University), apărută sub titlul „Conferințele Balcanice și Înțelegerea Balcanică 1930—1935” și publicată de editura Greenwood Press Publishers. În lucrare este subliniată ferma opoziție a lui N. Titulescu față de orice încercare de revizuire a tratatelor care statorniceau status-quo-ul teritorial.

Înțelegerea Balcanică este înfățișată cu toată convingerea ca unul dintre cele mai puternice instrumente de pace, reamintindu-se preocuparea și eforturile neobosite ale lui Nicolae Titulescu de realizare a unei unități balcanice, astfel încît intrigile și rivalitățile marilor puteri să nu mai izbutească să ațite țările balcanice una împotriva celeilalte. În lucrarea citată este reprodus integral textul englez al Pactului Balcanic, semnat la 9 februarie 1934 la Atena de Grecia, Iugoslavia, România și Turcia. Articolul 1 al Pactului Balcanic stipula că țările enumerate mai sus „își garantează reciproc securitatea tuturor frontierelor lor balcanice”. La 18 februarie 1934, textul complet al instrumentului juridic menționat a fost publicat și de ziarul „The New York Times”.

O lucrare de sinteză cuprinzînd o analiză temeinică și de ansamblu, a activității Ligii Națiunilor și în care meritele lui Nicolae Titulescu sînt evidențiate la locul cuvenit este cea semnată de George Scott sub titlul „Ascensiunea și căderea Ligii Națiunilor”, apărută în editura Hutchinson și difuzată simultan în S.U.A., Marea Britanie, Australia, Noua Zeelandă și Africa de Sud. În această lucrare Nicolae Titulescu este supranumit „românul ingenios”, iar polemica publică a acestuia cu delegatul maghiar, contele Albert Apponyi, în problema optanților,

este definită drept unul dintre cele mai remarcabile episoade ale activității Ligii Națiunilor.

Pe temeiul unei bogate recolte de mărturii, George Scott narează celebrul incident de la Liga Națiunilor din 30 iunie 1936, cînd ziaristi italieni fasciști au încercat să-l împiedice pe Haile Selassie, împăratul Etiopiei, să ia cuvîntul în fața Adunării Ligii. Autorul ne informează că, atunci cînd împăratul a început să vorbească, s-a auzit o explozie de fluierături, șuierături și strigăte de „asasin”, „sclavagist” și „bandit”. Ziarele britanice și americane au descris această întimplare drept o „gălăgioasă clacă plătită a ziaristilor italieni”. Atunci, diplomatul român, Nicolae Titulescu, i-a cerut președintelui belgian „să cheme la liniște agitatorii”. Președintele belgian Van Zeeland a bătut puternic cu ciocanul în masă, dar numai poliția a putut să restabilească ordinea prin evacuarea ziaristilor italieni, care se zbăteau și continuau să tipe.

În timpul acestui incident, fără precedent în istoria Ligii Națiunilor, Haile Selassie, primul șef de stat din lume care a luat cuvîntul în Adunarea Ligii Națiunilor, a rămas calm și senin. Menținerea

acestei stări de spirit i s-a datorat în primul rînd lui Nicolae Titulescu, singurul delegat care a reacționat cu demnitate, dar căruia i s-au atribuit de către presa fascistă italiană o replică pe care el nu a pronunțat-o și anume aceea de a fi cerut președintelui belgian „să dea afară sălbaticii”, cînd, de fapt, el ceruse „să înceteze tapajul”.

În plin război mondial, în 1941, la Chicago, New York, Londra, Tokyo, Osaka și Shanghai se difuza teza de doctorat a unei juriste americane, Margaret E. Burton, intitulată „Adunarea Ligii Națiunilor”. Pe baza studierii practicii organizației mondiale, autoarea americană ajunge la concluzia că alegerea președintelui Adunării Ligii Națiunilor trebuie să se întemeieze deopotrivă pe considerente de ordin personal și politic. Ea înclină să creadă că însușirile personale trebuie să prevaleze. În acest sens, ea evocă faptul că, în 1931, abandonînd principiul nereeligibilității, Adunarea Ligii Națiunilor „nu a ezitat să-l realegaleze pe dl. Titulescu al României ca președinte care își îndeplinea în modul cel mai eficient îndatoririle prezidențiale în anul precedent și a renunțat să urmeze procedura obișnuită de a transmite onoarea de președinte vreunui alt stat membru”.

Analizînd conflictul chino-japonez din 1931, Margaret E. Burton reliefează eforturile și contribuția lui Nicolae Titulescu în găsirea unei soluții pasnice, reamintind, între altele, că acesta atribuia o deosebită însemnătate opiniei publice și modalităților prin care mecanismele instituției geneveze puteau să canalizeze spre scopuri nobile această opinie. În același timp, diplomatul român a pus în lumină, cu multă vigoare, misiunea pacificatoare pe care erau chemate să o îndeplinească, cu eficiență și înaltă responsabilitate, Consiliul și Adunarea Ligii Națiunilor, în competența cărora intra examinarea conflictului dintre Japonia și China în vederea aplanării lui prin folosirea instrumentarului dreptului internațional.

Referindu-se la rolul opiniei publice, K. Zilliakus, în lucrarea „Oglinda trecutului. O istorie a diplomației secrete”, apărută la New York în editura Current Books, Inc., reține și detalia teza lui Nicolae Titulescu, arătînd că, în problemele păcii, opinia publică era pacifistă pe plan sentimental, dar era insuficient orientată în problematica crizelor diplomatice și nu credea cu seriozitate că, într-o bună zi, guvernele vor declanșa ororile unui război mondial. De aceea, autorul amintit pledează pentru înarmarea intelectuală a maselor populare cu noțiuni fundamentale despre război și pace, pentru ca, așa cum o dorea și Nicolae Titulescu, popoarele să poată înfrîni profund și cu adevărat cursul vieții politice internaționale și să asigure triumful durabil al păcii în lume.

IOAN VOICU

Aflat în preajma celei de-a 35-a aniversări (a fost înființat în 1948, ca unitate a Ministerului de Interne), Clubul sportiv Dinamo a procedat, zilele trecute, la o amplă și exigentă analiză a activității pe 1982, plenara Consiliului de conducere trecind în revistă atit succesele anului trecut, cit și, în spirit autocritic, neimplinirile lui. Sinteza primelor a fost exprimată, într-o singură frază, de președintele clubului, fostul arbitru internațional Nicolae Petriceanu: „Prin numărul de medalii și de puncte cucerite în competițiile mondiale la probele olimpice, sportivii dinamoviști au deținut, în 1982, întâietatea pe plan național, asigurând totodată premisele îndeplinirii obiectivelor stabilite pentru Jocurile Olimpice din 1984”. Într-adevăr, în anul care s-a încheiat, purtătorii culorilor dinamoviste au realizat, în cadrul diverselor campionate mondiale, 9 medalii, Ivan Patzaichin (din cuvintul său: „vor fi, în februarie, 17 ani de când fac parte din clubul Dinamo, am cucerit 3 titluri olimpice și îl promit pe al patrulea”) și Ștefan Rusu urcând pe cele mai înalte trepte ale podiumului de premiere, dind noi dimensiuni unor cariere sportive de excepție, care continuă cu strălucire. La același capitol, al satisfacțiilor, se cade să includem, alegind dintr-o listă mai lungă, medalia de bronz obținută de Carmen Bunaciu, cea dintii trecută în contul unui sportiv român la un campionat mondial de natație, ca și pe aceea a pugilistului Constantin Tițoi, devenit astfel, la München, al doilea boxer din istoria clubului (după inegalabilul Simion Cuțov) laureat al unui campionat mondial. Acest frumos bilanț e rotunjit și de 10 medalii „europene” (la lupte greco-romane, inot, tir, polo și judo juniori), ca o dovadă, de necontrazis, că sportivii clubului din Ștefan cel Mare au marcat în comportarea lor o creștere valorică luptind cu ambiție și devotament, răsplătind astfel, prin prestații de înaltă ținută, eforturile materiale făcute pentru ei (bugetul clubului pe 1983 depășește 21 milioane de lei) și încrederea ce li s-a acordat. Adăugind izbuznilor de mai sus pe cele obținute la campionatele balcanice (28 de titluri în 1982), naționale (171) etc., etc., avem imaginea unui club puternic, cel mai puternic din țară, ale cărui cadre (sportivi, antrenori, medici, metodiști etc.) s-au preocupat, permanent, pentru promovarea unei noi calități, superioare, în întreaga activitate, muncind serios și responsabil. Iar rezultatele, firește, cele enumerate și altele, n-au întârziat să apară. Drept urmare, 5 din cei mai buni 10 performeri ai anului 1982 au fost dinamoviști, luptătorul Ștefan Rusu, călărețul Ivan Patzaichin, rugbystul Mircea Paraschiv, poloistul Vlad Hagiu și înotătoarea Carmen Bunaciu, desemnarea lor fiind încă o ilustrare a rolului deosebit jucat de clubul în discuție în ansamblul sportului românesc de azi (cu observația că sportivul numărul 1 al anului 1982, Ștefan Rusu, a fost de curind transferat la Dinamo, el formându-se și devenind cunoscut la Rădăuți). Menționind că toate aceste realizări „sint legate nemijlocit și de îmbunătățirea muncii politico-educative” (Nicolae Petriceanu), e obligatoriu însă să notăm că, în unele discipline, potențialul clubului Dinamo nu s-a ridicat la nivelul pretențiilor.

Un campion mereu finiar: Ivan Patzaichin

DINAMO la ora analizei și a proiectelor

În ciuda faptului că s-au dobândit atâtea medalii și onoruri (ar mai fi de adăugat că echipa de volei băieți a câștigat Dinamoviada, că handbaliștii s-au calificat în semifinalele Cupei cupelor, că fotbaliștii au devenit, după o pauză de 5 ani, campioni ai țării etc.), dincolo de numărul mare (30-40) de sportivi dinamoviști nominalizați olimpic (unii din ei, Tițoi, Geantă, Titu, Toma, Voiculescu, Iosub, Lefter, Onofrei, Bondar ș.a., foarte tineri, aflați la începutul consacrării internaționale), o serie de discipline au rămas datoare, atit pe plan intern cit, mai ales, internațional. E cazul atletismului, care a dat cindva o medalie (Argentina Menis), și care nu prea are azi cu ce se lăuda (doar cu săritorul de triplu salt Bedros Bedrosian), în ciuda unei baze materiale de invidiat. E și cazul gimnasticii, și al inotului masculin, și al scrimii, și chiar al boxului, aureolat atâtdata de serviciile unor mari campioni ca Nicolae Linca (campion olimpic la Melbourne), Vasile Mariuțan (acum antrenor), Simion Cuțov ș.a. Baschetul (poveste veche, valabilă la nivel național), călăria, ciclismul (deși cu o echipă redutabilă, animată de Mircea Romașcanu), voleiul fete, hocheiul etc. n-au reușit să devină competitive la cel mai înalt nivel, iar tirul (Ion

Dumitrescu și Ion Tripsa sint foști medaliați olimpici) e, și el, în regres. Să citim din nou din darea de seamă: „Biroul Consiliului de conducere a clubului a apreciat ca nesatisfăcătoare și evoluția sportivilor dinamoviști la campionatele mondiale de căiac-canoe și box, dar mai ales la cele de volei și tir, rezultatele înregistrate nefiind în concordanță cu posibilitățile și valoarea secțiilor respective, cu obiective preconizate de club și de federații”. Ce vrea să spună acest fragment din expunerea președintelui clubului? Că, în pofida succeselor și a locului fruntaș, Dinamo n-a abdicat de la autocritică, explicind că, în unele ramuri, superficialitatea și jumătățile de măsură au contribuit, decisiv, la ratarea multor izbuzni, o serie de tehnicieni (Mihai Marinescu, Dumitru Ion, Eduard Pană, Petru Sandor, Ștefan Petrescu, Ghiță Licu, Ion Dospinescu ș.a.) nefiind (cel puțin pînă acum) capabili să facă integral dovada capacităților lor profesionale, într-o conjunctură în care, e drept, clubul a promovat cu curaj o serie de antrenori tineri (Licu, Pană, Novac, Dinu ș.a.), rezultatele inegale ale acestora putind fi puse, într-o măsură, și pe seama lipsei lor de experiență. O atenție aparte merită, desigur, fotbalul. Campioană anul trecut, echipa Dinamo a încheiat turul campionatului în curs fără să fi cunoscut înfringerea, ea rămîind, prin această prismă (a clasamentului adevăratului, mai bine zis), cea mai autorizată pretendentă la titlu. Peste iarnă, ea s-a și pregătit în acest sens, cu dăruire, cu dirzenie. Dar pentru un club cu tradiția și pretențiile lui Dinamo, dobîndirea unui titlu intern nu e (și nu trebuie să fie) sfîrșitul unui drum. Judecînd așa, adică realist, plenara a apreciat că și secția de fotbal (condusă cu competență și pasiune de fostul internațional Vasile Anghel, dirijată de Ovidiu Diaconescu) s-a mulțumit, uneori, cu puțin. S-a specificat, negru pe alb, că formația de tineret-speranțe nu constituie încă o pepinieră de nădejde a lotului divizionar, fiind necesare măsuri atit pentru întărirea efectivului, cit și pentru reconsiderarea procesului de instruire. E limpede, Dinamo a făcut și face mult pentru sportul românesc, în aria căruia clubul din Ștefan cel Mare deține, pe merit și prin sudoare, o poziție fruntașă. El e însă, au subliniat-o și vorbitorii (Vlad Hagiu, Ivan Patzaichin, Ghiță Licu, Sandu Vineanu, Alice Dănilă, Mircea Paraschiv, Bedros Bedrosian ș.a., sportivi, antrenori, medici, activiști obștești etc.), capabili de mai mult. În condițiile în care, în temeiul unei analize lucide, clubul și-a propus un obiectiv dintre cele mai pretențioase, 9-11 medalii (între care 2-3 de aur) la Jocurile Olimpice de la Los Angeles, e necesar ca sportivii (și antrenorii) dinamoviști să muncească mai serios, mai responsabil, munca fiind, se știe, cea dintii garanție a performanței.

Îi credem capabili pe purtătorii culorilor dinamoviste (despre a căror rivnă și al căror talent am scris în repetate rânduri) de depășire și autodepășire și, gîndind așa, le dorim mult succes în asprele bătălii ce-i așteaptă, spre gloria sportului românesc și a tricolorului.

OIDIU IOANIȚOIA

Cît de aproape e ziua lui 2,30 m?

Zilele trecute, la concursul de sală dotat cu „Cupa Steaua”, Constantin Militaru a sărit 2,26 m. Performanța lui e a doua în Europa în acest sezon și, ce-i mai important, anunță o zodie bună pentru săritorii români în înălțime. De fapt, era și timpul, fiindcă talente am avut mereu, și la juniori, și la seniori. Ce n-am avut la proba despre care scriem, au fost marile performanțe.

Am urmărit, mai multe zile la rînd, antrenamentele grupei de săritori în înălțime. Grupa s-a constituit încă din 1980 și, în momentul de față, ea conțiază — sub conducerea a două celebrități ale sportului nostru, Iolanda Balaș și Ion Soter — pe Constantin Militaru (2,26 m), Eugen Cristian Popescu (2,20 m), Daniel Albu (2,15 m), Adrian Proteasa (2,15 m), Silviu Stafiuc, Gabriel Mărginean și Gabriel Iordache. Rezultatele din paranteze reprezintă săriturile cu care au încheiat concursul „Cupa Steaua” din sala de atletism a Complexului sportiv „23 August” și, pentru Militaru și Popescu, cele mai bune performanțe din carieră. Stafiuc, Mărginean și Iordache au deocamdată rezultate modeste, dar care se explică, pe de o parte, prin vîrsta lor, pe de altă parte, prin unele accidentări recente. Stafiuc (a cărui cea mai bună săritură de pînă azi e 2,17 m) are unele griji cu piciorul de bătaie. Mărginean (cu 2,10 m la 18 ani) și Iordache (cu 2,06 m, încă junior) sint, cum s-ar spune, în graficul speranței ce se pune în ei. Ce ne miră, firește, sint săriturile de tot mediocre ale lui Adrian Proteasa (recordmanul țării cu 2,29 m) și ale lui Sorin Matei (2,15 m), ultimul nefăcînd parte din grupa de săritori a clubului Steaua.

Un concurs ca acesta însă, cu sărituri între 2,10 m și 2,26 m acum, în ianuarie, atrage atenția asupra probei. I-am solicitat antrenorului Ion Soter opinia și iată ce am aflat: grupa de săritori în înălțime are o biografie și biografia aceasta

este lucrul cel mai interesant, cu excepția, firește, a rezultatelor lui Militaru și Popescu. „Prin '76, spune Ion Soter, proba era, cum se spune, „la pămînt”. Am studiat-o sub toate aspectele și am ajuns la o concluzie, care unora poate să le pară oarecum ciudată. La săritorii noștri, altfel foarte dotați, s-a manifestat întotdeauna o slăbiciune de natură psihică, mai ales în concursuri. Se știe că la săritura în înălțime, în concurs, efortul fizic e neglijabil, în comparație cu cel psihic. Mi-am spus că numai creînd un climat de mare camaraderie și de poftă de muncă vom putea obține, în 1983, un săritor român căruia să-i fie accesibilă înălțimea de 2,30 m. Cu 2,30 m poți să cîștigi azi orice mare concurs inclusiv „Cupa Mondială”. Peste 2,30 m se sare mai rar. Cînd am constituit grupa, m-am prezentat și le-am spus: sint primul atlet român care a sărit 2,05 m după ce fusesem primul și la 1,90. Am avut un elev pe Cornel Porumb, cu 2,10. Apoi pe Proteasa, primul cu 2,20 m și cu 2,29 m. Dacă vom munci așa cum vă propun eu, ziua lui 2,30 m este foarte aproape. Dovadă și săriturile din ianuarie ale lui Constantin Militaru, care după 2,24 m și 2,26 m, are posibilitatea ca, la campionatele naționale de sală, din 5-6 februarie, să facă record. Trebuie să menționez că și Eugen Cristian Popescu a reușit să treacă granița lui 2,20 m”.

Observ că a treia încercare a lui Popescu la 2,20 m a fost cu o palmă și mai bine peste stachetă. „E adevărat, confirmă Ion Soter. Încă o dovadă că e vorba de o barieră psihică. Cu Proteasa am avut unele probleme. L-am exclus un timp din grupă, tocmai pentru că, ducind o viață cam dezordonată, incompatibilă cu existența unui finiar ce vizează marea performanță, avea o influență rea asupra celorlalți. Repet, elevii mei formează o echipă bine legată sufletește și această legătură e principala lor forță. Lui Proteasa i-am mai acordat o șansă. Fizic, și-a

revenit. Nu are însă psihic de concurs și, dacă nu înțelege că trebuie să ducă viața celorlalți, pleacă din echipă. Un om la calitățile lui, și care sare numai 2,15 m în '82, se cheamă că a ratat anul. La antrenamente, vedeți, e superb. În concurs capotează. Mai avem mult de lucru, dar e important că lucrăm zilnic, în cite două reprize. După concursul „Cupa Steaua”, vineri am avut două ore și jumătate de antrenament dimineața și aproape trei după-amiaza. Dimineața, Militaru a ridicat haltere. Cu totul, 13,5 t. La fel și ceilalți. Că se lucrează intens și cu rezultate, o probează simpatia ce-o arată publicul săriturii în înălțime. A fost proba cheie în „Cupa Steaua”, de la începutul anului, a dat cele mai bune rezultate în plan național și, pentru campionatele de sală din februarie, promitem un concurs de valoare europeană”.

TUDOR OCTAVIAN

CUN NUMAI PENTRU ALȚII?

Recent, dr. Petre Radovici, fostul medic al lotului reprezentativ de box (pe lîngă care a funcționat aproape 3 decenii), a fost ales membru al Comisiei medicale a A.I.B.A., cu ocazia reuniunii ținute la Colorado Springs. Cînd i-a sosit vestea, printr-o scrisoare semnată de secretarul organismului respectiv, dr. P. Jako („Stimate coleg, consider o mare cinste să vă anunț că...”), Petre Radovici nu mai activa în box, fiind dirijat către federația de natație (vezi interviul nostru cu Ion Popa) !!

Salutînd această desemnare, onorantă pentru boxul și, încă mai mult, pentru sportul românesc, ni se pare logic să întrebăm: nu-i păcat de experiența și priceperea doctorului Radovici, acumulate în atîta vreme? Să nu mai fie nevoie de ele, mai ales acum, cînd europenele de la Varna bat la ușă? Să fie Petre Radovici bun numai pentru alții? Ce părere are Federația Română de Box? Dar C.N.E.F.S.?

Spune-ne, Mircea Lucescu...

Am selectat, dintre scrisorile primite de cînd Mircea Lucescu răspunde cititorilor revistei „Flacăra”, citeva care se referă la promovările mai puțin scontate în echipa națională, inclusiv la „revenirile” unor jucători în prima reprezentativă. Grupul răspunsurilor așteptate de V. Iordan, M. Nedelciu, T. Barbu și alții, am formulat pentru directorul tehnic al F.R.F. următoarea întrebare:

— CARE AU FOST CRITERIILE DUPĂ CARE V-ATI CONDUS CÎND ATI SELECȚIONAT ÎN NAȚIONALĂ JUĂTORI CA BÖLÖNI, IORGULESCU, MORARU ORI CĂMĂTARU?

— Este greu să răspund global. Despre criteriile de selecție am mai vorbit, iar jucătorii pe care i-ați numit reprezintă, fiecare în parte, o altă situație caracteristică. Pe Moraru l-a impus forma arătată în campionat, Iorgulescu nu mai fusese niciodată convocat la prima echipă reprezentativă, iar cu Böldni e o poveste mai lungă, care începe încă de cînd jucam amîndui în națională, el la începutul, eu spre sfîrșitul carierei. Despre Cămătaru ar fi, într-adevăr, lucruri interesante de spus. Mi-a plăcut întotdeauna, lăsîndu-mi impresia unui jucător cu un potențial deosebit pe plan european și chiar mondial, dar ale cărui calități nu fuseseră îndeajuns exploatare. Chiar și după meciul cu echipa Ungariei, de la București, cînd Cămătaru a fost „luat în primire” atit de public, cit și de cea mai mare parte a presei sportive, eu am continuat să cred în el. Mi-am dat în pri-rind seama că, în acel meci, Cămătaru a fost obligat să stea mai mult cu spatele la poarta adversă, fiindcă i se adresau centrări lungi mai mult în diagonală, venind dinspre centrul terenului, nu de la linia de poartă. Fusese silit să joace rolul unui pivot de baschet, care trebuia să devieze mingea spre jucătorii din linia a doua, jucători care însă n-au ajuns decit prea rar în preajma lui. Cămătaru, știam, este un jucător de spațiu mari, putind juca în deplasare, dar și pe teren propriu, cu condiția ca echipa să fie pregătită să-l ajute tocmai prin crearea acestor spații. „Virful” craiovean e într-un fel un jucător de tip „buldozer”, dar cu o abilitate tehnică peste media unor astfel de jucători, putind fi folosit și în condițiile unor atacuri în valuri, contra unui sistem defensiv aglomerat. Cînd am preluat echipa noastră națională, am avut de luptat nu numai cu opinia publică, cu subiectivismul exacerbat al unor „judecători”, ci chiar cu Cămătaru însuși, care ajunsese să creadă despre el mai tot ce auzea în jur. Mai intii, a refuzat categoric să vină la lot, pentru pregătirea meciului cu Elveția, ultimul în cadrul preliminarilor C. M. M-a rugat să-l las cel puțin după Anul nou, să se mai gîndească. A trecut vremea, l-am chemat din nou, am stat de vorbă ore în șir, cînd cu binișorul, cînd cu raul, în fine, am folosit toate mijloacele pentru a-l determina să revină, să-l conving în fapt că are valoare pentru echipa națională. A acceptat tirziu, venind la meciul cu Bulgaria, mai ales pentru că se disputa la Ruse, nu pe teren propriu. Cu Cipru, la Hunedoara, am mers pînă acolo încit am construit tot jocul pentru el, însă avea o adevărată oroare să joace în București. În vară ne-am pregătit la Cimpulung, dar cum a aflat că meciul cu Suedia e la București a făcut un sindrom nervos extrem de accentuat. L-am consultat o mulțime de medici și, deși a fost înlăturată posibilitatea existenței unui traumatism cranian, a urmat un tratament psihiatric. În paranteză fie spus, mi-e teamă că și Gabor ar putea suferi o cădere psihică, fiindcă nu avem destulă răbdare cu el. Cămătaru a revenit la lot și l-am determinat să intre în meciul cu Danemarca, promițindu-i să-l scot din teren la prima fluierătură din tribune. Publicul însă ne-a ajutat atunci, l-a încurajat și a început bine. După 19 minute a ieșit, dar sint convins că tot meciul cu Suedia îl obseda. Din fericire, atunci l-am avut pe Dudu! După ce am învins Suedia mi-a transmis prin Balaci că are încredere în echipă și că vrea neapărat să joace și în meciurile care urmează. „Cami”, căci așa l-a rămas numele, era cîștigat definitiv, dar mi-a trebuit un an de zile pentru asta! Acum, cînd a ajuns pe podiumul celor mai buni jucători ai anului trecut și e solicitat peste hotare, este evident că pentru revenirea lui Cămătaru merita să facem orice sacrificiu, orice efort, nu numai din partea mea ci și din partea tuturor acelor care au contribuit la acest cîștig pentru fotbalul românesc. Dar așa mai vrea să spun ceva, un lucru pe care trebuie să-l știe toți antrenorii și conducătorii de cluburi. Anume, că prezența la echipa națională înseamnă, pentru orice jucător, posibilitatea de a cîștiga în valoare cu aproape 50 la sută. Ne gîndim, vreau să subliniez, mult prea puțin la aspectul afectiv al activității unui jucător de fotbal.

Să vă mai spun un lucru. Mă bucur enorm că Dumitru a ajuns la Universitatea Craiova. Era mare păcat ca un jucător ca el să nu se mai poată exprima, de cițiva ani încoace, decit în echipe de valoare submediocră. Acum îl aștept, și eu, să joace bine, să dea tot ce poate în meciurile cu Kaiserslautern. Și pentru el, porțile echipei naționale rămîin deschise. În fotbal există multe criterii de selecție, dar unul dintre cele mai importante rămîine lipsa ideilor preconcepute.

Prin telefon de la Nicolae Arsenie

Un turneu fructuos: 1-1 cu Turcia, 3-1 cu Grecia

Larissa (Prin telefon de la trimisul nostru). După un promițator 1-1 cu Turcia, la Istanbul, partidă asupra căreia voi reveni, pe larg, după întoarcerea acasă (să spun acum, din fugă, că au marcat Gabor și Selkuc, din formația noastră lipsind craiovenii), reprezentativa de fotbal a României a întâlnit, miercuri, echipa națională a Greciei, aici, la Larissa, oraș aflat la peste 300 de kilometri de Atena. În fața unui adversar redutabil (selecționerul grec Arhondidis a remaniat recent lotul, acordând credit unor jucători tineri, dar foarte ambițioși), tricolorii (cu cei 5 craioveni, Lung, Ștefănescu, Ungureanu, Balacj și Cămătaru) au jucat bine și, ca o consecință a superiorității lor la toate capitolele, au obținut o victorie meritată, îndelung aplaudată și de cei 20 000 de spectatori care au umplut, până la

refuz, tribunele stadionului „National Alkazar”.

Fotbaliștii noștri au început meciul în forță și, după 10 minute, au deschis scorul: la o lovitură liberă (fault asupra lui Balint), Balacj a pasat scurt lui Băilăni, care a șutat cu stîngul, violent, la vîncul porții lui Sarganis: 1-0. După ce, la o cîzitare a lui Lung, Kousoulakis a adus egalarea (min. 16), elevii antrenorilor Lucescu și Rădulescu au pus stăpînire pe joc, pasînd mai mult și cu dezinvoltură, atacînd derutant și periculos. Drept urmare, ceea ce trebuia să se întîmple s-a întîmplat: românii au mai înscris de două ori, de fiecare dată prin Cămătaru (min. 25 și 47), care, deși marcat „la singu” de Karulias, a izbutit să plaseze două superbe lovituri de cap, stabilind scorul la 3-1.

În partea finală a întîlnirii, pe fondul schimbărilor petrecute în ambele garnituri (la noi, Moraru l-a înlocuit pe Lung, Gabor a cedat locul lui Iordache, Andone a intrat în locul lui Ștefănescu, ușor conțuzionat, iar Augustin și Coraș l-au schimbat pe Balint și, respectiv, Cămătaru), gazdele au atacat mai mult, dar au întîlnit o apărare fermă, din rîndul căreia s-a distins, prin câteva intervenții salutare, portarul Moraru.

Cam atît pentru azi. Voi reveni, stimați cititori, cu amănunte săptămîna viitoare, nu înainte însă de a nota că turneul reprezentativei noastre în Turcia și Grecia (la care am fost martor) mi s-a părut o reușită, atît sub aspectul pregătirii (s-au făcut o sumedenie de antrenamente), cit și, firește, sub cel al rezultatelor imediate.

Flacăra scrisă de cititori

Începînd cu numărul viitor al revistei vom inaugura o nouă rubrică: Flacăra scrisă de cititori. Vă invităm deci să fiți oaspeții noștri cu subiecte din toate domeniile de activitate, urmînd să vadă lumina tiparului cele mai interesante opinii, idei și propuneri din viața socială, culturală, științată, tehnică, sport...

Vă rugăm ca plicurile să poarte mențiunea Flacăra scrisă de cititori. Pe lîngă consacrată rubrică Flacăra la dispoziția dumneavoastră, o nouă pagină vă stă la dispoziție: FLACĂRA SCRISĂ DE CITITORI.

Scurt, foarte scurt

● La europenele de patinaj viteză de la Haga, Tibor Kopacz (21 de ani, muncitor din Miercurea Ciuc) a spart gheața, ocupînd un remarcabil loc 5 în proba de 5 000 m. Să vedem ce va mai urma ● Aflăm, cu stupeoare, că lotul olimpic de fotbal (antrenat de Gheorghe Stăicu) joacă în prezent în Bulgaria, la un patruleu de echipe de mina a șaptea !! Ce-a păzit federația de n-a reușit să le asigure olimpicilor un turneu ca lumea (e doar vorba de o echipă reprezentativă), lăsîndu-i să se confrunte cu Belașita Strumița din divizia C a campionatului iugoslav ? ! ● Au căzut turneele pe care Dinamo (formația campioană) și Sportul studentesc le proiectaseră în Italia ! Cele două grupări au rămas să se pregătească la București, jucînd chiar între ele (4-0 pentru Dinamo) ● Ni se aduce la cunoștință că arbitrul de box Nicolae Niță, recent promovât pe lista A.E.B.A. (de cine ! ?), urmează să fie scos din activitate pentru unele nereguli financiare (ceva cu baremurile de arbitraj) ● Doctorul Dan Claudiu Tănăsescu (una și aceeași persoană cu cel care n-a înțeles articolul nostru despre Italia ; a zis cineva că italienii sînt niște diletanți ? !) îi face cu ou și cu oțet pe conducătorii Universității Craiova că l-au legitimat pe Dumitru. Aceștia își recunosc vina și promit că, la fiecare mișcare, îi vor cere părerea lui D.C.T. Dinzul e rugat să treacă pe la club și să lase adresa la care poate fi găsit ● Anișoara Cușmir promite : 6,77 m la Sindelfingen ● Nu s-a revenit asupra evidenței cartonașelor galbene și nici asupra folosirii juniorului în echipele de B și C. Biroul federal a mai cerut o aminare. Cel mai tare ne-a emoționat motivul întîrzierii : „fotbalul nostru are un moment favorabil și s-a considerat că nu este oportunită o altă măsură la jumătatea întrecerii”.

Omul care joacă

Ultimul Cooper

Ianuarie, luna pregătirilor de bază pentru întregul an în fotbalul nostru, a ținut cu tot dinadinsul să ne pună la încercare amăgindu-ne că poate fi chiar un început de primăvară. Nu putem fi naivi și așteptăm februarie cu dorul zăpezilor ce trebuie să acopere cîmpurile, dar și pentru a ne mai aduce aminte de zben-guiala albă și înghețată a copilăriei.

Acum este timpul în care echipele noastre au coborît de la munte sau de prin depresii, parcă de la iernat, începînd cea de-a doua perioadă a chinu-toarelor antrenamentelor de iarnă, ce presupun în proporție foarte mare lucru specific. Sigur, atît cit se poate prin calitatea terenurilor, a sălilor de forță (încă foarte puțin existente și chiar folosite în arsenalul obligatoriu al echipelor noastre frunțase) sau a sălilor în care se poate juca. Ca jucător ești firesc tentat să afirmi că este mai frumos, după zile ce au fost grele și prin pediciele organizatorice create de logici dubioase ce anturează cu măsură de neconceput viața fotbalului nostru.

Am văzut totuși în acest timp și scene destul de sugestive. Undeva, într-o clădire prin geamurile căreia fulguia a liniște, un important și binevoitor dirigitor al sportului nostru trasa niște sarcini normale unor subalterni smeriți și încovoiați, ce notau totul de zor. Conducătorul aducea cu Napoleôn pictat de David la Arcole. Iar cadrele locale cu munci de răspundere pe ramură de sport, prin frica și supunerea care o ațigau, te făceau să revezi figurile dar nu și vocile cărau-

șilor de bareazuri de pe Volga. Bineînțeles că multe, dacă nu cumva toate cele trasate, nu au prins viață a doua zi.

Încercînd să uit „frigul” din sportul nostru, care s-ar putea să se accentueze în timpurile care vin, astăzi vreau să propun măcar ca meditație tehnicienilor noștri, un procedeu de testare a capacității fizice aere de dezvoltat și comentat la începutul anului trecut în „l'Equipe Magazine”. Cade și foarte bine în această perioadă în care toți vor să știe unde au ajuns fizic. El aparține renumitului doctor Kenneth Cooper și a apărut în ultimul său volum „Oxigène a la carte”, tradus acum doi ani în Franța.

S-ar putea ca și acest test să aibă gradul său de relativitate — așa după cum lasă să se înțeleagă autorul articolului prin unele exemple și chiar speculații, teste intelectuale nu pot măsura deocămdată decît gradul de cultură și de cunoștințe prin întrebările care le pun, neputînd să cearnă inteligența pură. Testele fizice se apropie mai mult de adevăr, iar „mașina” care susține pledoaria doctorului Cooper este un simplu covor mergător. Nu vă speriați, cel care lucrează și acum pentru N.A.S.A. nu apelează la furtunașe, jachete cu nisip, robinete sau cine știe ce măști, ci pur și simplu la măsurarea și apoi interpretarea facultății de a alerga într-un anumit ritm atît cit poate organismul.

Pentru a avea statistica necesară concluziilor, au fost testate mii de persoane și, în funcție de sex, vîrstă și de timpul petrecut în alergare pe covor au fost clasate șase categorii de condiție fizică. Și doctorul Cooper scrie, atenție, nu spune:

„spre exemplu, dacă n-aveți 30 de ani, forma dumneavoastră este foarte proastă cînd nu puteți să „țineți 12' pe covor”; este proastă cînd abandonăți între 12'50" și 15'29", satisfăcătoare dacă rezistați între 15'30" și 18'59", bună de la 19" la 21'59", foarte bună de la 22" la 24'59" și excelentă de la 25". Uf, scriînd cifrele parcă-mi aud zgomotul inimii și-mi simt transpirația... Kenneth Cooper precizează în continuare : „persoana examinată aleargă mai întîi pentru a se încălzi, în alura de 90 de metri pe minut, obișnuindu-se cu acest ritm. După primul minut aparatul se ridică cu 20% și în continuare înclinația se accentuează cu 1% la fiecare 60 de secunde, ritmul rămînd același. După 25' (trebuie să ajungi pînă aici), lucrurile se inversează : panta se coboară cu 25% și ritmul crește cu 0,322 km/oră, cam 5,metri în plus la fiecare minut. În final, reputatul specialist crede că acest test este mai perfect decît acela al bicicletei și al scării, care „sînt dificile de controlat, mai dînd și rezultate bizare”. Fără să ceară credibilitate totală în testul său trebuie să recunoaștem că acest covor propus de doctorul Cooper este puțin... fermecat, cecînd o oarecare grijă (spun doar atît) în confecționarea lui.

Am văzut nu de mult, într-o fotografie din „Sportul”, că la Centrul de medicină sportivă din București există cam așa ceva. Ar fi păcat ca testul și covorul rulant al reputatului specialist american, care, nu este exclus să fie depășite la această oră, să rămîna la noi simple închipuiri de basm.

CORNEL DINU

După cum se știe, în atletismul românesc nu este suficient să termini primul, la campionatele naționale, într-o probă sau alta pentru a îmbrăca, automat, și tricoul de campion. E absolut obligatoriu să îndeplinești, ca să și se confere titlul, și un anumit barem, stabilit de federație pentru fiecare probă în parte. Metoda nu e, se cunoaște, o invenție a F.R.A., ci ea se practică și în alte țări, de unde, dealtfel, a și fost împrumutată.

Recent, federația noastră a comunicat specialiștilor baremurile ce se cer, fără excepție, îndeplinite pentru acordarea titlurilor de campioni pe 1983. Spre surprinderea lor (ca și a noastră, acesta fiind motivul pentru care aștern rîndurile de față), tehnicienii au constatat că, spre deosebire de alți ani, baremurile în discuție au fost stabilite într-un mod (hai să-i zicem) ciudat, adesea în discordanță flagrantă cu posibilitățile competitorilor români. Cînd exigeptă fără acoperire, cînd generoasă în afara oricărei argumentații temeinice, F.R.A. (la conducerea căreia, trebuie să subliniem, se află oameni competenți și pasionați, în frunte cu secretarul federal Victor Firea) n-a făcut altceva decît să stîrnească nedumerire și, pe alocuri, zimbete purtătoare de subînțeleșuri.

Să ne fie permis să argumentăm, începînd cu probele rezervate băieților. Pentru a intra în posesia titlului național la 5 000 m, un alergător ar trebui să acopere distanța respectivă în 15 : 25,0, timp mai mult decît pretențios, de vreme ce, în 1982, la Atena, vest-germanul, Wessinghage a urcat pe cea mai înaltă treaptă a podiumului de premiere oprînd cronometrele la 13 : 28,90 !! Nu altfel se prezintă situația în proba de disc, la care baremul pentru decernarea tricoului tricolor pe 1983 a fost împins pînă la 67 m. Vi se pare puțin ? Dacă da, trebuie să vă reamintim că, la Atena, Bugar (Cehoslovacia) și-a adjudecat titlul european cu numai 66,64 m, în timp ce cei doi concurenți români intrați în finală au aruncat 61,66 m (Zamfirache) și, respectiv, 60,56 m (Naghi) !! Să mergem mai departe, lăsînd deoparte, în mod deliberat,

standardurile pretinse de F.R.A. la 100 m (10,35, recordul național 10,42) sau suliță (85 m față de 84,62 m cit reprezentă recordul țării), pentru a zăbovi asupra baremului stabilit la 3 000 m obstacole. I se cere campionului Românului pe 1983 să încheie cursa cu obstacole a celor 3 km în nici mai mult, nici mai puțin în 8 : 15,0, nu numai sub performanța cu care îl g a obținut titlul continental la Atena (8 : 13,52), dar chiar înaintea celui mai bun rezultat mondial înregistrat în 1982, 8 : 16,17, datorat americanului Marsh !!

În conformitate cu aceste baremuri (firește, dacă ele ar fi fost îndeplini-

Ciudatele baremuri

te), atleții români ar fi izbutit la Atena 3 medalii de aur (la 5 000 m, disc și 3 000 m obstacole) un loc 5 (la înălțime) și un loc 6 (la triplusalt), adică ar fi acumulat (după punctajul practicat la C.E.) 24 de puncte, cu 23 mai multe decît au realizat ei la Atena, unde doar Bedrosian a reușit să se claseze, la triplusalt, pe locul 6 !! E limpede că, cel puțin în ceea ce privește atletismul masculin, standardurile impuse de federație sînt lipsite de un fundament real, neavînd nici o legătură cu posibilitățile (fie ele și teoretice) ale prezumțivilor campioni naționali pe 1983.

Extrem de exigentă cu băieții, F.R.A. s-a dovedit, în schimb, foarte generoasă cu fetele, pretinzînd de la acestea (care au adunat la Atena 22 din cele 23 de puncte ale delegației noastre) baremuri dintre cele mai scăzute, adesea necompetitive pe plan internațional. Dacă Puică, de pildă, a intrat în posesia unei medalii de argînt la Atena acoperînd 3 000 m în 8 : 33,33, ea va putea deveni campioană a țării pe anul în curs alergînd aceeași distanță au ralenti, căci standardul a fost fixat la 9 : 15,0, timp cu care svedeza Ernstroem a terminat,

la Atena, abia pe locul 13 !! La fel de necompetitive sînt și standardurile stabilite la 400 m garduri (59,50, în în timp ce Skoglund a cîștigat europenele în 54, 56), la înălțime (1,85 m, rezultat care nu intră în primele 60 înregistrate anul trecut în lume), la lungime (6,40 m, într-un moment în care Vali Ionescu și Anișoara Cușmir sar, de regulă, în jur de 7 m) etc., etc. După socoteala de mai sus, aplicată acum atletismului feminin, Ionescu, Puică, Melinte și compania n-ar fi depășit la C.E. 1982 sărăcăcioasa „zestre” de 8 puncte, cu 14 mai puține decît au obținut ele pe pistele stadionului atenian de la Kalogreza !! Optica după care s-au stabilit baremurile în discuție ni se arată cu atît mai stranie (ca să nu folosim alt termen) cu cît e îndeobște cunoscut faptul că, la noi, atletismul feminin are mult mai multe resurse și rezultate de valoare pe plan internațional decît cel masculin, față de care, paradoxal, federația de specialitate a manifestat, hotărînd standardurile incriminate, o exigență cu nimic justificată.

Am mai spus-o și o repetăm : după ani și ani de ezitări și potionei, atletismul românesc și-a recîștigat la Atena o parte din pozițiile internaționale compromise, medalia de aur dobîndită de Vali Ionescu fiind prima trecută în contul respectivei discipline după 20 de ani (Iolanda Balas, Belgrad, 1962). Prestația din 1982 n-a fost întîmplătoare, ci ea a exprimat deopotrivă grija deosebită manifestată față de atletism de conducerea C.N.E.F.S. (prin seriozitatea secretarului C.N.E.F.S., Septimiu Todea) cit și, firește, volumul superior de muncă depus de performerii de elită și de antrenorii lor. În acest context, gîndim, că standardurile impuse recent de F.R.A. nu fac altceva decît să aducă prejudicii atletismului nostru, generînd confuzie și nedumerire. În lumina argumentelor de mai sus, solicităm F.R.A. (și, implicit, C.N.E.F.S.) să revină asupra lor, fixînd norme capabile să impulsioneze, nu să deruteze.

VIDIU IOANIȚOIA

Adrian Păunescu : Intimplarea face ca exact in ziua de 1 februarie, la 10 ani de cind am fost numit redactor-șef al revistei Flacăra și mi-am propus să facem aici o revistă de probleme ale omului, ale noului, ale luptei pentru om și pentru nou, in biroul meu să se afle, pentru scurtă vreme, într-o vizită **DE VIAȚĂ** — o să vă explic îndată de ce zic cuvintul viață dumneavoastră, cititorilor — un personaj care confirmă in modul cel mai strălucit, mai dramatic și mai îndatoritor ideea pentru care am trăit acești zece ani, ideea că presa adevărată trebuie să se pună in slujba omului, a noului, a binei, a adevărului și, sigur, a frumuseții. Sint deci zece ani de cind tot ceea ce vom dezbate acum, in jurul unui birou la care stau foarte rar, era doar idee, doar opțiune, doar vis. Oricite s-ar fi rezolvat in acești 10 ani, aș prefera să fiu la biroul meu in ziua de 1 februarie 1973.

Ziceam deci că vizita personajului care intruchipează parca in mod simbolic lupta supraviețuirii omului și noului se află într-o vizită de viață. Aș vrea să rog persoana care se află lingă mine să se prezinte și să facem un dialog despre motivele pentru care a venit, despre viața dumneaei — pentru că e vorba de o femeie — și despre frământările pe care le are in clipa de față. Cine sinteți, așadar?

Adriana Tuțuianu : Mă numesc Adriana Tuțuianu, dar in primul rînd aș vrea să vă mulțumesc pentru onoarea pe care am avut-o și pentru cinstea pe care mi-ați acordat-o de a sta aici, in biroul dumneavoastră, la o revistă foarte importantă, revista Flacăra. Am 32 de ani, sint plecată din țară de 10 ani de zile prin căătorie. După aceea știți ce a urmat...

A.P. Nu, nu știu, și oricum cititorii pot să nu știe.

A.T. Deci, o viață foarte normală. Am urmat un curs de 3 ani pentru asistente medicale in orașul meu de adopție care este Siena, in Italia. Mi-am luat diploma de asistentă și m-am specializat ca instrumentistă in sala de operație neurochirurgie și chirurgie toracică. Și am lucrat pînă acum cîțiva ani, pînă in momentul in care m-am îmbolnăvit. Este un mare păcat, pentru că meseria mă pasionează foarte mult. Am lucrat cu drag însă asta este situația, a trebuit să renunț, in urma celor ce s-au intimplat.

A.P. Ce s-a intimplat?

A.T. In 1977 am fost operată la sinul drept, mi s-a scos un mic chist care, după ce a fost analizat cu diferite metode, s-a dovedit a fi un carcinom solid parca, nu mai rețin bine cuvintul medical. După aceasta, șansele mele de a supraviețui, așa cum mi s-a spus, erau foarte mici.

A.P. Cine v-a spus?

A.T. Medicii. Și histologul, care mi-a făcut acest examen după intervenție.

A.P. A fost vreun medic care v-a spus că veți supraviețui?

A.T. Nu... Poate un timp limitat... nu se știe cit... nu se știe cum... Nu au fost alte cazuri de supraviețuire decît 6 luni, un an, citeva săptămîni, depinde de gravitatea cazului.

A.P. Și dumneavoastră erați într-o stare gravă?

A.T. Da, așa au spus. Eram într-o stare foarte gravă.

A.P. Și ce s-a intimplat?

A.T. Pe parcurs am crezut că mi-am revenit, mi-am reluat serviciul și citva timp a fost bine, a reintrat totul in normal. Am fost bine, dar toți își puneau aceeași întrebare : pînă cind? Este foarte crud, dar este adevărat : pînă cind? A fost pînă in iarna anului 1980... sfîrșitul anului 1980, cind am avut, am început să am, foarte, foarte mari dureri la oasa, in regiunea bazinului. Insa nu am dat importanță, crezînd că e vorba de artroze, reumatisme... Insa durerile creșteau, după aceea mi-a apărut o tuse curioasă, dubioasă... In sala de operație am lucrat cu medicamente care pot da anumite alergii și am pus totul pe seama acestora. Dar situația se înrăutățește din ce in ce mai mult. In 1981, in luna mai, am început să am senzația că nu mai pot să respir, că masca pe care o purtam la gură mă deranjează la respirație, simțeam nevoia s-o scot tot timpul. Am rugat să-mi facă o radiografie pe un coleg de la radiologie și de la radiografie au reieșit niște lucruri cutremurătoare. Nu mai aveam nici o șansă de supraviețuire. In urma acestor examene...

A.P. Ce examene au fost?

A.T. In urma examenelor simple, radiologice, am făcut o tomografie asială computerizată (T.A.C.), care pune in evidență orice fel de mică leziune din organism, leziune tumorală. Este un aparat specific care controlează funcționarea organelor.

A.P. Și deci care au fost rezultatele?

A.T. Surprinzătoare. Adică directorul de la radiologie a ajuns la concluzia că nu mai avea ce face. N-ar fi putut in cazul meu să pună la punct o terapie. Nu se mai putea face absolut nimic.

A.P. De ce? Era avansat?

A.T. Era foarte avansat, erau metastaze pulmonare, metastaze pe coloana

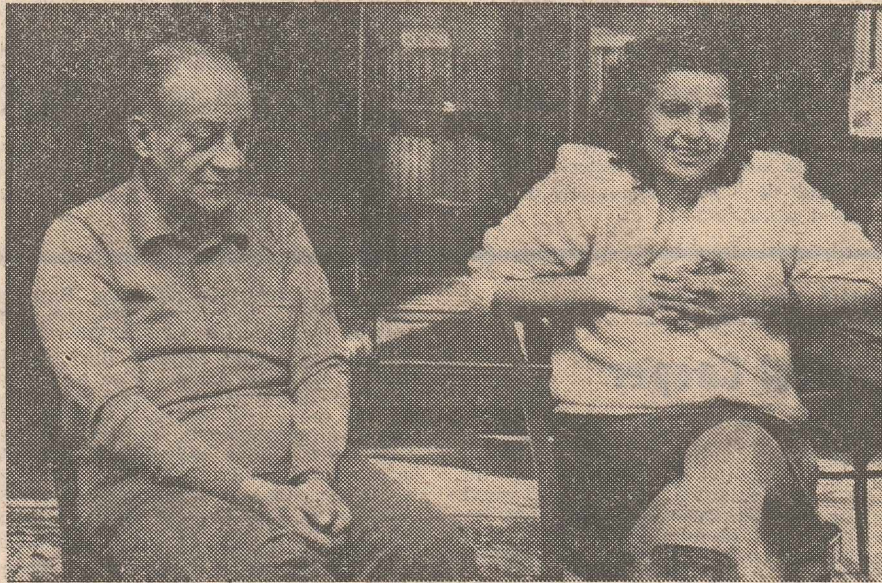
vertebrală, metastaze pe bazin. Și pe ficat. Nu se știe de ce natură, dar avînd cadrul descris pînă acum și ficatul probabil că într-o oarecare măsură a fost prins. Și singurul lucru, ca să mă facă să mă simt ceva mai bine, să respir mai bine, pentru că nu mai respiram, nu mai mergeam din cauza durerilor, de la 60 kilograme, greutatea mea normală, ajunsesem la circa 50, un cadavru viu, la sfîrșitul lui mai m-au internat timp de 15 zile la Clinica de boli de respirație din orașul Siena, care are ca director pe profesorul Palatuzzi. Am stat cu oxigen la nas in fiecare moment.

Am stat 15—20 de zile, nu-mi mai amintesc exact, pentru că nu mai eram in stare nici să gîndesc, nici să vorbesc, eram ca un automat. Am consumat foar-

te terapie, foarte grea, niște asocieri de medicamente care n-au ajutat la nimic. Și am ajuns cu bine, în minte că vorbeam cu mama mea in avion, mi-era foarte dor de acasă, de ai mei. Am ajuns la București, am așteptat 6 ore avionul de Constanța. Nu mă simțeam prea rău, cel puțin așa credeam eu.

A.P. Și la Constanța?

A.T. La Constanța am ajuns acasă, i-am văzut pe ai mei, dar eram foarte obosită. Voiam neapărat să ajung acasă ca să mă urc in pat fiindcă in acele momente senzația, pe care o ai, e să te urci in pat, să stai să te odihnești. Eu mă simțeam mai bine numai in momentul in care eram in pat, liniștită, cu capul pe pernă. Deci vă puteți imagina o persoană care nu mai are chef de nimic. Nici mă-

Adriana Tuțuianu și salvatorul ei, dr. Mihai Leontopol

Dialog cu o condamnată la moarte, dialog cu un om viu!

● In 1981, in luna mai, am inceput să am senzația că nu mai pot să respir ● Nu mai eram in stare nici să gîndesc, nici să vorbesc, eram ca un automat ● Voiam neapărat să ajung acasă ca să mă urc in pat ● Probabil că nici doctorul Leontopol nu mai considera că este cazul să încep tratamentul ● Încet, încet, și mai ales simțeam faptul că mama făcea ceva la bucătărie ● Ei nu puteau să creadă că sint eu, că mă reintorsesem acasă.

te mult oxigen... Am produs o daună spinalului...

A.P. Și universului!

A.T. Pînă într-o zi cind m-am trezit la usa spitalului cu mama mea...

A.P. Unde locuiește?

A.T. In Constanța, familia mea locuiește in Constanța...

A.P. Deci a venit din România?

A.T. Da, a venit din România. A cerut un permis special care i s-a acordat bineînțeles imediat și a venit, in două zile a fost la Siena, la noi acasă, zicînd că ii era dor de mine, căci nu mai fuseseam de doi ani in România. La început nu mi-am dat seama de această realitate. Cind ajungi la o anumită situație, ca aceea in care mă aflam, nu poți să judeci, să gîndești, nu poți să-ți dai seama că ai ajuns unde te afli. Și atunci n-am avut nimic împotriva, singura mea bucurie ar fi fost să ies imediat din spitalul acela, chiar dacă sint cadru medical și lucrez de 7 ani in spital, mă rog, ca pacient este o socoteală, ca lucrător este altceva. Și am plecat acasă.

A.P. Unde acasă?

A.T. Am plecat la Constanța, in România.

A.P. De ce?

A.T. Păi de ce? Să-mi văd familia și... să mor acasă...

A.P. Dar știți?

A.T. Simțeam... Unele lucruri se simt. Chiar dacă vrei sau dacă ai puterea sau nu ai puterea să le accepți sau nu.

A.P. Ce gîndeai pe drum?

A.T. Gîndul meu a fost să ajung acasă cit mai repede. Să-i văd pe ai mei. Singurul gînd in acele momente. Și bineînțeles că la Otopeni am ajuns cu bine, pentru că inainte de a pleca din Italia făcusem o doză apreciabilă de cortizon, ca să mă pot ține pe picioare, plus un ciclu de 15 zile cu citostatice, cu chimio-

car să facă doi pași.

A.P. Și? A urmat ceva totuși!

A.T. Sigur că a urmat. Aici e-aici! A urmat că sora mea auzise de un anume Leontopol Mihai, un oncolog din București. El citesc in fiecare săptămîna, căci sint abonată, revista Flacăra și in Flacăra au citit niște articole despre doctorul Mihai Leontopol și despre rezultatele pe care doctorul Leontopol le-a avut in România in ceea ce privește boala canceroasă. Și sora mea, cum am ajuns acasă, a doua zi — deci eu am ajuns acasă pe 29 iulie — a luat trenul spre București, a ajuns la ora 5 dimineața in fața casei doctorului Leontopol și l-a așteptat pînă la ora 6,30, a stat acolo in poartă cu radiografiile sub braț și cu frică mare că nu va reuși să pătrundă, că doctorul Leontopol n-o va primi. Așa cum am spus in articolul precedent, a fost primită, însă fără prea mari șanse de a obține medicamentul.

A.P. De ce?

A.T. Probabil că nici doctorul Leontopol nu mai considera că este cazul să încep tratamentul, că eram într-un stadiu foarte avansat, era tirziu... Totuși sora mea a insistat, a insistat, și a obținut cașetele pe care le-a adus acasă și pe care eu nu le-am luat pînă in 7 august... Am zis că nu-i posibil, nu se poate cu o cașetă pe zi să rezolv ceva. La insistențele familiei, ale surorii, ale nepoților, am început in sfîrșit tratamentul pe 7 august 1981.

A.P. Cîte kilograme aveai atunci?

A.T. Aveam 52—53, nu-mi mai aduc bine aminte... Insa greutatea mea normală este in jur de 60. Vă interesează și greutatea de acum? Mai bine să lăsăm — zice surizînd — argumentul greutate... Să știți că nu mă mai sculam din pat. Este foarte dramatic, este tulburător ceea ce vă spun dar acesta-i adevărul : nu mă

mai sculam din pat. Și după 15 zile după ce am inceput tratamentul, eu respiram! Simțeam așa, că-mi revin. Încet, încet, încet, și mai ales simțeam faptul că mama făcea ceva la bucătărie, dacă pînă in momentul acela nu sesizăm treaba asta, adică mîncarea nu mă mai interesa, începusem să apreciez unele mirosuri.

A.P. Este senzațional ce spuneți!

A.T. Da, un grătar bun, mirosul de murătură... Cind am implinit 31 de ani, pe 25 august, tata, mama, familia... „Mulți ani trăiască“, „Mulți ani trăiască“, le luceau ochii...

A.P. Cum le luceau ochii?

A.T. Le luceau ochii, adică... nu puteam să înțeleg starea lor sufletească in acele momente. Eu credeam că de bucurie că-mi sărbătoresc ziua de naștere in mijlocul lor. Dar eu cred acum că nu de bucurie le străluceau lor ochii. Ci de cu totul altceva. Iar eu m-am dus pe balcon și am plîns... Sint momente pe care mi le amintesc așa, vag, pentru că atunci cind ajungi într-o anumită situație, unde am ajuns eu astăzi, nu poți să-ți dai seama și să-ți reamintești unele lucruri. Pentru mine este ceva foarte vag. Eu mă întreb dacă am fost eu vreodată bolnavă sau dacă eram eu in situația de atunci. Nu-mi vine să cred... Nu, cred că este vorba de o altă persoană. Mi-e imposibil să cred așa ceva.

A.P. Totuși dumneavoastră ați fost.

A.T. Eu am fost... Probabil...

A.P. Cum vă simțiți acum?

A.T. Minunat!

A.P. Minunat? Mai aveți din punct de vedere obiectiv vreo problemă? Examenele pe care le-ați făcut atunci le-ați repetat?

A.T. Da, le-am repetat in Italia acum o lună, le-am repetat acum 15 zile și le-am repetat astăzi, 1 februarie 1983, la București.

A.P. Și ce rezultă?

A.T. Rezultă că totul este foarte bine. Este o ameliorare graduală, încet, încet, încet se văd diferențele. Dar cred că asta nu este de competența mea să apreciez rezultatele, este de competența doctorului Mihai Leontopol să vă răspundă la aceste întrebări.

A.P. Bun, hai să zicem că dumneavoastră nu sinteți proprietara obiectivității, dar proprietara stării dv. subiective sinteți.

A.T. Da, sigur.

A.P. Și cum vă simțiți?

A.T. Minunat, minunat... Mai există un alt superlativ decît minunat? Ajutați-mă, vă rog!

A.P. Pe aici auzisem tot felul de ciocli zicînd că uite, unul din cazurile despre care s-a scris in Flacăra e in pericol. Adriana Tuțuianu, despre care s-a scris in Flacăra, e in pericol.

A.T. Uitați-vă la mine! Eu sint o fată foarte modestă de felul meu. Știți și dumneavoastră, cu o floare nu se face primăvară. Dar dacă vreți să aflați și alte rezultate, căci nu este vorba numai de mine...

A.P. De unde? Din țară știu.

A.T. ...vă mai pot povesti cite ceva și despre rezultatele pe care domnul doctor Leontopol le-a avut la Siena, in Italia. Cred că ar trebui s-o iau de la început. Pe mine mă dăduseră drept dispărută.

A.P. Condamnată la moarte.

A.T. Da, deci 25 august 1981... numai puțin vă rog să fac socoteala, vă rog să aveți răbdare așa cum ați avut pînă acum, pe 1 septembrie 1981 mă simțeam bine, la sfîrșitul lui octombrie mă simțeam foarte bine, la începutul lui noiembrie 1981 eram deja in Italia, după un

Flacăra. Redacția, București, Piața Scînteii 1, căsuța poștală 3312, cod 71341. Tele foane : 17 60 10, 17 60 20. Interioare : SECȚIA MIC : (Ilie Furcaru, Dumitru Constantinescu, Mihai Pelin, Dorin Sălăjan — 26 00. Tudor. Octavian, Ion D. Coia — 25 66) ; SECȚIA C Elena Ghera — 25 66, Adrian Dohotaru, Victor Niță, Horia Pătrașcu, Tania Radu — 14 57) ; SECȚIA PROBLEME CETĂȚENEȘTI, S delea, Mircea Bunea, Emanuel Valeriu — 25 42, Mihai Stănescu, Lionel Nițescu, Dorin Gherghinescu, Georgeta Ștefănescu — 21 URGENȚE, CENACLU, SPORT, SECRETARIAT, FOTO : (Ovidiu Traian Ioanițoia, Oprea Georgescu, Constantin Balaciu, Constantin Graur, Sorin Postolache, Victor Rădulescu — 14 53, Dan Birlădeanu — 21 23, George Cușnăreanu, Mircea Popp — 25 69, 20 72, PONSABIL DE REDACȚIE — NICOLAE CRISTACHE — 25 50, REDACTOR ȘEF ADIUNCT — NICOLAE ARSENIE — 21 24 ; REDACTOR Ș poligrafic „Casa Scînteii“. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — Departamentul Export Import Pres strada 13 Decembrie.

Redactor-șef: ADRIAN PĂUNESCU